

Hřiběcí hory

Naše místo pro život

Podkladová studie pro analytickou, strategickou a implementační část Integrované strategie území MAS Hřiběcí hory

Místní akční skupina Hřiběcí hory, z.s.
Zdounky 27, 768 02 Zdounky
IČ: 27002594

*Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD)
vznikla díky spolufinancování z Programu rozvoje venkova 2013
a Operačního programu Technická pomoc (OPTP) v roce 2014*

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah

1	ÚVOD.....	5
1.1	Koncepce udržitelného rozvoje jako součást Strategického dokumentu pro území MAS	5
1.2	Evropská úmluva o krajině jako součást závazného legislativního rámce pro zpracování Strategického dokumentu MAS.....	6
2	ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS HŘÍBĚCÍ HORY	7
2.1	Základní charakteristika území.....	8
2.2	Základní informace o MAS	11
2.2.1	<i>Identifikace právnické osoby a její orgány.....</i>	11
2.2.2	<i>Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území .....</i>	11
3	VYHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU ÚZEMÍ.....	12
3.1	OBYVATELSTVO a BYDLENÍ.....	12
3.1.1	<i>Historický vývoj počtu obyvatel.....</i>	12
3.1.2	<i>Populační vývoj .....</i>	14
3.1.3	<i>Vzdělanostní struktura /zdroj údajů SLDB 2011/.....</i>	16
3.1.4	<i>Bydlení.....</i>	17
3.1.5	<i>SWOT analýza – obyvatelstvo a bydlení.....</i>	19
3.2	DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	19
3.2.1	<i>Technická infrastruktura .....</i>	19
3.2.2	<i>Dopravní infrastruktura .....</i>	21
3.2.3	<i>Bezpečnost.....</i>	25
3.2.4	<i>SWOT analýza – dopravní a technická infrastruktura .....</i>	26
3.3	SLUŽBY v obcích a vybavenost.....	27
3.3.1	<i>Základní služby v obcích .....</i>	27
3.3.2	<i>SWOT analýza – vybavenost obcí a služby.....</i>	34
3.4	KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT V OBCÍCH.....	35
3.4.1	<i>Identita regionu .....</i>	35
3.4.2	<i>Život v obcích .....</i>	37
3.4.3	<i>SWOT analýza – kulturní a společenský život v obcích .....</i>	40
3.5	CESTOVNÍ RUCH, TURISTIKA, rekreace.....	41
3.5.1	<i>Hlavní turistické cíle.....</i>	41
3.5.2	<i>Ubytovací kapacity .....</i>	44
3.5.3	<i>Agroturistika.....</i>	46
3.5.4	<i>Hipotrasy.....</i>	46
3.5.5	<i>Rybolov.....</i>	46
3.5.6	<i>SWOT analýza – cestovní ruch a rekreace.....</i>	47
3.6	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	47
3.6.1	<i>Charakteristika území.....</i>	47

3.6.2	<i>Funkční využití území (Land Use)</i>	48
3.6.3	<i>Hospodaření s přírodními zdroji</i>	49
3.6.4	<i>Pozemkové úpravy</i>	55
3.6.5	<i>Vodní režim v území</i>	55
3.6.6	<i>Kvalita ovzduší</i>	57
3.6.7	<i>Povodně</i>	59
3.6.8	<i>Eroze</i>	59
3.6.9	<i>Nestabilní svahy</i>	62
3.6.10	<i>Těžba</i>	62
3.6.11	<i>Rozvojová území, nevyužívané plochy, staré zátěže</i>	62
3.6.12	<i>Krajinný ráz</i>	64
3.6.13	<i>Ochrana přírody a krajiny</i>	65
3.6.14	<i>SWOT analýza – životní prostředí</i>	70
3.7	PODNIKÁNÍ, VÝROBA A ZAMĚSTNANOST	71
3.7.1	<i>Podnikání</i>	71
3.7.2	<i>Nezaměstnanost</i>	73
3.7.3	<i>Příležitosti k rozvoji zaměstnanosti a podnikání</i>	78
3.7.4	<i>SWOT analýza – podnikání, výroba a zaměstnanost</i>	78
3.8	ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A SPOLUPRÁCE OBCÍ	79
3.8.1	<i>Územní plánování</i>	79
3.8.2	<i>Spolupráce obcí, dobrovolné svazky obcí</i>	80
3.8.3	<i>Lidský potenciál</i>	81
4	ROZVOJOVÉ POTŘEBY A POTENCIÁL ÚZEMÍ	82
4.1	SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA	82
4.2	Rozvojový potenciál	84
4.2.1	<i>Obyvatelstvo, vzdělanost, věková struktura</i>	84
4.2.2	<i>Dopravní a technická infrastruktura</i>	84
4.2.3	<i>Vybavenost a služby v obcích</i>	84
4.2.4	<i>Kulturní a společenský život v obcích</i>	85
4.2.5	<i>Cestovní ruch, turistika, rekreace</i>	85
4.2.6	<i>Životní prostředí</i>	86
4.2.7	<i>Podnikání, výroba, zaměstnanost</i>	86
5	STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ	87
5.1	Kontext MAS v metodě LEADER v ČR	87
5.2	komunitní plánování	88
5.2.1	<i>Popis zapojení veřejnosti a členů místního partnerství do přípravy SCLLD 2014-2020</i>	88
5.3	Vyhodnocení strategie MAS 2007-2013	90
5.4	Návaznost na jiné strategické dokumenty	93
	<i>Strategické dokumenty vyšších celků</i>	93

<i>Regionální a místní strategické dokumenty</i>	94
5.5 Inspirace k řešení podobných problémů, srovnání s nejlepší dostupnou praxí	94
6 NÁVRHOVÁ – STRATEGICKÁ ČÁST.....	95
6.1 Definice vize, specifických cílů a prioritních os strategie.....	95
6.2 Prioritní osa 1 - Ekonomický rozvoj území.....	96
6.3 Prioritní osa 2 – Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch	98
6.4 prioritní osa 3 - Trvale udržitelný rozvoj venkova	100
6.5 Prioritní osa 4 - Rozvoj místního partnerství	102

1 ÚVOD

Tento materiál je zpracován jako analytický podklad pro přípravu Integrované strategie území MAS Hřiběcí hory. Byl vypracován v souladu s požadavky metodiky Ministerstva pro místní rozvoj České republiky „Integrovaná strategie územní působnosti místní akční skupiny pro programové období 2014 – 2020“. Podklady jsou sestaveny na základě dat Českého statistického úřadu, údajů získaných od členských obcí MAS a obcí začleněných do územní působnosti MAS, Zlínského kraje a dalších veřejných institucí. Klíčová část informací byla získána prostřednictvím dotazníkového šetření, které probíhalo od března 2013 a řízených rozhovorů s aktéry v území, které probíhaly od února do dubna 2014. Ucelené mapové a datové podklady pro území MAS vypracovala Ekotoxa, a.s.

1.1 KONCEPCE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE JAKO SOUČÁST STRATEGICKÉHO DOKUMENTU PRO ÚZEMÍ MAS

Trvale udržitelný rozvoj je v České republice definován v zákoně č. 17/1992 Sb. o životním prostředí (§ 6): je to „... takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystému“.

Dle zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu je pro dosažení udržitelného rozvoje vytváření předpokladů „...pro výstavbu a udržitelný rozvoj spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích“.

Toto vyjádření odráží i nutnou rovnováhu mezi třemi pilíři udržitelného rozvoje: ekonomickým, sociálním a environmentálním.

1.2 EVROPSKÁ ÚMLUVA O KRAJINĚ JAKO SOUČÁST ZÁVAZNÉHO LEGISLATIVNÍHO RÁMCE PRO ZPRACOVÁNÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU MAS

Strategie MAS je zpracovávána v souladu se zněním Evropské úmluvy o krajině, která je závaznou součástí naší legislativy od roku 2004.

Základní principy Úmluvy:

- Rozmanitost evropských krajin představuje společný a klíčový zdroj kvality života jednotlivce i společnosti a současně tvoří základní prvek životního prostředí.
- Ochrana, správa a plánování evropských krajin jsou právy a povinnostmi každého jednotlivce a všech evropských zemí.
- Trvale udržitelný rozvoj musí být založen na vyvážených harmonických vztazích mezi sociálními potřebami, hospodářskou činností a ochranou a tvorbou životního prostředí.
- Úmluva se zabývá celou krajinou, jak přírodní, venkovní, městskou tak industriální, tj. Úmluva se věnuje jak pozoruhodné krajině, tak i běžné či narušené.

Koncepce rozvoje území MAS ve smyslu Evropské úmluvy spočívá ve stanovení cílové charakteristiky území v působnosti MAS při vyváženém rozvoji jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje. Prostředkem k dosažení udržitelného rozvoje je „... dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území“ a „ochrana krajiny jako podstatné složky prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti“ (§ 18, Zák. č. 183/2006 Sb.).

Plné znění Evropské úmluvy o krajině na www.mzp.cz

2 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS HŘÍBĚCÍ HORY

Území MAS Hřiběcí hory je součástí NUTS II Střední Morava a NUTS III Zlínský kraj. Nachází se v jihozápadní části okresu Kroměříž na území dobrovolného svazku obcí Koryčansko - Zdounecko, mikroregionu Morkovsko, Chřiby, Kroměřížsko a mikroregionu Otrokovicko. MAS sdružuje jak samotné obce, tak i místní podnikatele a další lokální zájmové skupiny. Územně přiléhá z jihu k okresu Uherské Hradiště, Hodonín a ze západu k okresu Vyškov. Ze severní strany kopíruje hranice okresu Přerov.

Místní akční skupina Hřiběcí hory působí na katastrech 33 obcí:

Bařice-Velké Těšany, Bezměrov, Cetechovice, Dřínov, Honětice - Rozárov, Hoštice, Chvalnov-Lísky, Jarohněvice, Koryčany – Blišice – Jestřabice - Lískovec, Kostelany – Lhotka - Újezdsko, Kunkovice, Litenčice - Strabenice, Lubná, Lutopecny - Měřůtky, Morkovice - Slížany – Skavsko - Pančocha, Nítkovice, Nová Dědina, Pačlavice – Pornice - Lhota, Počenice-Tetětice, Prasklice, Rataje – Popovice - Sobělice, Roštín, Soběsuky – Milovice – Skržice - Olšina, Střílky, Šelešovice, Troubky-Zdislavice, Uhřice, Věžky – Vlčí doly, Vrbka, Zástřizly, Zborovice - Medlov, Zdounky – Cvrčovice – Divoky – Nětčice – Těšánky - Lebedov, Zlobice - Bojanovice.

Obr. 1 Obce MAS Hřiběcí hory

2.1 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Území MAS Hřiběcí hory patří k méně známým regionům Moravy, ležící stranou hlavních tras a turistických cílů. Etnograficky náleží do regionu Hané, subregionu Kroměřížsko. Jedná se o různorodou oblast na pomezí Hané a Slovácka, v kultuře, životě místních obyvatel a tradicích se prolínají znaky obou regionů. Zajímavostí je uzavřená enkláva valašských obcí, které vznikly přesídlením obyvatel v době nepokojů na Valašsku v 17. století – valašskou obcí v MAS Hřiběcí hory je Nová Dědina. Na území MAS převažují malé obce do 500 obyvatel, čímž se území vyznačuje specifickými potřebami obyvatel i obcí.

Různorodost a pestrost charakterizuje také přírodní podmínky a krajinu. Území MAS náleží do geomorfologické oblasti Středomoravských Karpat v subprovincii Vnější Západní Karpaty, zahrnuje geomorfologické celky Litenčická pahorkatina a Chříby. Nejvyšším bodem je Brdo (586 m n. m.). Tvoří vyvýšené, pahorkaté až hornaté území v jižní části Zlínského kraje. Na západě sousedí s Vyškovskou bránou, na severu s Hornomoravským úvalem. Středomoravské Karpaty jsou hojně porostlé listnatými lesy. Hlavními toky zde pramenícími jsou Litava, Kotojedka, Trňák, Litenčický potok a Olšinka. Celé území náleží do povodí Moravy.

Významným faktorem, ovlivňujícím vzhled území je především zemědělská výroba zaměřená převážně na rostlinnou výrobu, v menší míře na výrobu živočišnou. Významnou část území tvoří lesy (převaha listnatých a smíšených porostů). Největším souvislým lesním komplexem jsou Chříby, velké lesní celky pokrývají vrcholové části Litenčické pahorkatiny. Z krajinářského hlediska je území MAS krajinou malých měřítek, krajinný ráz určuje pestrá mozaika polí, pastvin a lesních porostů, které spolu s převážně malými sídly tvoří harmonický obraz moravské venkovské krajiny.

Na území MAS se nenachází žádný významný znečišťovatel ovzduší, významným zdrojem znečištění jsou však lokální topeniště a doprava. Jen velmi zvolna se daří zlepšovat způsob odvádění a čištění odpadních vod, čistírny odpadních vod však chybí ve většině obcí.

Příznivě lze hodnotit dopravní obslužnost regionu. MAS má velmi dobré napojení na dálniční síť (blízkost dálnice D1) a silniční komunikace I. třídy (silnice číslo E 50 Brno – Uherské Hradiště). Obce na území MAS jsou propojeny relativně hustou sítí silničních komunikací II. a III. třídy. Z hlediska napojení na železniční dopravu se jedná o území spíše okrajové. Stávající dopravní spojení umožňuje místním obyvatelům zejména v kombinaci s autobusovou dopravou vyšší flexibilitu při dojezdu do zaměstnání.

Z hlediska pracovních příležitostí se jedná o region odkázaný na větší města, zejména mimo vlastní území. Za hranicemi zájmového regionu se větší koncentrace zaměstnavatelů nachází především v Kroměříži, Otrokovicích a ve Zlíně. Míra nezaměstnanosti je nejen na území MAS, ale také na území celého okresu Kroměříž vysoká.

Tab. 1 Počet obyvatel v jednotlivých obcích a místních částech

Obec	Počet obyvatel
Bařice -Velké Těšany	445
Bezměrov	558
Cetechovice	185
Dřínov	450
Honětice	93
- Rozárov	1
Hoštice	153
Chvalnov - Lísky	259
Jarohněvice	324
Koryčany	2 090
- Blišice	209
- Jestřabice	260
- Lískovec	309
Kostelany	383
- Lhotka	78
- Újezdsko	95
Kunkovice	48
Litenčice	430
- Strabenice	90
Lubná	465
Lutopecny	410
- Měřůtky	198
Morkovice – Slížany	2 844
- Skavsko	19
- Pančocha	13
Nítkovice	239
Nová Dědina	413
Pačlavice	472
- Pornice	198
- Lhota	189
Počenice - Tetětice	735
Prasklice	260
Rataje	501
- Popovice	420
- Sobělice	210
Roštín	708
Soběsuky	144
- Milovice	156
- Skržice (Olšina)	60

Obec	Počet obyvatel
Střílky	652
Šelešovice	316
Troubky - Zdislavice	488
Uhřice	209
Věžky	348
- Vlčí doly	54
Vrbka	196
Zástřizly	146
Zborovice	1 355
- Medlov	219
Zdounky	1 445
- Cvrčovice	160
- Divoky	128
- Nětčice	222
- Těšánky (Lebedov)	185
Zlobice	494
- Bojanovice	145
Území celkem	21 876

Zdroj dat: ČSÚ, Dotazníkové šetření MAS HH, 2014

2.2 ZÁKLADNÍ INFORMACE O MAS

2.2.1 Identifikace právnické osoby a její orgány

Název:	Místní akční skupina Hřiběcí hory, z.s.
Datum zápisu:	1. ledna 2014
Datum vzniku:	6. června 2005
Spisová značka:	L 11190 vedená u Krajského soudu v Brně
Sídlo:	č.p. 27, 768 02 Zdounky
Identifikační číslo:	27002594
Právní forma:	Spolek

2.2.2 Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území

MAS Hřiběcí hory byla založena v roce 2005 jako občanské sdružení za účelem získání dotací z Evropské unie z programu LEADER. V roce 2006 vytvořila svůj Strategický plán Leader a zažádala o podpoření MAS v rámci Leaderu na plánovací období 2007 – 2013. V tomto plánovacím období, ale nebyla vybrána, proto v tomto plánovacím období využila možnosti získání finančních prostředků pro své území na základě navázání partnerství s úspěšně podpořenou MAS a společnou realizací projektů spolupráce.

V roce 2010 MAS Hřiběcí hory společně s MAS – Partnerství Moštěnka zrealizovali projekt “Po formanských stezkách – křížem krázem Moštěnkou a Hřiběcími hory“. Tento projekt byl zaměřen na rozvoj hipotras, které byly doplněny dřevěnými odpočívkami s uvazišti pro koně. Byla postavena rozhledna, která se stala dominantou regionu. V rámci tohoto prvního velkého projektu MAS nasbírala mnoho nových zkušeností a současně zajistila propagaci nového způsobu turistiky. V roce 2011 byl v rámci spolupráce s Místní akční skupinou Vizovicko a Slušovicko o. s. zahájen projekt “Obnovme prameny střední Moravy“, který se soustředil na revitalizaci studní, studánek, úpravu pramenů a koňských napajedel.

Dalším projektem, v rámci kterého získala MAS Hřiběcí hory cenné zkušenosti s administrací celého projektového záměru, byl projekt “Získávání dovedností pro zlepšení činnosti Místní akční skupiny Hřiběcí hory“. V rámci projektu vznikly například podklady pro SWOT analýzu, byly uspořádány propagační a informační akce pro veřejnost, semináře pro členy orgánů MAS, atd.

V roce 2013 odstartoval projekt tří MAS - MAS Hřiběcí hory, MAS Společná cesta a MAS Malohont “Společně jsme na koni“. Tento projekt se zabývá rozšířením a doznačením sítě hipotras na území obcí, které postupně přistoupily do MAS Hřiběcí hory. Hipotrasy jsou doplněny dřevěnými odpočívkami, altány, vyhlídkou a rozhlednou.

Ve stejném období začala realizace projektu “Příběhy našich kronik“, na kterém spolupracuje celkem pět Místních akčních skupin. Výstupem bude publikace obsahující příběhy vybrané z kronik místopisci, historiky, starosty nebo zájemci o lokální historii.

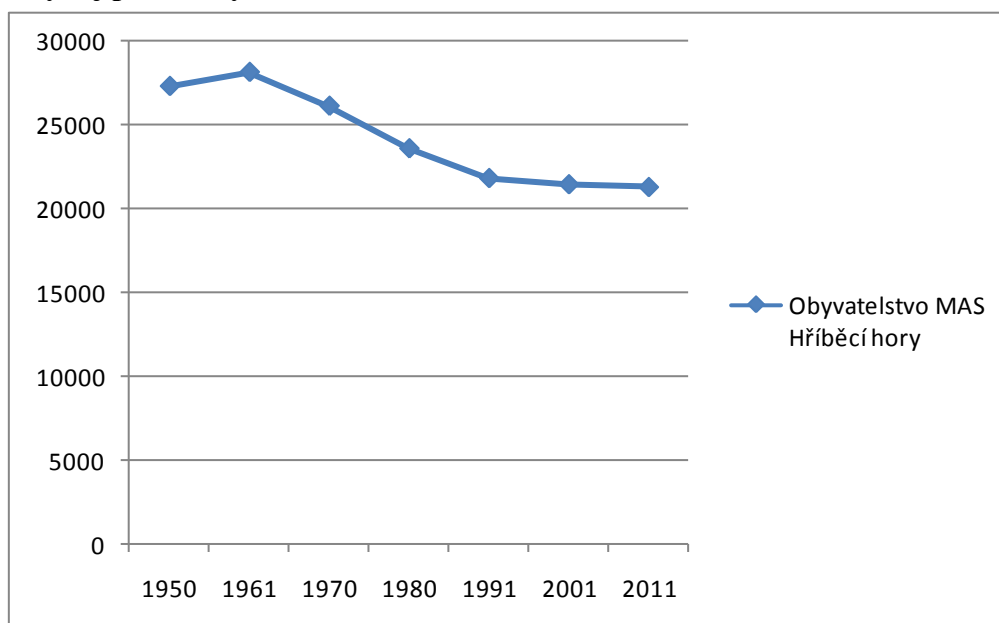
3 VYHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU ÚZEMÍ

3.1 OBYVATELSTVO A BYDLENÍ

3.1.1 Historický vývoj počtu obyvatel

Na základě archeologických nálezů lze usuzovat, že některá část regionu MAS HH byla osídlena již v pravěku. Písemné dokumenty o osídlení obcí zařazených do působnosti MAS HH jsou ale až z 11. století (obec Zlobice rok 1070, obec Bezměrov rok 1078). Počet obyvatel v průběhu století ovlivňovaly loupeživé nájezdy, války, požáry, neléčitelné nemoci. Po druhé světové válce počet obyvatel v tomto regionu pomalu stoupal a vrcholu dosáhl v 60. letech. Příznivý demografický vývoj ovlivnil rozvoj zemědělské výroby i v malých obcích a rozmach průmyslové výroby nejen uvnitř regionu (Koryčany, Morkovice, Zborovice, Zdounky), ale také ve městech okresu Kroměříž (Kroměříž, Hulín, Holešov, Chropyně, Bystřice pod Hostýnem) a významnou měrou také dobrá dopravní obslužnost. Po roce 1990 počet obyvatel začal výrazně klesat. K tomuto trendu přispěl mimo jiné rozpad zemědělských i průmyslových podniků v regionu a lidé se začali stěhovat za prací mimo region.

Tab. 2 Vývoj počtu obyvatel v letech 1950 až 2011

Zdroj dat: SLDB, 2013

Hustota zalidnění je hluboko pod krajským i republikovým průměrem, jak ukazuje mapa (2.1.1.) v příloze.

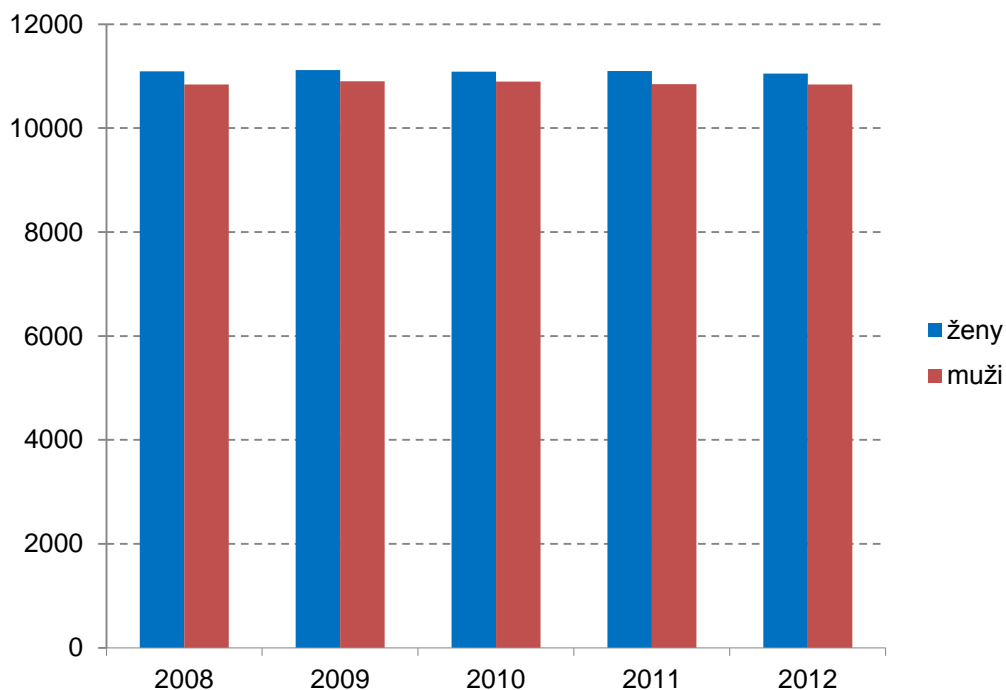
V tabulce č. 3 je srovnání počtu obyvatel za období 2008-2012. Z přehledu je patrné, že v roce 2009 počet obyvatel velmi mírně vzrostl, ale pak dále klesal. Dvě obce a pět místních částí v tomto regionu měly k 31.12.2012 počet obyvatel nižší než 100 (Honětice 94 obyvatel, Kunkovice 48 obyvatel, Lhotka, Újezdsko, Strabenice, Skržice a Vlčí doly). Negativním ukazatelem je pokles osob v produktivním věku a nárůst osob v poproduktivním věku, který je způsoben zejména odlivem lidského kapitálu mimo region. Přibývá obyvatel v kategorii 65 let a více hlavně v malých obcích, kde je to více než pětina obyvatel. Extrémem jsou Kunkovice, kdy tvoří věková skupina 65 let a více, 27,1%.

Tab. 3 Počet obyvatel v regionu MAS HH podle pohlaví a věku

Rok	Počet obyvatel k 31.12.	dle pohlaví		dle věku		
		muži	ženy	0-14	15-64	65 a více
2008	21935	10840	11095	3169	15422	3344
2009	22017	10900	11117	3153	15461	3403
2010	21982	10897	11085	3145	15355	3482
2011	21944	10844	11100	3235	15151	3558
2012	21889	10841	11048	3227	15027	3635

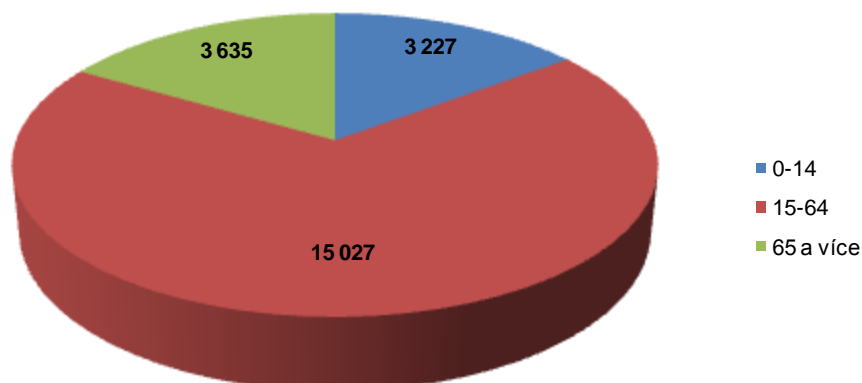
Zdroj dat: ČSÚ, 2013

Obr. 2 Vývoj počtu obyvatel v letech 2008 -2012 v grafickém vyjádření

Zdroj dat: ČSÚ, 2013

Obr. 3 Počty obyvatel v roce 2012 podle věku

Zdroj dat: ČSÚ, 2013

3.1.2 Populační vývoj

Vývoj počtu obyvatel je dán přirozenou obměnou a stěhováním. V letech 2008 – 2012 – s výjimkou roku 2010 – se snižoval počet živě narozených dětí. Zvyšuje se počet rodin jen s jedním dítětem. Počet zemřelých se v jednotlivých letech příliš neměnil. Pozitivní je poměr přistěhovalých a vystěhovalých, kdy s výjimkou roku 2010 počet přistěhovalých - i když jen mírně - převyšoval počet vystěhovalých.

Tab. 4 Vývoj populace na území MAS Hřibčcí hory v letech 2008 – 2012

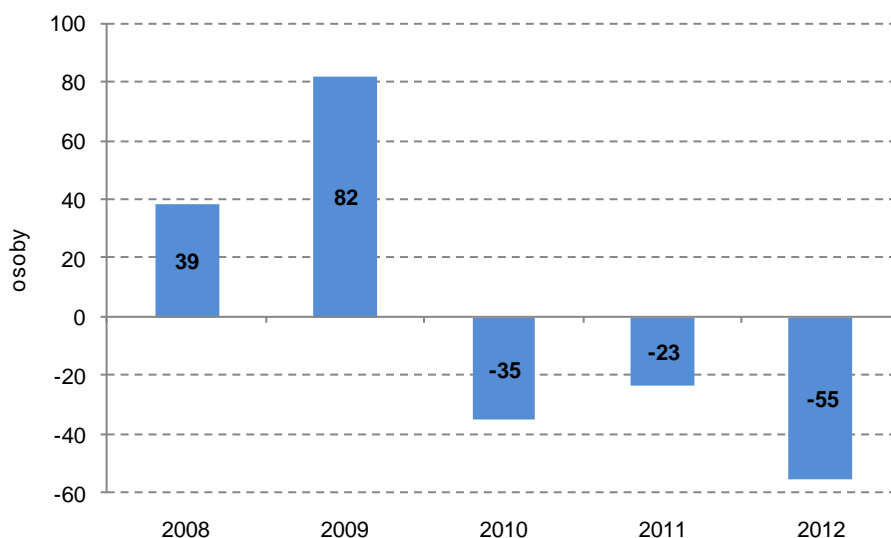
Rok	Narození	Zemřelí	Přirozená změna	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Migrační saldo	Celková změna
2008	233	257	-24	613	550	63	39
2009	203	257	-54	660	524	136	82
2010	235	226	9	531	575	-44	-35
2011	205	276	-71	634	586	48	-23
2012	188	252	-64	536	527	9	-55

Zdroj: ČSÚ

Tab. 5 Počet obyvatel podle věku k 31. 12. 2012

Obec	Obyvatelé celkem	Obyvatelé ve věku 0-14 let celkem	Obyvatelé ve věku 15-64 let celkem	Obyvatelé ve věku 65 a více let celkem	Podíl obyvatel ve věku 65 a více let k počtu obyvatel celkem v %
Bařice-Velké Těšany	445	42	324	79	17,7
Bezměrov	558	85	393	80	14,3
Cetechovice	185	22	116	47	25,4
Dřínov	450	73	289	88	19,6
Honětice	94	25	59	10	10,6
Hoštice	153	23	105	25	16,3
Chvalnov-Lísky	259	41	161	57	22,0
Jarohněvice	324	61	223	40	12,3
Koryčany	2 895	385	1 945	565	19,5
Kostelany	568	86	378	104	18,3
Kunkovice	48	3	32	13	27,1
Litenčice	523	107	344	72	13,8
Lubná	465	83	302	80	17,2
Lutopecny	592	89	400	103	17,4
Morkovice-Slížany	2 876	435	2 027	414	14,4
Nítkovice	239	28	175	36	15,1
Nová Dědina	413	60	297	56	13,6
Pačlavice	859	106	553	200	23,3
Počenice-Tetětice	735	100	522	113	14,8
Prasklice	260	41	157	62	23,8
Rataje	1 130	191	790	149	13,2
Roštín	708	79	509	120	16,9
Soběsuky	361	59	240	62	17,2
Střílky	652	91	449	112	17,2
Šelešovice	316	47	219	50	15,8
Troubky-Zdislavice	488	65	336	87	17,8
Uhřice	209	36	145	28	13,4
Věžky	402	60	280	62	15,4
Vrbka	196	26	142	28	14,3
Zástřizly	146	22	94	30	20,5
Zborovice	1 574	231	1 082	261	16,6
Zdounky	2 138	321	1 508	309	14,4
Zlobice	628	104	431	93	14,8
Území MAS celkem	21 889	3 227	15 027	3 635	16,6
Zlínský kraj	587 693	84 163	401 633	101 897	17,3
ČR	1 051 612 5	1 560 296	7 188 211	1 767 618	16,8

Zdroj: ČSÚ, 2012

Obr. 4 Přírůstek – úbytek obyvatel v letech 2008-2012

Zdroj dat: ČSÚ, 2013

3.1.3 Vzđelanostní struktura /zdroj údajů SLDB 2011/

Zaměstnanost, mimo jiné faktory, významně ovlivňuje i vzdělanost obyvatelstva. Ukazatel vzdělanosti je možné zjistit pouze z údajů SLDB – to znamená jen v desetiletém intervalu. Vzdělaní se zjišťuje u obyvatelstva ve věku 15 a více let. K tomuto datu bylo zjištěno, že nejvyšší procento (42,7 %) mělo ukončené vzdělaní střední včetně vyučení bez maturity. Vzdělaní úplné střední s maturitou a vyšší odborné včetně nastavbového dosáhlo 26,0 % obyvatel. Vysokoškolské vzdělaní uvedlo 6,5 % obyvatel. Poslední dva ukazatele vykázaly vyšší procento než v roce 2001.

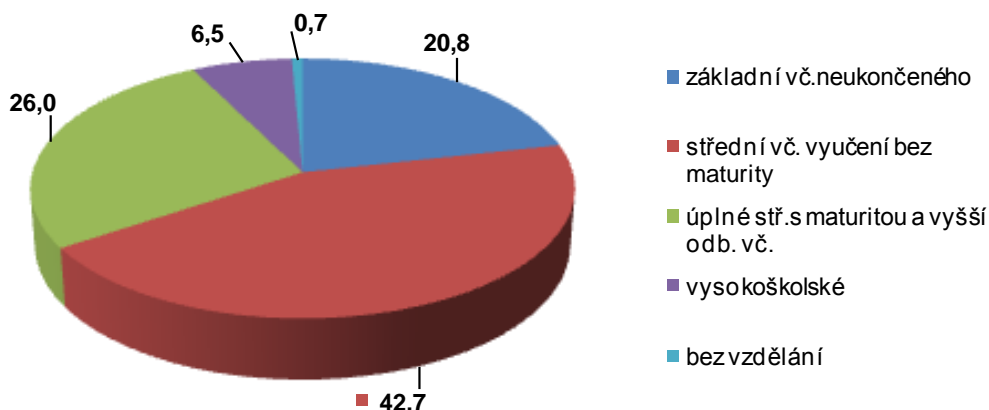
Tab. 6 Struktura obyvatel podle stupně vzdělaní

Obyvatelstvo 15 let a starší		Počet	%
Celkem		18217	100,0
z toho:	základní vč. neukončeného	3788	20,8
	střední vč. vyučení bez maturity	7775	42,7
	úplné střední s maturitou a vyšší odborné	4737	26,0
	vysokoškolské	1186	6,5
	bez vzdělaní	126	0,7

Zdroj: ČSÚ SLDB 2011

Obr. 5 Vzdelanostní struktura – podíl v %

Zdroj dat: ČSÚ, 2013

3.1.4 Bydlení

Bydlení v obcích v působnosti MAS je příjemné. Ovzduší není zatíženo exhalacemi průmyslové výroby, nadměrnou dopravou ani jinými negativními jevy. Převažuje bydlení v rodinných domech. Bytové domy, které jsou postaveny ve větších obcích, nenarušují vesnický ráz obcí. Obecní úřady v rámci svých možností vytvářejí podmínky pro dobré bydlení a pro rozvoj bytové výstavby.

V letech 2001 až 2012 bylo v obcích regionu MAS Hřiběcí hory dokončeno celkem 467 bytů viz tabulka č. 7. Z toho v rodinných domech 322 bytů a v bytových domech 50 bytů. V pěti obcích nebyl dokončen ani 1 byt. V ostatních obcích byl počet dokončených bytů v rozmezí od 1 bytu (ve čtyřech obcích) až po 109 bytů (1 obec - Morkovice-Slížany). Další rozvoj bytové výstavby je nyní v mnoha obcích ovlivněn soukromým vlastnictvím pozemků vhodných pro výstavbu a nezájmem vlastníků o uvolnění takových pozemků k výstavbě. Dalším ovlivňujícím faktorem nové výstavby jsou územní plány. Změna pozemku, který v územním plánu není určen k bytové výstavbě, je dlouhodobou záležitostí. Pozitivní ale je, že přes všechna tato omezení bytová výstavba pokračuje i v roce 2013 a 2014, byť v pomalejším tempu.

Tab. 7 Struktura dokončení domů a bytů

Obec	Dokončené byty celkem	Rodinné domy	Bytové domy
Bařice-Velké Těšany	14	11	0
Bezměrov	12	7	0
Cetechovice	0	0	0
Dřínov	15	2	0
Honětice	0	0	0
Hoštice	0	0	0
Chvalnov-Lísky	1	1	0
Jarohněvice	24	23	0
Koryčany	46	10	26
Kostelany	27	22	0
Kunkovice	0	0	0
Litenčice	6	6	0
Lubná	17	13	0
Lutopecny	23	23	0
Morkovice-Slížany	109	62	12
Nítkovice	1	1	0
Nová Dědina	5	5	0
Pačlavice	14	11	0
Počenice-Tetětice	9	7	0
Prasklice	2	2	0
Rataje	68	54	12
Roštín	5	4	0
Soběsuky	1	1	0
Střílky	12	11	0
Šelešovice	8	8	0
Troubky-Zdislavice	0	0	0
Uhřice	2	2	0
Věžky	14	11	0
Vrbka	4	2	0
Zástřizly	1	1	0
Zborovice	3	2	0
Zdounky	11	7	0
Zlobice	13	13	0
Území celkem	467	322	50
Zlínský kraj celkem	17 369	9 637	3 091
Česká republika celkem	387 538	184 120	121 271

Zdroj dat: ČSÚ

3.1.5 SWOT analýza – obyvatelstvo a bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá dostupnost území, kvalitní infrastruktura	Zvyšující se počet lidí ve věku nad 65 let
Zvyšující se počet obyvatel s ukončeným úplným středním vzděláním	Snižující se počet lidí ve věku do 15 let
Růst oblíbenosti bydlení na venkově	Vysoká nezaměstnanost
Dobrá dostupnost úřadů v obcích	Nedostatek pracovních příležitostí v obcích
Prostředí nezatížené průmyslovými exhalacemi	Nutnost dojíždění – okrajová poloha území
Finančně příznivé ceny pozemků a nemovitostí	Veřejná doprava nekorespondující s potřebami obyvatel
Příležitosti	Hrozby
Zvyšování přitažlivosti území pro mladé rodiny na základě rozvíjející se infrastruktury, volnočasových aktivit a společenského života v obcích	Nedostatečná infrastruktura pro seniory, zdravotně postižené a sociálně slabé občany
Podpora rozvoje infrastruktury a služeb pro seniory, možnost získání dotací	Rušení školských, zdravotnických a sociálních zařízení
Podpora rozvoje vzdělanosti obyvatel, zvyšování flexibility pracovní síly, možnost získání dotací	Vylidňování přes den – lidé v produktivním věku odjíždějí za prací
Podpora místních podnikatelských subjektů s cílem vytváření nových pracovních míst přímo v obcích	Nedostatečné finanční prostředky na obnovu bytového fondu
Podpora nové výstavby v územních plánech obcí	Zvyšující se počet neobydlených domů

3.2 DOPRAVNÍ A TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

3.2.1 Technická infrastruktura

Mezi technickou infrastrukturou je zahrnuto především napojení území MAS na rozvod elektrického proudu, zásobování pitnou vodou, kanalizace, plynofikace a dostupnost internetu.

Úroveň vybavenosti obcí základní technickou infrastrukturou je dobrá, 99,26 % obyvatel MAS žije v trvale obydlených bytech napojených na vodovod (Příloha 3.2.1). Výjimkou jsou některé obce nebo jejich části, kterým chybí napojení na spolehlivé zásobování pitnou vodou (Kunkovice) a tento stav je pro obyvatele velmi nepříznivý.

Na plynovod je napojeno 73,9 % trvale obydlených bytů. V obci Roštín využívají obyvatelé možnost napojení na obecní teplovod.

Nepříznivá situace panuje v napojení na kanalizaci – pouze 59,8 % obyvatel je napojeno na veřejnou kanalizaci (Příloha 3.2.3) – v tomto ohledu je MAS pod průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji i pod republikovou hodnotou, úroveň vybavenosti obcí veřejnou kanalizací je nedostatečná. Tato situace by se dala díky vhodnému terénu v některých obcích řešit výstavbou kořenových čistíren odpadních vod. Ty jsou z finančního i provozního hlediska pro obce dostupnější než klasické ČOV.

Tab. 8 Dostupnost technické infrastruktury v obcích

	Pošta	Verejný vodovod	Kanalizace	ČOV	Plynořfikace	Sběrný dvůr	Skládka KO	Internetové připojení	Obecní rozhlas
Bařice-Velké Těšany	žluté	zelené	zelené	červené	zelené	červené	žluté	zelené	zelené
Bezměrov	červené	zelené	zelené	červené	zelené	červené	červené	zelené	zelené
Cetechovice	žluté	zelené	zelené	červené	zelené	žluté	žluté	zelené	zelené
Dřínov	žluté	zelené	zelené	zelené	zelené	červené	červené	zelené	modré
Honětice	červené	zelené	zelené	červené	zelené	červené	červené	modré	zelené
Hoštice	červené	zelené	zelené	zelené	zelené	červené	červené	zelené	zelené
Chvalnov-Lísky	červené	zelené	zelené	červené	zelené	červené	červené	modré	zelené
Jarohněvice	žluté	zelené	zelené	zelené	zelené	žluté	žluté	zelené	zelené
Koryčany	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	červené	zelené	zelené
Kostelany	žluté	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	žluté	zelené	zelené
Kunkovice	žluté	červené	zelené	červené	zelené	žluté	žluté	červené	modré
Litenčice	zelené	zelené	zelené	červené	zelené	zelené	červené	zelené	zelené
Lubná	žluté	zelené	zelené	červené	zelené	červené	červené	zelené	zelené
Lutopecny	žluté	zelené	modré	zelené	zelené	žluté	žluté	zelené	zelené
Morkovice-Slížany	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	červené	zelené	zelené
Nítkovice	žluté	zelené	zelené	červené	zelené	žluté	žluté	zelené	zelené
Nová Dědina	žluté	zelené	zelené	červené	zelené	zelené	žluté	zelené	zelené
Pačlavice	zelené	zelené	zelené	červené	zelené	červené	žluté	zelené	zelené
Počenice-Tetětice	žluté	zelené	zelené	červené	zelené	žluté	žluté	zelené	zelené
Prasklice	žluté	zelené	zelené	šedé	zelené	zelené	žluté	zelené	zelené
Rataje-Popovice	zelené	zelené	modré	červené	zelené	červené	žluté	zelené	zelené
Roštín	zelené	zelené	modré	zelené	šedé	žluté	žluté	zelené	zelené
Soběsuky	žluté	zelené	modré	červené	červené	zelené	zelené	zelené	zelené
Střílky	zelené	zelené	zelené	červené	zelené	zelené	žluté	zelené	zelené
Šelešovice	žluté	zelené	modré	zelené	zelené	žluté	žluté	zelené	zelené
Troubky-Zdislavice	červené	zelené	zelené	červené	zelené	červené	červené	zelené	zelené
Uhřice	žluté	zelené	zelené	červené	zelené	žluté	žluté	zelené	zelené
Věžky	žluté	zelené	modré	zelené	zelené	žluté	žluté	zelené	zelené
Vrbka	žluté	zelené	zelené	šedé	zelené	zelené	žluté	zelené	zelené
Zástřizly	žluté	zelené	zelené	červené	zelené	zelené	žluté	zelené	zelené
Zborovice	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	červené	červené	zelené	zelené
Zdounky	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené	zelené
Zlobice	zelené	zelené	modré	červené	zelené	žluté	žluté	modré	zelené

Zdroj: přímé šetření v obcích, dotazníkové šetření MAS, 2014

Legenda:

funguje dobře	funguje s dílčími problémy	je dostupné jinde	obec postrádá, nutnost modernizace	obec nepostrádá
---------------	----------------------------	-------------------	------------------------------------	-----------------

Ještě horší je napojení splaškové kanalizace na ČOV (Příloha 3.2.4) – na ČOV je napojeno pouze 24,2 % obcí, čímž se rozumí funkční splašková kanalizace, kterou je vybavena obec nebo alespoň jedna její část a která je ukončena čistírnou odpadních vod (biologickou, mechanickou či jinou). Uvedena je i v případě zkušebního provozu ČOV. V tomto indikátoru je MAS hluboko pod průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji i pod republikovou hodnotou a úroveň vybavenosti obcí ČOV je nedostatečná. Vzhledem ke členitému terénu a malé velikosti obcí se jako nejvhodnější jeví budování kořenových čistíren odpadních vod nebo biologických domovních čistíren pro více domácností (tento model funguje např. v Kostelanech). Kořenová čistírna je v provozu v Lutopecnách, malá kořenová čistírna upravuje vodu u přírodního koupaliště v Honěticích.

Celkem 11 obcí nemá sběrný dvůr, téměř všude jsou však k dispozici kontejnery na tříděný odpad. Problematická je likvidace bioodpadu, občané jsou zvyklí tento typ odpadu likvidovat na svých pozemcích (většinou pálením, což nepřispívá ke kvalitě ovzduší). S útlumem chovu hospodářských zvířat (včetně domácích a zájmových chovů) narůstá problém s likvidací pokosené trávy. Většina obyvatel by přivítala možnost likvidace nevyužitelné biomasy ve společných kompostárnách – k dispozici je např. ve Zlobicích, v Morkovicích a jsou hojně využívány.

Pozitivem je pokrytí většiny území bezdrátovým internetem. Největšími poskytovateli internetu v území jsou společnosti Via Media s. r. o., Cyrilek net o. s., KmNet s.r.o. nebo např. Telefonica O2. Jedinou obcí zcela bez pokrytí internetem jsou Kunkovice, slabší kvalita / problémy s připojením jsou ve Zlobicích.

Převážná většina obcí využívá moderní obecní rozhlas, starší typ zařízení s potřebou modernizace mají v Kunkovicích a v Dřínově.

3.2.2 Dopravní infrastruktura

Oblast MAS Hřiběcí hory leží v území mezi pohořím Chřiby a Litenčickou pahorkatinou, na východě zasahuje až ke Kroměříži, katastry v severní části leží v těsné blízkosti trasy dálnice D1 (Bezměrov, Zlobice). Dopravní infrastruktura regionu je kvalitní, dopravní obslužnost je však v současnosti nepříznivá, zejména co se týče veřejné dopravy.

Podle počtu spojů veřejné autobusové dopravy je dopravní obslužnost obcí v území MAS hromadnou dopravou v pracovní dny nepříznivá (Příloha č. 3.1.1), stejně tak dopravní obslužnost ve dnech pracovního klidu (Příloha 3.1.2) - v rámci Zlínského kraje a v porovnání s okolními MAS vychází MAS Hřiběcí hory v tomto ohledu jako podprůměrná.

Dostupnost železničních stanic na vnitrostátní a mezinárodní trati z obcí MAS (přílohy 3.1.3 a 3.1.4) je dobrá.

Toto dopravní spojení v kombinaci s autobusovou a individuální osobní dopravou automobily umožňuje místním obyvatelům dostatečnou flexibilitu při dojezdu do zaměstnání.

Individuální osobní doprava ale zvyšuje náklady rodin. Zejména u nízkopříjmových domácností může být tato položka natolik zatěžující, že hraje roli již při samotném vyhledávání zaměstnání.

V rámci dotazníkového šetření, které bylo prováděno mezi obyvateli a zástupci obcí, byl považován za největší problém v oblasti dopravy zjištěn stav místních komunikací. Jejich údržba a rekonstrukce je pro obce finančně nákladná. Obce potřebují rekonstruovat autobusové zastávky a rozšířit infrastrukturu pro chodce a cyklisty. Mezi obcemi Zástřizly a Střílky citelně chybí bezpečné přemostění nebo jiný způsob překonání frekventované rychlostní silnice E50.

3.2.2.1 Silniční a železniční doprava

MAS má velmi dobré napojení na dálniční síť (blízkost dálnice D1) a silniční komunikace I. třídy (silnice číslo E 50 Brno – Uherské Hradiště). Obce na území MAS jsou propojeny relativně hustou sítí silničních komunikací II. a III. třídy, nejfrekventovanější je silnice č. 432 spojující Kroměříž a Koryčany, která tvoří dopravní osu území. Přímé napojení na dálnici D1 zajišťují silnice č. 428 (Kroměříž-Ivanovice na Hané, exit 236 D1) a č. 433 (Morkovice – D1 exit 244). Dostupnost území z dálnic a rychlostních komunikací (Příloha 3.1.5) je velice dobrá, a to i v porovnání se zbytkem Zlínského kraje a celou ČR.

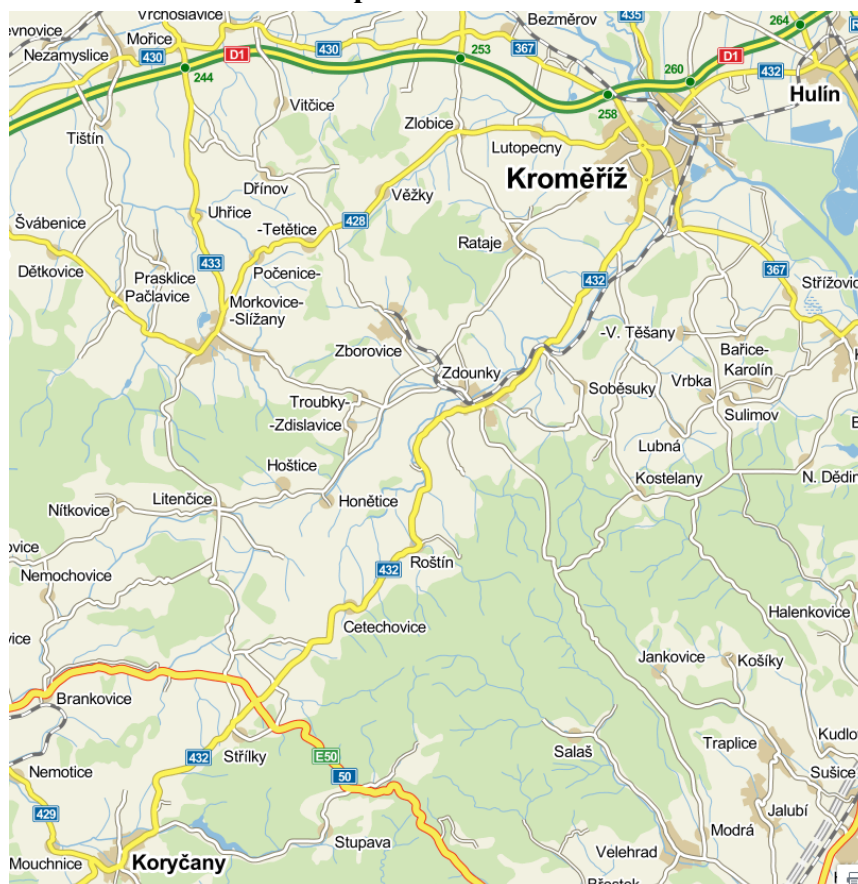
Železniční doprava je v území využívána spíše okrajově, obslužnost zajišťuje jednokolejná regionální trať Kroměříž – Zborovice s příměstskou osobní dopravou a relativně silnou nákladní dopravou. Trať Morkovice – Nezamyslice byla zcela zrušena. Železniční spojení Koryčany je již řadu let mimo provoz, trať je bez pravidelné osobní dopravy, jsou zde provozovány jen speciální spoje při zvláštních příležitostech. Vnitrostátní spojení směrem na Brno, Olomouc a Ostravu je nejbližší dostupné ve stanici Kojetín, nejbližší dostupnou stanicí na mezinárodní trati je Hulín.

3.2.2.2 Veřejná doprava

Autobusová dopravní obslužnost je v oblasti MAS Hřibecí hory zajištěna převážně Kroměřížskou dopravní společností Krodos Bus a.s., část obcí může využívat i spoje dálkových autobusů. Množství spojů postupně během let klesá a to hlavně ve večerních hodinách a ve dnech pracovního klidu i o svátcích. Problémem je také špatná návaznost veřejné dopravy na pracovní dobu v jednotlivých podnicích, zejména na odpolední a noční směny.

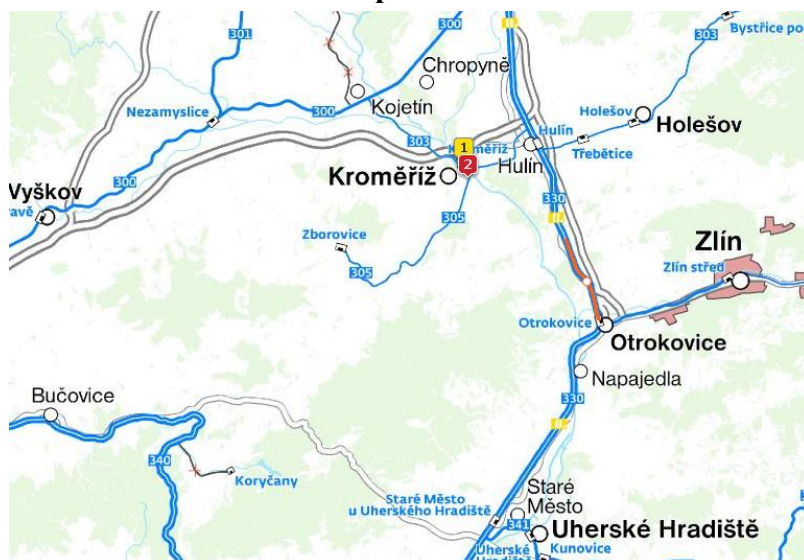
Z toho důvodu se zvyšuje počet osobních automobilů – většina obyvatel se proto přepravuje autem. To s sebou nese vyšší zatížení místních komunikací, náročnost na parkovací místa a zatížení životního prostředí. Autobusová doprava však zůstává nepostradatelnou zejména pro zajištění dopravní obslužnosti škol, a to zejména v odlehlých částech regionu.

Obr. 6 Mapa hlavních komunikací

Zdroj: www.mapy.cz

Obr. 7 Mapa železniční sítě

Zdroj: www.cd.cz

3.2.2.3 Vodní a nekonvenční doprava

Vodní ani nekonvenční doprava není na dotčeném území MAS Hřiběcí hory provozována.

3.2.2.4 Letecká doprava

Nejbližší mezinárodní letiště se nachází v Brně-Tuřanech, je autem dobře dostupné po dálnici D1. Dojezdový čas (autem) z většiny území MAS na letiště Brno-Tuřany je 1-1,5 hod. Součástí areálu nemocnice v Kroměříži je heliport pro přistávání vrtulníků v případě akutních případů záchranu lidských životů. Sportovní letiště se na území MAS nenacházejí, nejbližší letiště s travnatou přistávací dráhou je k dispozici v Kroměříži, další v Otrokovicích a v Kyjově.

3.2.2.5 Cyklistická doprava

Jízdní kolo je tradičním dopravním prostředkem na většině území MAS, zejména v obcích, ležících v rovinaté části regionu. Cyklistika je významnou kategorií turistického ruchu. Přes území MAS vede několik dálkových cyklotras, které procházejí především jižní a jihovýchodní částí území. Severní část území v oblasti Litenčické pahorkatiny nabízí velmi dobré terény pro horská, treková i silniční kola, je v tomto směru zcela nevyužita. Obce mají zájem o rozšíření sítě cyklostezek na území svých katastrů a jejich společnou propagaci v rámci MAS s cílem zvýšení povědomí o území a rozvoj potenciálu cestovního ruchu. Více k této problematice je uvedeno v samostatné kapitole Turistický ruch.

Cyklostezky jsou vedeny po lesních cestách, ale i po frekventovaných silnicích II. a III. třídy, což v konkrétních úsecích představuje značná bezpečnostní rizika, zejména v případě cyklotrasy č. 5012 Kroměříž-Koryčany, vedené po frekventované silnici II. třídy. Místní i dálkové cykloturistické trasy jsou značeny a navázány na celorepublikový systém. Z dotazníkového šetření vyplývá potřeba rozšířit a propojit jednotlivé cyklostezky, doplnit mobiliář.

Jako alternativu k cyklotrasám lze v území MAS Hřiběcí hory využít síť hipotras, které jsou sjízdné převážně pro horská a treková kola a lze jich také využít jako pěší trasy. Hipostezky mají své vlastní značení a jsou vybaveny mobiliářem na odpočinkových místech. Více v samostatné kapitole Turistický ruch.

Přehled cyklotras, procházejících územím MAS Hřibecí hory:

473	Otrokovice - Koryčany – Rajhradice
5012	Kroměříž - Koryčany
5013	Prostějov – Uherské Hradiště
5014	Staré Město - Trávník
5015	Spytihněv - Kvasice
5019	Nad Chvalnovem - Modrá
5020	Kroměříž - Kostelany
5150	Uherské Hradiště – Cimburk

3.2.3 Bezpečnost

Úroveň zajištění bezpečnosti a ochrany obyvatel a majetku je na celém území MAS dobrá. Ochranu osob a majetku zajišťuje na celém území Policie ČR, Krajské ředitelství policie Zlínského kraje, Územní odbor Kroměříž, Obvodní oddělení Kroměříž a Obvodní oddělení Morkovice a Koryčany.

- Dostupnost služebny policie v obcích MAS je zhoršená (Příloha 3.8.2)
- Dostupnost hasičského záchranného sboru je dobrá (Příloha 3.8.1)

Bezpečnostní rizika v rámci území MAS vyplývají především z možných kolizí s dopravou. Řada úseků silnic III. třídy je nebezpečná zejména v zimním období. Největším bezpečnostním rizikem pro obyvatele jsou možné střety chodců s vozidly, zejména tam, kde je zvýšená frekvence pohybu chodců a cyklistů po vozovce. Vysoce rizikové jsou zejména úseky silnic, kde pro chodce a cyklisty není k dispozici alternativní trasa, kterou by mohli bezpečně užívat. Mezi nejvíce nebezpečné úseky, hrozící kolizí chodec-vozidlo a cyklista vozidlo, patří úsek silnice III. třídy mezi obcemi Jarohnovice – Šelešovice – Zdounky – Střílky – Koryčany, dále Morkovice - Pačlavice, spojení mezi obcí Soběsuky a autobusovou zastávkou na trase Zdounky-Kroměříž u silnice č. 432. Velmi nebezpečná je komunikace E 50, protínající území mezi katastry Zástřizly, Střílky, Chvalnov-Lísky. Mezi těmito obcemi neexistuje žádné bezpečné propojení, přechod ani přemostění a místo je rizikové zejména pro cyklisty a chodce, kteří se potřebují dostat na druhou stranu.

Na křížení silnic III. třídy a železniční trati Kroměříž – Zborovice je několik nechráněných přejezdů. Dopravní značení na tato místa dostatečně upozorňuje, z hlediska bezpečnosti se přesto jedná o kritická místa s rizikem vážných dopravních nehod.

3.2.4 SWOT analýza – dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Velmi dobré napojení na dálniční síť ČR	Zastaralá nebo zcela chybějící technická infrastruktura
Poměrně dobrá technická vybavenost obcí z hlediska rozvodů vody, tepla, komunikačních sítí	Chybějící ČOV ve většině obcí
Dobrá dopravní dostupnost obcí v rámci MAS Hřibecí hory	Nevyhovující stav veřejné zeleně a parkově upravených ploch v některých obcích
Zachované železniční spojení na jediné trati Kroměříž - Zborovice	Nedostatek dopravních spojů ve večerních hodinách a o víkendu
Propojení s okolními regiony prostřednictvím rychlostní silnice E50	Ohrožení bezpečnosti chodců a cyklistů
Dobrá dopravní obslužnost	Chybějící chodníky v obcích, bezbariérovost
Plynofikace většiny obcí na území MAS Hřibecí hory	Nedostatečná síť cyklostezek (nevyužitý potenciál velké části území)
Naleziště zemního plynu a ropy	Chybějící pokrytí bezdrátovým internetem v některých obcích (Hoštice, Kunkovice)
Příležitosti	Hrozby
Dobudování dopravní infrastruktury v obcích – chodníky, výhybny, osvětlení	Zvyšování dopravní zátěže na území MAS Hřibecí hory
Zvýšení efektivity a kvality veřejné dopravy	Zvýšené ohrožení cyklistů a chodců
Zlepšení podmínek pro rozvoj cyklistické dopravy	Nedostatečná údržba silniční infrastruktury
Rozšíření sítě cyklostezek a cyklotras	Nedostatečná / nepravidelná údržba doprovodné vegetace – stromořadí, sekání trávy u krajnic
Bezbariérový přístup v autobusové a vlakové dopravě	Nekvalitně vybudovaná nová silniční infrastruktura
Zajištění bezpečnosti chodců a cyklistů v kritických místech, budování účelových komunikací (Soběsuky - silnice 432, Prasklice – Pornice, aj.)	Zrušení železničních spojů na trati Kroměříž - Zborovice
Strukturální fondy EU, národní zdroje (dotace SFDI a Zlínský kraj)	Neúspěch při čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU a jiných zdrojů
Realizace pozemkových úprav jako předpoklad rozvoje sítě komunikací, polních cest a tras pro alternativní dopravu (hipostezky, cyklotrasy)	Chybějící dotační zdroje na obnovu silniční infrastruktury
Budování ČOV – v malých obcích s důrazem na biologické a kořenové čištění odpadních vod	Kontaminace podzemních vod v důsledku divokých skládek
Rozšiřování kapacit stávajících sběrných dvorů, budování nových – důraz na třídění odpadu	Sanke ze strany EU v případě, že nebudou včas vybudovány ČOV
Vybudování zařízení pro sběr a kompostování bio odpadu	Eutrofizace půdy
Zajištění plného pokrytí území bezdrátovým internetem	Vznik divokých skládek
Důslednější řešení odpadového hospodářství v obcích	Snížení dostupnosti veřejné dopravy

3.3 SLUŽBY V OBCÍCH A VYBAVENOST

3.3.1 Základní služby v obcích

Projdeme-li obce regionu, zjistíme velké rozdíly ve vybavenosti obcí. Přitom občanská vybavenost hraje významnou roli při zájmu občanů o bydlení v obci. V 8 obcích chybí to základní, a sice obchod s potravinami. V tomto počtu ale nejsou zahrnuty místní části některých obcí, takže tento počet by se ještě zvýšil. 15 obcí nemá mateřskou školu. V 5 obcích je malotřídní základní škola (1. – 5. ročník), základní škola 1. – 9. ročník je v 6 obcích. Dostupnost základních škol je dobrá a rodiče dětí si dnes mohou vybírat, do které školy děti přihlásí. Potěšující je stabilní zájem o malotřídní školy v malých obcích. Udržení těchto škol do budoucna závisí, kromě počtu dětí ve školním věku, také na kvalitě poskytovaného vzdělání, nabídce kroužků a volnočasových aktivit.

Služby se významně podílejí na celkové úrovni kvality života v obcích a mají zásadní vliv na tom, zda jsou obce atraktivní pro bydlení. S rostoucí velikostí obcí zpravidla roste také nabídka služeb. Souhrn výsledků dotazníkových šetření podává následující tabulka:

Tab. 9 Dostupnost základních služeb v jednotlivých obcích

	Jesle	Mateřská škola	Základní škola 1.-4. třída	Základní škola 5.-9. třída	Hostinec	Obchod	Praktický lékař	Dětský lékař	Zubní lékař	Kostel	Hřbitov	Knihovna	Hasiči / SDH	Pošta
Bařice-Velké Těšany														
Bezměrov														
Cetechovice														
Dřínov														
Honětice														
Hoštice														
Chvalnov-Lísky														
Jarohněvice														
Koryčany														
Kostelany														
Kunkovice														
Litenčice														
Lubná														
Lutopecny														
Morkovice-Slížany														
Nítkovice														
Nová Dědina														
Pačlavice														
Počenice-Tetětice														
Prasklice														

	Jesle	Mateřská škola	Základní škola 1.-4. třída	Základní škola 5.-9. třída	Hostinec	Obchod	Praktický lékař	Dětský lékař	Zubní lékař	Kostel	Hřbitov	Knihovna	Hasiči / SDH	Pošta
Rataje-Popovice														
Roštín														
Soběsuky														
Střílky														
Šelešovice														
Troubky-Zdislavice														
Uhřice														
Věžky														
Vrbka														
Zástřizly														
Zborovice														
Zdounky														
Zlobice														

Zdroj: přímé šetření v obcích, dotazníkové šetření MAS, 2014

Legenda

funguje dobře	funguje s dílčími problémy	je dostupné jinde	obec postrádá	obec nepostrádá
---------------	----------------------------	-------------------	---------------	-----------------

Vybavenost obcí z hlediska dostupnosti služeb je průměrná, což je dáno i faktem, že ve většině případů se jedná o malé obce do 500 obyvatel. Banku a policejní stanici mají pouze některé obce, požární stanice, nebo alespoň základna Sdružení dobrovolných hasičů je přítomna v každé obci (s výjimkou 3 malých obcí). Hodnocení základních služeb v jednotlivých obcích je zobrazeno v tab. 9. Hodnocení vybavenosti obcí volnočasovými a dalšími zařízeními je zobrazeno v tab. 10.

Tab. 10 Vybavenost obcí pro sport a volný čas

Obec	Kulturní domy - sály	Komunitní centra, klubovny	Kino, divadlo	Galerie, výstavní prostory	Kulturní spolky	Zájmové spolky - hasiči, zahrádkáři, myslivci atd.	Kulturní akce	Muzea, sbírky, expozice	Technické památky	Venkovní sportoviště	Tělocvičny, haly, krytá sportoviště	Dětská hřiště	Koupací místa, koupaliště
Bařice-Velké Těšany													
Bezměrov													
Cetechovice													
Dřínov													
Honětice													
Hoštice													
Chvalnov-Lísky													
Jarohněvice													
Koryčany													
Kostelany													
Kunkovice													
Litenčice													
Lubná													
Lutopecny													
Morkovice-Slížany													
Nítkovice													
Nová Dědina													
Pačlavice													
Počenice-Tetětice													
Prasklice													
Rataje-Popovice													
Roštín													
Soběsuky													
Střílky													
Šelešovice													
Troubky-Zdislavice													
Uhřice													
Věžky													
Vrbka													
Zástřizly													
Zborovice													
Zdounky													
Zlobice													

Zdroj: přímé šetření v obcích, dotazníkové šetření MAS, 2014

Legenda:

funguje dobře	funguje s dílčími problémy	je dostupné jinde	obec postrádá	obec nepostrádá
---------------	----------------------------	-------------------	---------------	-----------------

3.3.1.1 Vzdělávání a školství

Situace v dostupnosti vzdělávacích zařízení je v současné době dobrá, s výjimkou několika obcí je dostupná školka a v přiměřené vzdálenosti i základní škola (alespoň 1. stupeň). Jesle nejsou k dispozici v žádné z obcí, v přehledu jsou uvedeny jen pro ilustraci – tento typ zařízení vzhledem k současné sociální politice státu již není standardní součástí vybavenosti obcí a rodiči je vyžadován jen výjimečně. Děti a mládež mají zajištěnu dobrou nabídku kvalitního využití volného času v základních uměleckých školách ve 3 obcích.

Mateřské školy - na území MAS Hřiběcí hory se nachází 18 mateřských škol. Úroveň dostupnosti MŠ z obcí v MAS je dobrá.

Tab. 11 Dostupnost mateřských škol (Příloha 3.3.1)

Průměr	Hodnota
MAS Hřiběcí hory	1,4 km
Zlínský kraj	0,7
Česká republika	1,6

Zdroj: ČSÚ – MOS 2011, ŘSD 2013

Tabulka znázorňuje dostupnost po dopravní síti z centra obce k nejbližší MŠ. Vyjadřuje úroveň dostupnosti mateřských škol na území MAS. V tomto ohledu je MAS pod průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji, avšak blízko průměrné hodnotě v rámci celé republiky.

Kapacity v mateřských školách nejsou v současnosti dostačující. V obcích Pornice, Lutopecný, Zlobice a Bezměrov poptávka převyšuje aktuální kapacity MŠ – jedná se o základní předpoklad atraktivnosti pro mladé, ekonomicky aktivní obyvatele a stabilizační faktor populace na venkově.

Základní školy na vesnicích hrají významnou roli při osídlování celého území. V obcích MAS je k dispozici 5 základních škol pouze s prvním stupněm a 5 základních škol s prvním i druhým stupněm. Základní školství na území MAS je na vyhovující úrovni, děti z menších obcí dojíždějí do škol linkovými autobusy, situace s dopravní obslužností, navázanou na docházku do škol, je v současnosti uspokojivá. Kvalita výuky v ZŠ v rámci celé MAS je velmi dobrá. Úroveň dostupnosti základních škol z obcí v MAS je dobrá (Příloha 3.3.2), ačkoli v tomto směru je MAS pod průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji i pod celorepublikovým průměrem.

Tab. 12 Dostupnost základních škol (Příloha 3.3.2)

Průměr	Hodnota
MAS Hřiběcí hory	2,5 km
Zlínský kraj	1,2
Česká republika	2,2

Zdroj: ČSÚ – MOS 2011, ŘSD 2013

Vzdálenostní dostupnost po dopravní síti z centra obce k nejbližší základní škole (ZŠ s 1. stupněm, ZŠ s 2. st., ZŠ s 1. a 2. stupněm). Tabulka vyjadřuje úroveň dostupnosti základních škol na území MAS.

Střední školy - na území MAS se nachází pouze jedno zařízení, nabízející středoškolské vzdělávání. Střední odborná škola podnikatelská PROFIT Zdounky pořádá semináře, rekvalifikační a vzdělávací kurzy v oboru barman, obsluha osobního počítače a účetnictví, dále nabízí vzdělávání zdravotních sester. Celková dostupnost středních odborných škol, odborných učilišť a integrovaných škol je dobrá, dostupnost gymnázií je obtížnější.

Tab. 13 Dostupnost SŠ a SOŠ (Příloha 3.3.3)

Průměr	Hodnota
MAS Hřibecí hory	7,8 km
Zlínský kraj	6,9
Česká republika	8,0

Zdroj: MŠMT – Rejstřík škol 2013, ŘSD 2013

Vzdálenostní dostupnost po dopravní síti z centra obce k nejbližší střední odborné škole, střednímu odbornému učilišti nebo střední integrované škole. Vyjadřuje úroveň dostupnosti středních odborných škol a učilišť na území MAS. V tomto směru je MAS mírně pod průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji, avšak nad celorepublikovým průměrem.

Tab. 14 Dostupnost gymnázií (Příloha 3.3.4)

Průměr	Hodnota
MAS Hřibecí hory	11,7 km
Zlínský kraj	9,1
Česká republika	9,9

Zdroj: MŠMT – Rejstřík škol 2013, ŘSD 2013

Vzdálenostní dostupnost po dopravní síti z centra obce k nejbližšímu gymnáziu. V tomto směru je MAS pod průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji i pod celorepublikovým průměrem.

Základní umělecké školy, volnočasová zařízení

Na území MAS působí 3 základní umělecké školy: ve Zdoukách s odloučeným pracovištěm v Koryčanech a ZUŠ v Morkovicích, se zaměřením převážně na hudební, výtvarnou a dramatickou výchovu. Zájmové kroužky poskytuje většina základních škol ve svých prostorách mimo vyučování. Kroužky se zaměřují především na rozvíjení tvořivých a pohybových aktivit – výtvarné, keramické, dramatické, taneční, sportovní. Výuka základních pohybových dovedností (plavání, bruslení), ale např. i podpora zdravého životního stylu (kroužek saunování v Kostelanech) probíhají v rámci vyučování ZŠ – výuka plavání probíhá na plaveckém bazénu v Kroměříži, ve Vyškově, v Aquacentru ve Zdoukách.

Základní umělecké školy nabízejí kvalitní využití volného času dětí a mládeže, udržují tradice a kulturu v obcích, proto MAS považuje za velmi důležité jejich činnost všestranně podporovat.

Celoživotní vzdělávání

Na území MAS v současnosti neprobíhají žádné systematické programy, poskytující celoživotní vzdělávání občanů, nicméně vhodné prostory k dispozici jsou. Školící centra s moderním vybavením jsou k dispozici v areálu společnosti G3 v Těšánkách, společnosti ENERGO IPT ve Zdounkách, dále v areálu Pilany ve Zborovicích, vhodné prostory nabízí i SOŠ podnikatelská PROFIT ve Zdounkách.

3.3.1.2 Kulturní zařízení a knihovny

Navzdory malé velikosti sídel jsou dobře dostupné také další služby. Kromě Hoštic a Kunkovic fungují ve všech obcích území MAS knihovny, kulturní domy má zhruba polovina obcí. Dotazníkové šetření odhalilo potřebu kluboven, komunitních center, kde by se mohli občané setkávat při volnočasových aktivitách, a které by sloužily také jako zázemí pro místní spolkový život.

Pouze ve 3 obcích je možné navštívit kino, divadelní představení se konají příležitostně v sálech kulturních domů. Prostory pro umělecké výstavy jsou k dispozici ve 2 obcích. Funkci kulturního zařízení ve většině obcí zajišťují knihovny, ve větších obcích kulturní domy.

3.3.1.3 Zařízení pro sport a volný čas

Vybavenost obcí pro sportovní vyžití a volnočasové aktivity je průměrná, ale v některých ohledech nedostatečná, zejména v obcích, které mají více místních částí, není dostupnost těchto zařízení vyhovující, případně chybí zcela (dětská hřiště). Obce potřebují rekonstruovat zejména krytá sportoviště – sokolovny a tělocvičny, potřebují budovat a rekonstruovat zázemí na venkovních sportovištích. Vzhledem ke vzrůstajícímu zájmu o rekreační míčové hry obcím chybějí multifunkční hřiště. V řadě obcí je potřeba rozšířit nebo rekonstruovat dětská hřiště, ve větších obcích, nebo obcích s rozsáhlejším intravilánem často jedno dětské hřiště nestačí. Příležitostí ke koupání je v MAS několik, ale vzhledem k rozlehlosti a členitosti území je jejich počet stále nedostatečný, obce mají zájem rekonstruovat stávající koupaliště, nebo budovat nová – je zájem o přírodní koupací biotopy s kořenovými čistírnami užitkové vody (Kostelany). Přírodních vodních nádrží s možností koupání je v MAS nedostatek, přírodní koupací biotop je k dispozici v Honěticích. Území by prospělo budování dalších přírodních koupališť a vodních nádrží.

Významnou roli v nabídce volnočasových a sportovních aktivit pro děti a mládež hrají místní spolky, především tělovýchovná sdružení (Sokol, aj.) a sportovní oddíly místních sborů dobrovolných hasičů. Dobrovolní hasiči, kteří jsou často nejaktivnějšími tvůrci a organizátory společenského i sportovního dění na venkově, potřebují rekonstruovat a

modernizovat vybavení, zázemí pro tréninky hasičského sportu dospělých i dětí. Podpora jejich činnosti, rozvoj a úprava sportovišť a tréninkových ploch zajistí kontinuitu nabídky smysluplného, zdravého a společensky prospěšného volnočasového vyžití dětí a mládeže. Propagaci a nábor nových členů, podporovatelů a trenérů podpoří pořádání soutěží a společných akcí, jimiž se SDH a ostatní sportovní družstva budou moci prezentovat v rámci regionu, ale i kraje nebo celé republiky.

3.3.1.4 Zdravotnictví a sociální služby

Zázemí pro zajištění zdravotní péče je dle zjištění z dotazníkových šetření dostačující, ačkoli zdravotnická zařízení zdaleka nejsou přítomna všude. Obyvatelé malých obcí jsou zvyklí za zdravotní péči dojíždět do větších obcí nebo do okolních měst. Obslužnost zdravotnickou záchrannou službou je zhoršená, důvodem je rozlehlost a členitost území.

Dostupnost zdravotnických služeb na území MAS je nerovnoměrná. Zatímco ordinace praktických a dětských lékařů jsou k dispozici ve větších obcích (Zdounky, Morkovice, Litenčice, Koryčany, Zborovice), za lékaři-specialisty (stomatologie, gynekologie, aj.) je z převážné části regionu nutno dojíždět mimo území MAS (Kroměříž, Vyškov, Kyjov).

Pokrytí území zdravotnickou záchrannou službou jako složkou integrovaného záchranného systému je v některých místech problematické, jak vyplývá z následující přehledové tabulky.

Tab. 15 Dostupnost zdravotnické záchranné služby (Příloha 3.8.3)

Průměr	Hodnota
MAS Hřibecí hory	12,2 km
Zlínský kraj	9,2
Česká republika	8,7

Zdroj: Krajské evidence ZZS 2013, ŘSD 2013

Tabulka č. 15 znázorňuje vzdálenostní dostupnost po dopravní síti z centra obce ke středisku záchranné služby a rychlé zdravotnické pomoci včetně detašovaných pracovišť. V tomto významném indikátoru je MAS pod průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji i pod celorepublikovým průměrem. Dostupnost ZZS je nedostatečná.

Sociální služby poskytuje Domov pro seniory Koryčany, Domov pro osoby se zdravotním postižením Zborovice, Domov pro seniory a domov pro osoby se zdravotním postižením Pačlavice, Charitní domov pokojného stáří Cetechovice, Dům s pečovatelskou službou Dřínov, Dům s pečovatelskou službou Morkovice, Pobytový dům pro seniory a zdravotně postižené Domov Popovice s.r.o. V obcích je dlouhodobý zájem o vybudování domů s pečovatelskou službou, denních stacionářů pro seniory nebo výstavbu sociálních (startovacích) bytů. Potřebu vybudovat některou z těchto služeb uvedly obce: Bařice – Velké Těšany, Bezměrov, Koryčany, Morkovice, Pačlavice, Počenice – Tetětice, Rataje, Vrbka a Zborovice.

Vzhledem ke stoupajícímu průměrnému věku obyvatel v území MAS se do budoucna dá očekávat vzrůstající potřeba sociálních služeb pro seniory a zdravotně nesoběstačné občany. Kapacita stávajících zařízení s pečovatelskou službou je již nyní zcela naplněna. Hlavní část péče o seniory se tradičně odehrává v rodinách, stále funguje model vícegeneračního společného soužití, kdy si rodiče a děti vzájemně poskytují péči, hlídání dětí, apod. Na základě obecných trendů je však zřejmé, že tento model bude postupně ustupovat, proto bude nezbytné posilovat kapacity sociálních zařízení všech typů, zejména těch, která se zaměřují na péči o seniory.

Zároveň se stále častěji objevuje potřeba sociálních – startovacích bytů, které by byly finančně dostupné pro mladé rodiny.

3.3.1.5 Pohostinství a stravování

K venkovskému rázu patří hostinec a v minulém století nebylo mnoho obcí, kde hostinec neexistoval. Byl místem, kde se lidé scházeli nejen kvůli občerstvení, ale v menších obcích byl i místem pro kulturu - taneční zábavy, divadla apod. Dnes je situace horší. Hostinec, jako místo setkávání místních lidí i centrum společenského života, zdaleka není k dispozici v každé obci – hostinec nemá 6 obcí, chybí také ve většině místních částí. Chybějící pohostinská a stravovací zařízení (i sezónní) jsou překážkou v rozvoji turistického ruchu. Rozvojové aktivity v MAS budou tedy zacíleny i na udržení, rekonstrukci a budování nových pohostinských zařízení.

3.3.2 SWOT analýza – vybavenost obcí a služby

Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá dostupnost mateřských a základních škol	Stárnutí obyvatel a růst počtu obyvatel důchodového věku – poptávka po zajištění služeb pro seniory
Kvalita základních uměleckých škol	Potřeba zlepšení vybavení některých základních a mateřských škol
Dobrá vybavenost obcí občanskou vybaveností (školy, zdravotnická zařízení, pošta, obchod)	Nedostatečná nabídka mimoškolních, volnočasových aktivit pro děti
Dobrá základní vybavenost obcí sportovišti, kulturními zařízeními	Nedostatečná kapacita MŠ v některých obcích
Zájem obyvatel o společenský život v obci, spolky	Nedostatek sportovišť pro aktivní odpočinek dospělých
Aktivní spolkový život – především hasiči	Absence jeslí nebo zařízení pro děti předškolního věku
Příležitosti	Ohrožení
Rozšíření nabídky sociálních služeb pro seniory, zdravotně postižené a sociálně znevýhodněné obyvatele	Rušení vzdělávacích zařízení, malotřídních škol
Možnosti dotací do rozvoje sociálních služeb	Rušení zdravotnických a sociálních zařízení
Spolupráce mezi školami v regionu a vzájemné předávání zkušeností	Zánik obchodů v malých obcích

V rámci rozvoje lidských zdrojů v území se chce MAS zaměřit mimo jiné na nejnížší věkovou skupinu – předškolní a školní děti, mládež. Z dotazníkových šetření a jednání se zástupci obcí i občany vyplynula pro období 2014-2020 potřeba podpory rozvoje předškolních i školních zařízení, tj. zlepšení stavu budov, úprava okolí těchto zařízení, zkvalitnění vybavení, školení a odborné kvalifikace personálu (učitelé, vychovatelé, soc. pracovníci).

Mezi rodiči předškoláků a školáků stoupá zájem o ekologickou výchovu a volnočasové aktivity, zaměřené na poznávání a ochranu přírody, šetrné hospodaření a využití krajiny. V rámci realizace SCLLD se MAS zaměří na rozvoj těchto aktivit ve školách a školkách, ale i v obcích. Mezi vhodné záměry patří pořádání vzdělávacích programů zaměřených na poznávání přírody na území MAS, přizpůsobených pro různé věkové kategorie, zakládání demonstračních zahrad ve školách a školkách a související vzdělávání školských pracovníků, dále tematické programy zaměřené na ekologii a ochranu životního prostředí pro širokou veřejnost.

V jednotlivých obcích uvedli respondenti dotazníkových šetření potřebu zřízení komunitního centra, kde by mohly být realizovány vzdělávací programy pro předškolní a školní děti. Komunitní centra by rovněž nabídla podmínky a prostory pro smysluplnou náplň volného času dospívající mládeže, a tak vhodně doplnila nabídku vybavenosti obcí vedle kulturních a sportovních zařízení. Ve městě Koryčany, které je sídlem s největším počtem obyvatel v MAS, citelně chybí centrum volného času s ucelenou nabídkou zájmových kroužků a aktivit.

Náplní programů celoživotního vzdělávání, které by podpořily rozvoj vzdělanosti obyvatel v MAS, by mohly být kurzy počítačové a finanční gramotnosti, jazykové kurzy, vzdělávací kurzy zaměřené na udržitelné zemědělství, chov koní a hospodářských zvířat. Poptávka je po vzdělávacích kurzech, přizpůsobených potřebám seniorů a skupin, ohrožených znevýhodněním na trhu práce, např. žen po mateřské dovolené, absolventů, osob v produktivním věku obtížně hledajících uplatnění na trhu práce např. osoby v předdůchodovém věku.

3.4 KULTURNÍ A SPOLEČENSKÝ ŽIVOT V OBCÍCH

3.4.1 Identita regionu

3.4.1.1 Historický vývoj osídlení území

Dávná historie celého regionu souvisí s historií Chřibů, Litenčické pahorkatiny a středomoravských nížin. Moravské středohoří Chřiby je nejzápadnějším výběžkem Karpat a je složené z ohromných ložisek trvanlivého pískovce. Chřiby vznikly vyvrátněním usazenin mořského dna v době třetihorní. Kromě pískovců se v nich střídají vrstvy slepenců s vrstvami jílu a slínů. Nejstarší doklad lidské přítomnosti na území východní Moravy představuje středopaleolitický pěštní klín u obce Karolín v severovýchodní části Chřibů. Mírné podnebí, rozsáhlé lesy, hojnost zvěře a úrodné půdy spolu s dostatkem vody byly určujícími faktory

pro osídlení zdejší krajiny. Lovecké skupiny osídlily střední Pomoraví již počátkem mladšího paleolitu před 30-40 tisíci lety, kdy zdejší oblast patřila k nejhustěji zalidněným územím ve střední Evropě. Velká koncentrace nalezišť při východním okraji Chřibů dokládá budování loveckých stanovišť na vyvýšených místech s dobrým rozhledem umožňujícím sledovat tah zvěře. Zvláště oblast napajedelské brány usměrňující pohyb velkých stád zvěře, vyhledávající potravu v různých ročních obdobích, byla výhodou pro budování loveckých sídlišť. Dokládají to četné nálezy pazourkových nástrojů z Nové Dědiny a dalších lokalit.

V době, kdy začaly vznikat dálkové komunikace, pohoří ovládalo prastarou jantarovou stezku vedoucí podél řeky Moravy od Jaderského moře k Baltu. Z tohoto důvodu zde vzniklo někdy v druhé polovině 1. tisíciletí př. n. l. hradisko na Holém kopci, které ovládalo jižní svahy Chřibů i nížiny před nimi. Ve stejné době střežilo dálkovou komunikaci z oblasti Solné komory v dnešním Rakousku, procházející severními svahy Chřibů, hradisko u Roštína. Jantarová a solná stezka se stýkaly u Kroměříže a Chřiby tak tvořily mocný klín mezi těmito důležitými komunikacemi. Přítomnost těchto cest měla značný vliv na osídlování okolních úrodných nížin a úbočí Chřibů a také potřeba spojení mezi těmito stezkami vedla k vytváření přechodů přes hory a budování opevněných sídel k jejich obraně.

3.4.1.2 Hřiběcí hory - původ názvu

Hřiběcí hory jsou historickým názvem pohoří Chřiby. Název Chřiby je sice starobylého původu, ale v tomto znění je doložen poměrně pozdě. Jako nejstarší (počátek 15. stol.) je zapsáno jméno Greczen, tj. česky Křečín, starší než jméno Chřiby jsou i jména Hřiběcí hory, Hřebice (množ. č.), Hřebeč, která se začínají vyskytovat počínaje r. 1414. Vedle těchto názvů se od poloviny 18. stol. objevuje jméno Maršovy hory (r. 1786 Marschowahora), něm. Marsgebirg(e) „pohoří Mars“ nebo „Marsovo pohoří“ (poprvé německy na Bayerově mapě Moravy a Slezska z r. 1817- 1819). Jméno Maršovy hory původně patřilo jen části Chřibů a bylo teprve Bayerem vztaženo na celé pohoří. Ještě Šemberova Mapa Moravy z r. 1863 rozeznává Hřiběcí a Maršovy hory, což jsou názvy dvou hlavních hřbetů Chřibů.

Jméno Chřiby se vykládá dvojím způsobem: 1) Z domácího slova chřib „pahorek“, které je známo ze staré češtiny (chřib- „kopec, vrch“) a také ze staroslověnštiny (chřib- „pahorek“) a které je u nás doloženo v pomístních jménech Chřiby, Chřibí, Chřibina a Křib, Křibí, Křiby, Křibina apod. Původem souvisí se staročeským hřbet „hřbet“. Na Slovensku je prostor se jmény od chřib „vyvýšenina“ rozložen na západě (zde především) a na severu. Jméno Chřibů by pak do tohoto širšího areálu patřilo jako jeho západní okraj. 2) V několika jiných evropských jazycích se vyskytují jména vyvýšenin, hřbetů a horských útvarů, která byla odvozena od stejného základu, jenž zněl grib-, hrib- „skála, pahorek“ a je praevropský. Tento základ je s naším hřbet (staročesky chřbet) prapříbuzný, nikoli však shodný. Z grib- se vlastně dobře mohlo vyvinout staročeské Hřib-, Hřiběcí hory, což se však počalo pokládat jako odvozeniny od hřebeč, a proto vznikla i varianta Hřebeč. Ta byla převedena do němčiny

jako Marsberg, protože staroněmecké *mar* znamenalo „hřebec“. A zpětným počestěním vzniklo Marsovy hory, které bylo dodatečně spojováno se jménem bohyně Mary, popř. s Mořenou, postavou lidových pověstí.

3.4.2 Život v obcích

3.4.2.1 Tradice a řemesla

V minulosti nejvýrazněji ovlivňovala život v obcích především zemědělská výroba – a to jak skladbou řemesel, tak i podnikání celkově. Mezi tradiční řemesla typická pro zdejší území patřilo především košíkářství. Muzeum košíkářství v Morkovicích dokládá rozsah a tvorbu tohoto odvětví a navazuje na tradici otevřením novodobých kurzů košíkářství pro veřejnost.

Přestože je oblast spojnicí mezi dvěma regiony, které mají z dnešního pohledu stále silně zažitě tradice a s tím spojený kulturní život, region Hřiběcíh hor nemá tak silného folklorního ducha.

3.4.2.2 Spolková činnost a vybrané akce

Mezi nejběžnější akce a současně neaktivnější skupinu spolků patří dobrovolní hasiči, kteří mají svou základnu téměř v každé obci. Na jejich činnost navazují závodní akce pořádané během letní sezony. Současně jsou to většinou právě hasiči, kteří se starají o ostatní kulturu v průběhu celého roku – hasičské plesy, svěcení křížů, pokládání věnců, mše, dětské dny, karnevaly atd.

Další důležitou a aktivní složkou života v obcích jsou myslivecká sdružení. Aktivitami těchto spolků je péče o zvěř a přírodu a také pořádání různých kulturních a společenských akcí např. dětské dny, obecní střelecké závody a myslivecké plesy.

Nejčastěji zastoupenými akcemi napříč obcemi jsou masopust, mikulášská nadílka pro děti a stavění a kácení máje.

Mezi tradiční události také patří pálení čarodějnic, dětské dny, rozsvěcení a zhasínání Vánočního stromu. Mezi novodobější akce společenského charakteru lze zařadit zejména lampionové průvody, košty pálenek a různých jídel nebo společné vykročení do Nového roku o silvestrovské půlnoci, kdy se lidé scházejí na náměstích, aby si popřáli.

Jednotlivé obce také pořádají svoje speciální akce. Vybrat můžeme například různé události – Pohádkový les, O nejpovedenější dýni, otevírání studánek, vinobraní, oslavy jara, sportovní turnaje všeho druhu a v posledních letech již tradiční novoroční a podzimní výšlapy na zajímavá místa v regionu.

Důležitou součástí kulturního života obcí jsou školy a knihovny. Ty bývají často místy pořádání různých akcí a dostávají tím přidanou hodnotu nad rámec svého běžného působení.

Tab. 16 Přehled spolků v obcích

Obec	Název	Počet
Bařice	SDH Bařice, Myslivecké sdružení, TJ Bivoj Bařice, Sdružení rodičů Bařice, Cyrilek net	7
Velké Těšany	SDH Velké Těšany, TJ Velké Těšany	
Bezměrov	SDH Bezměrov, Svaz žen, TJ Sokol, Bezměrovák	4
Cetechovice	SDH Cetechovice, Myslivecké sdružení Chlum	2
Dřínov	Sokol Dřínov, Spolek dřínovských žen	2
Honětice	-	0
Hoštice	SDH Hoštice	1
Chvalnov - Lísky	SDH Chvalnov – Lísky, Myslivecké sdružení Chvalnov – Lísky	2
Jarohněvice	Myslivecké sdružení, MSCCK Jarohněvice	2
Koryčany	SDH Koryčany, Myslivecké sdružení, Včelaři, Zahrádkáři, Ochoťnický spolek Koryčany, SHM Klub Koryčany, Hipocentrum Koryčany, FC Koryčany, Koryčany Bikers o. s., Polypeje – společnost pro obnovu a využití historických památek	13
- Blišice	SDH Blišice	
- Jestřabice	Sportovní rybářství Jestřabice	
- Lískovec	SDH Lískovec	
Kostelany	SDH Kostelany, Myslivecké sdružení, TJ Sokol	3
Kunkovice	-	0
Litenčice - Strabenice	SDH Litencice, Myslivecké sdružení, TJ Sokol	3
Lubná	SDH Lubná, Myslivecké sdružení, Fotbalový klub, Klub maminek	4
Lutopecny - Měrůtky	SDH Lutopecny, TJ Lutopecny – Měrůtky, Myslivecké sdružení, ČČK Lutopecny - Měrůtky, Svaz žen, Jezdecký oddíl SDH Měrůtky	7
Morkovice-Slížany	SDH Morkovice, MS Hubert, Sokol Morkovice, Jednota OREL, Tenisový klub, Včelaři, Chovatelé, Zahrádkáři, FC Morkovice, Klub českých turistů, Filatelisté, Pěvecké sdružení Cantus, Morkovští ochotníci, Centrum pro maminky a děti Sluníčko, Kynologický klub Morkovice, Biketrialon, HC WILD BRUINS, Dechový soubor Morkovčanka	18
Nítkovice	SDH Nítkovice, Myslivecké sdružení, Červený kříž	3

Obec	Název	Počet
Nová Dědina	SDH Nová Dědina, Myslivecké sdružení, Nohejbal	3
Pačlavice - Pornice - Lhota	SDH Pačlavice, Myslivecké sdružení, TJ Sokol, Včelaři SDH Pornice, Sokol Pornice SDH Lhota	7
Počenice - Tetětice	SDH Počenice, Myslivecké sdružení, TJ Počenice - Tetětice, SFK Kozel Počenice SDH Tetětice	5
Prasklice	SDH Prasklice, Myslivecké sdružení, Chovatelé, Holubáři, Včelaři	5
Rataje - Popovice - Sobělice	SDH Rataje, Myslivecké sdružení, TJ Sokol Rataje, Holubáři, Zahrádkáři Rybářský spolek Popovice SDH Sobělice	6
Roštín	SDH Roštín, Myslivecké sdružení, TJ, Tenisový klub	4
Soběsuky - Milovice - Skržice	SDH Soběsuky, Myslivecké sdružení Lípa Soběsuky, Jezdecký klub Alima, Svaz zahrádkářů, Šachový klub Milovice Jezdecký klub Paráda	6
Střílky	SDH Střílky, Myslivecké sdružení, Včelaři, Spolek za záchranu hřbitova, Jóga v denním životě, TJ Druževník Střílky – Fotbalisté, Sousedé o. s.	7
Šelešovice	TJ Šelešovice	1
Troubky Zdislavice	SDH Troubky, Myslivecké sdružení Troubky - Zdislavice, Tělovýchovná jednota Troubky - Zdislavice, Zahrádkáři Troubky - Zdislavice, Spolek chovatelů SDH Zdislavice,	6
Uhřice	SDH Uhřice, Myslivecké sdružení	2
Věžky - Vlčí doly	SDH Věžky, Myslivecké sdružení, TJ Sokol, Sdružení rodičů SDH Vlčí doly	5
Vrbka	SDH Vrbka, Myslivecké sdružení, Klub turistů	3
Zástřizly	SDH Zástřizly, Myslivecké sdružení, Sousedé	3

Obec	Název	Počet
Zborovice	SDH Zborovice, TJ Pilana - Fotbal, Šachy; Modeláři, Pionýr	6
Medlov	SDH Medlov, TJ Medlov	
Zdounky	SDH Zdounky, Včelaři, Zahrádkáři, Ochránci přírody, Chovatelé, Dechový soubor Zdounečanka, Brána o.p.s., Hnízdečko – centrum pro rodinu, TJ Zdounky,	14
- Cvrčovice	SDH Cvrčovice	
- Nětčice	SDH Nětčice	
- Divoky	SDH Divoky, Jezdecký klub Divoky,	
- Těšánky (Lebedov)	SDH Těšánky	
Zlobice	SDH Zlobice, TJ Sokol Zlobice, Myslivecké sdružení	4
- Bojanovice	Ferdyšova divadelní kočovná společnost a vesničánek o. s.	
Spolky celkem		158

Zdroj dat: Dotazníkové šetření MAS, 2014

3.4.3 SWOT analýza – kulturní a společenský život v obcích

Silné stránky	Slabé stránky
Vesnická pospolitost	Zastaralé zařízení veřejných budov – interiéry, vybavení
Velký počet spolků, aktivní spolkový život	Podfinancovaná péče o kulturní památky
Živé tradice, nabídka kulturních akcí v obcích	Chybějící místo ztotožnění s tradicemi (vesnická muzea, muzea v přírodě)
Příležitosti	Ohrožení
Koordinování akcí mezi obcemi	Zánik spolků
Budování multifunkčních hřišť	Vymizení tradic
Propagace s PR regionu (zajímavá místa, akce)	Vylidňování obcí
Propojení tradic, životního prostředí a vzdělávání	Přesun volnočasových aktivit z obcí do měst

3.5 CESTOVNÍ RUCH, TURISTIKA, REKREACE

Největší dominantou regionu jsou bezesporu Chřiby a výškově nižší Litenčická pahorkatina, které tvoří přírodní předěl mezi Hanou a Slováckem. Jejich součástí jsou dva přírodní parky a 12 chráněných území, které jsou lákadlem pro turisty a tvoří ideální podmínky pro výlety nebo strávení dovolené. Druhou část regionu MAS Hřibecí hory tvoří pravý opak Chřibů a to Haná, typická svým rovinným terénem s vysokým podílem zemědělské výroby.

Obce v oblasti Hřibecích hor nepatří k tradičním turisticky vyhledávaným místům, v území se však nachází velký počet kulturních a přírodních zajímavostí, které představují dobrý výchozí potenciál pro rozvoj turistického ruchu.

Pozitivem pro turistický ruch je velice dobrá dostupnost oblasti, přímé napojení na dálnici D1 a silnici č. 432 Brno – Uherské Hradiště, další výhodou je strategická poloha mezi velmi vyhledávanými turistickými cíli – Kroměříží s památkami UNESCO, Bučovicemi, pohořím Chřiby s hradem Buchlov a Velehradem, významným poutním místem a centrem Velké Moravy.

Oblast Hřibecích hor by se mohla stát ideální destinací pro měkké formy cestovního ruchu, agroturistiku a zejména aktivní trávení volného času – pěší turistiku a cykloturistiku.

3.5.1 Hlavní turistické cíle

Fenoménem mezi památkami jsou bezesporu zámky. Na území 33 obcí patřících do regionu MAS Hřibecí hory je vysoká koncentrace převážně barokních zámků a památek, které jsou v různém stavu zachování i způsobu využití.

- **Zámek v Litenčicích** - tvrz v Litenčicích existovala již v druhé polovině 14. století. V 17. století se zde vystřídala řada držitelů, mezi nimi i ostřihomský arcibiskup Petr Pazmány z Panasu. Za něho byl objekt pozdně středověké tvrze přebudován v barokní zámek, jehož stavba skončila v r. 1667. V r. 1713 získali Litenčice Thonsernové a od roku 1778 Podstatští-Thonsernové, kteří drželi Litenčické panství až do r. 1948. Pak přešel zámek do rukou státu a byl značně zdevastován. Po roce 1993 byl zámek rodu Podstatzkých navrácen v restituci a nyní prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Zámek je obklopen parkem s památným stromem jasanem ztepilým, jehož obvod kmene činí 13,5 metrů.
- **Zámek v Cetechovicích** – původně tvrz, jejíž existence se datuje od roku 1481, barokní zámek, jednoduchá obdélníková barokní stavba s malým vnitřním nádvořím a mohutným portálem, v současné době je zámek v soukromém vlastnictví.
- **Zámek na Dřínově** – patrový zámek obdélníkového půdorysu, původně tvrz, která byla postavena koncem 14. století. V 16. století došlo k přestavbě tvrze na renesanční zámek. Od druhé světové války došlo k jeho postupnému zchátrání. V současnosti se jej snaží soukromý majitel postupně opravovat.
- **Zámek v Hošticích** – na místě dnešního zámku stála původně tvrz. V 17. století zde byl postaven barokní zámek, který od roku 1875 držela hrabata Dubská.

V současnosti patří zámek soukromým majitelům, je opraven a ve velmi dobrém stavu. V blízkosti zámku se nacházejí kaštanové aleje, které byly po roce 1945 vyhlášeny státní kulturní památkou.

- **Zámek v Koryčanech** – barokní zámek z roku 1677. Okolí zámku doplňuje okrasná zahrada a zámecký park. Ještě v nedávné době sloužil jako střední odborná škola.
- **Zřícenina hradu Cimburk** - asi 5 km od Koryčan se nachází zřícenina gotického hradu. Z původního hradu se do dnešní doby dochovaly zbytky dvoupatrové budovy a bašty z 16. století. V jeho okolí leží zajímavá místa jako např. obětní kámen a modlitebna, které dokreslují malebné prostředí Chřibů. V současnosti je objekt spravován brněnským občanským sdružením Polypeje, které se stará o jeho zachování a zpřístupnění veřejnosti.
- **Zámek v Uhřicích** – obklopený parkem a hospodářským dvorem, jehož historie sahá do 14. století, kdy v jeho blízkosti stával statek se zatím neurčitou sídelní stavbou. V 15. století přímo na jeho místě vzniká palác vybudovaný Miňovskými, čímž nabývá sídlo většího významu. Zámek je v soukromém vlastnictví a probíhá zde rozsáhlá rekonstrukce a revitalizace, cílem je vytvořit ubytovací prostory a wellness.
- **Zámek v Morkovicích** - první zmínka o tvrzi, která byla později přestavěna na renesanční a později na barokní zámek je z roku 1349. Zámek byl vyzdoben díly italských umělců, kteří tvořili mimo jiné i fresky a štuky v Květné zahradě v Kroměříži. Po první světové válce byl zámek upraven. Bylo zbořeno západní křídlo a věž se zvonící. Úpravou prošel i okolní park, kde byla zbudována nebarokní kašna. Později v průběhu 20. století zámek chátral a sloužil k různým účelům. Od roku 1996 je v soukromém vlastnictví a velmi pomalu dochází k jeho rekonstrukci. Veřejnosti není přístupný ani park ani zámek.
- **Zámek ve Zdislavicích** – jednoduchý klasicistní zámek, kde se v roce 1830 narodila slavná spisovatelka Marie Ebnerová z Eschenbachu. V současné době je zámek v soukromém vlastnictví a je veřejnosti nepřístupný. Zajímavostí je hrobka rodiny Dubských, kde je Marie Ebnerová z Eschenbachu pohřbena. Hrobka s kaplí je zasazena v přírodně-krajinářském parku s dálkovými výhledy do krajiny. Osobnost Marie Ebnerové z Eschenbachu je velice známá v sousedním Rakousku a je zde velký potenciál cestovního ruchu právě z této země.
- **Zámek ve Zborovicích** – původně tvrz, která byla v 18. století přestavěna na barokní zámek. Ve stejném století byla v sousedství zámku postavena ještě pseudorenesanční vila, která se nazývala Nový zámek. Starý zámek sloužil jako byty pro úředníky a v současnosti jako domov pro zdravotně postižené osoby.
- **Zámek v Pačlavicích** - původní tvrz z období gotiky byla koncem 16. a počátkem 17. století přestavěna do čtyřkřídlé dispozice, která i přes další stavební zásahy, zejména v baroku, zůstala zachovaná dodnes. Budova byla později v užívání církevního řádu a v 19. - 20. století byla přestavěna pro sociální účely. Od roku 2006 je zámek ve vlastnictví obce, v zámku jsou poskytovány pobytové sociální služby.

- **Renesanční zámek ve Zdounkách** – který byl v průběhu 17. století přestavěn jezuitou na barokní. Od roku 1948, kdy byl zámek zkonfiskován, sloužil jako domov důchodců. V současné době je v soukromém vlastnictví.
- **Střílky – Národní kulturní památka barokní hřbitov** – postaven v letech 1730 - 1743 Antonínem A. Petřvaldským z Petřvaldu. Jeho rozloha činí bez mála 2000 m². Je zajímavý sochou anděla smrti v nadživotní velikosti, která se nachází na vstupní plošině a také pohřební kaplí, pod níž je ukryto několik krypt. Další zajímavostí je odvodňovací systém hřbitova a výzdoba v podobě soch znázorňujících lidské ctnosti a neřesti. V roce 2010 byl vyhlášen národní kulturní památkou.
- **Zámek ve Střílkách** – koncem 16. století postavil zámek Mikuláš Kobylka z Kobylího, dále byl přestavěn na reprezentativní barokní rezidenci. V současné době v soukromém vlastnictví, po dohodě přístupný veřejnosti. Zámek je sídlem Českého svazu Jóga v denním životě.
- **Zámeček ve Věžkách** – v polovině 19. století byl na místo barokní stavby postaven nevelký, ale architektonicky zajímavý zámek, který se však záhy stal jen příbytkem pro panské úředníky až do r. 1945. V zámeckém areálu se konají od r. 1976 tradiční celostátní prodejní výstavy potřeb pro zahrádkáře, chalupáře a zemědělce.
- **Větrný mlýn ve Velkých Těšanech – Národní kulturní památka** - jedná se o dřevěnou jednoduchou stavbu se sedlovou střechou pocházející z 20. let 19. století. V šedesátých letech minulého století byl mlýn ve velice špatném stavu, kdy hrozilo jeho sesunutí a byl proto odkoupen městem Kroměříž a následně opraven. Jedná se o významnou technickou památku Kroměřížska.
- **Větrný mlýn v Kunkovicích** – zděný větrný mlýn holandského typu pocházející z 19. století. Po požáru a následné opravě byl funkční až do roku 1944. Po 2. světové válce byl mlýn opuštěn a zchátral. V současné době provádí soukromý vlastník záchranné práce zahrnující i obnovu chybějících lopatek.
- **Vodní mlýn Spodní v Zástřizlech** – nachází se v údolí říčky Litavy u obce Chvalnov a je ve velké míře technicky dochovaný. Mlýnice v patře domu a v areálu budova chlívů a stodola. Mlýn je v současné době veřejnosti nepřístupný.
- **Vodní mlýn v Roštíně** – jeden ze tří zachovaných mlýnů v této obci. V současné době v soukromých rukou. Částečně zachováno vnitřní vybavení. Není přístupný veřejnosti.

3.5.1.1 Rozhledny

- Brdo - Chříby
- Zdenička - Těšánky
- Kostelany – vyhlídková věž (ve výstavbě)
- Lebedov – ve výstavbě rozhledna s prvky větrného mlýna

3.5.1.2 Naučné stezky

- NS Boří - Divoky
- Spáčilova naučná stezka – Kostelany

- Naučná stezka v areálu Grunt Galatík, Těšánky

3.5.1.3 Studánky a prameny

V rámci projektů spolupráce MAS úspěšně realizovala projekt „Obnovme prameny střední Moravy“. Cílem projektu byla obnova povědomí u široké veřejnosti o historických studnách, studánkách, pramenech a minerálních pramenech. Naplnění těchto cílů bylo dosaženo pomocí výstavby a revitalizace studánek, studní, pramenů a napajedel (Lebedov, Prasklice, Litenčice, Rozárov, Těšánky, Nětčice, Divoky).

3.5.2 Ubytovací kapacity

Na území MAS jsou k dispozici dvě ubytovací zařízení hotelového typu, nabízející širokou paletu služeb ve velmi vysoké kvalitě (Ranč Kostelany, Lesní penzion Bunč). Současná nabídka ubytovacích kapacit však není dostačující, pro rozvoj turistického ruchu bude nezbytné podpořit vznik menších nebo sezónních ubytovacích zařízení, zaměřených na méně náročnou klientelu, cykloturisty, rodiny s dětmi. Rozvoj ubytovacích kapacit v malých obcích a ubytování v soukromí by vytvořil prostor pro novou klientelu, která vyhledává ubytovací služby založené na dobrých osobních vztazích s majiteli a ráda se opakovaně vrací na stejné místo – turisty, kteří umí ocenit krásu krajiny a čisté životní prostředí a vyhovuje jim šetrný způsob rekreace, který nevyžaduje finančně a energeticky nákladné vstupy (zábavní areály, atrakce, velkokapacitní zařízení, speciální sportoviště, atd.). Ubytovací potenciál znázorňuje následující tabulka:

Tab. 17 Ubytovací potenciál v rekreační zóně (Příloha 1.5.1)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	1,3
Zlínský kraj	4,3
Česká republika	4,7

Zdroj: ČSÚ (prosinec 2012)

Indikátorem je celkový počet lůžek na čtvereční kilometr. V porovnání se Zlínským krajem a ČR je tento údaj velmi nízký. Ukazuje na to, že v tomto směru je v území velký potenciál pro rozvoj ubytování i rekreačních zón. Dle hodnocení je v současnosti ubytovací potenciál velmi podprůměrný.

Po zjištění aktuálního stavu ubytovacích kapacit lze konstatovat, že nabídka ubytovacích kapacit na území MAS se zlepšuje, avšak stále je nevyrovnaná co do kvality a pokrytí území. V tabulce č. 18 jsou uvedeny maximální ubytovací kapacity, jejichž velkou část tvoří ubytování sezónní – letní (chaty a chatky). Informace o ubytování jsou navíc ve většině případů obtížně dostupné. Rozvoji cestovního ruchu v regionu by prospěla společná prezentace a propagace zajímavostí, atraktivních míst a nabídky ubytování.

Tab. 18 Přehled ubytovacích kapacit v MAS Hřibecí hory

Obec	Ubytovací zařízení / počet lůžek (maximální kapacita, včetně přistýlek, chatek, apod.)	Lůžek celkem
Bezměřov	Bezměřovský dvůr	58
Bařice-Vel.Těšany	Turistická ubytovna Velké Těšany	15
Honětice	Dvůr Honětice – penzion (24 lůžek), kemp (chatky)	30
Koryčany	Hipocentrum – 118 lůžek Penzion Domov – 30 lůžek Autokemp – 32 lůžek (chatky) Penzion hájenka u zdravé vody -10 lůžek 2 soukromé chaty – 12 lůžek Sportovní rybářství Jestřabice – 37 lůžek (chatky, srub)	239
Kostelany	Ranč Kostelany - 60 lůžek Penzion VIP – 22 lůžek	82
Litenčice	Ubytování na zámku	12
Morkovice	Penzion Park – 24 lůžek	24
Nítkovice	Ekofarma Kozojedský dvůr	24
Pačlavice	Rekreační středisko – 12 lůžek Fara – 40 lůžek	52
Pornice	Chalupa k pronájmu – 10 lůžek	10
Prasklice	Fara – 25 lůžek	25
Rataje	Chalupa k pronájmu Rataje – 4 lůžka	4
Roštín	Rekreační areál Kamínka - 137 lůžek Lesní penzion Bunč - 74 lůžek Penzion Sokolovna – 50 lůžek	261
Střílky	Ubytování Ševčíková – 17 lůžek + přistýlky Apartmány Comfort – 20 lůžek Vila Amphone – 16 lůžek	53
Zástřizly	Motorest Samota – 22 lůžek	22
Zdounky	Aquacentrum – 14 lůžek Grunt Galatík Těšánky – 20 lůžek	14 20
Zlobice	Penzion Zlobice – 44 lůžek	44
Celkem		1039

Zdroj: Terénní šetření MAS, 2014

3.5.3 Agroturistika

Jak napovídá název Místní akční skupiny Hřiběcí hory, je hlavní náplní zařízení, nabízejících agroturistiku, chov koní a jezdecký sport. Vyjížděky na koních nabízí velký počet farem a rančů. Mezi další nabízené služby patří ustájení koní, výuka jízdy na koni pro děti i dospělé, specializovaný trénink v jednotlivých jezdeckých disciplínách. Další rozvoj agroturistiky plánují zemědělské a podnikatelské subjekty ve více obcích (Litenčice, Hoštice, Nítkovice – Kozojedsko, aj.).

Agroturistiku nabízejí:

- Hipocentrum Koryčany
- Ranč Kostelany
- Grunt Galatík Těšánky
- Dvůr Honětice
- Farma Luki Lhota u Pornic (bez ubytování)
- Farma Pornice Miroslav Janeček (bez ubytování)
- Ekofarma Kozojedský dvůr

3.5.4 Hipotrasy

Území MAS je v rámci České republiky výjimečné svým propracovaným systémem hipotras, které slouží nejen jezdcům na koních, ale také pěším turistům a jsou sjízdné i pro horská a treková kola. Vedle tradičního pásového značení Klubu českých turistů a značení cyklostezek představují hipotrasy další systém značených stezek v krajině, a to včetně doprovodné infrastruktury v podobě zastřešených odpočívadel. Stezky jsou cíleně vedeny poblíž studánek (možnost napojit koně a osvěžit jezdce) a umožňují tak poznávání krás území jiným způsobem, než na jaký je turista zvyklý odjinud. Putování po hipostezkách umožňuje výběr z uzavřených okruhů, takže je možné zahájit a ukončit trasu v jednom místě. Kvůli zamezení kolizí koní s dopravou jsou stezky vedeny převážně mimo silniční komunikace, což zajišťuje bezpečný pohyb po trasách, které jsou tak vhodné pro rodiny s malými dětmi. Hipostezky v MAS Hřiběcí hory jsou ideálními trasami pro provozování nového sportu – tzv. severské chůze s dlouhými holemi (nordic walking), která si získává na oblibě zejména mezi aktivními seniory a je doporučována osobám se zhoršenou kloubní mobilitou.

3.5.5 Rybolov

Příležitosti ke sportovnímu rybolovu jsou na rybnících v areálu Gruntu Galatík v Těšánkách. Široké možnosti rybaření a ubytování nabízí areál Sportovního rybářství v Koryčanech-Jestřabicích. Mezi další možnosti rybaření patří vodní plochy v Popovicích, Zborovicích, Morkovicích, Lískách, Pornicích, Troubkách a Lubné.

3.5.6 SWOT analýza – cestovní ruch a rekreace

Silné stránky	Slabé stránky
Kulturní památky v území	Nedostatečná síť turistických tras
Rozvinutá síť hipostezek	Nedostatečná propagace a prezentace
Přírodní zajímavosti – chráněná území	Nedostatečná propagace ubytování v obcích
Terén příznivý pro cykloturistiku	Nedostatečná síť cyklotras
Harmonická krajina – krásné prostředí	Nedostatečné stravovací kapacity
Blízkost významných turistických cílů, UNESCO	Špatný stav historických budov
Příležitosti	Ohrožení
Postavení rozhleden + propagace	Nezájem turistů z důvodu chybějící propagace
Rozvoj a propojení cyklostezek	Nízká kvalita služeb, odrazující návštěvníky
Rozvoj zimní turistiky	Absence turistické infrastruktury
Zpracování místních tradic, příběhů,	Nezájem obyvatel o nabídku služeb cest. ruchu
Rozvoj doprovodných služeb – půjčovny sportovního vybavení, informační místa	Podcenění údržby památek a péče o přírodní bohatství
Rozvoj agroturistiky	Neatraktivní vzhled krajiny a obcí
Společná propagace a nabídka ubytování	Konkurence okolních regionů
Rozvoj ubytovacích a stravovacích kapacit	Ztráta jedinečnosti venkovského prostředí

3.6 ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

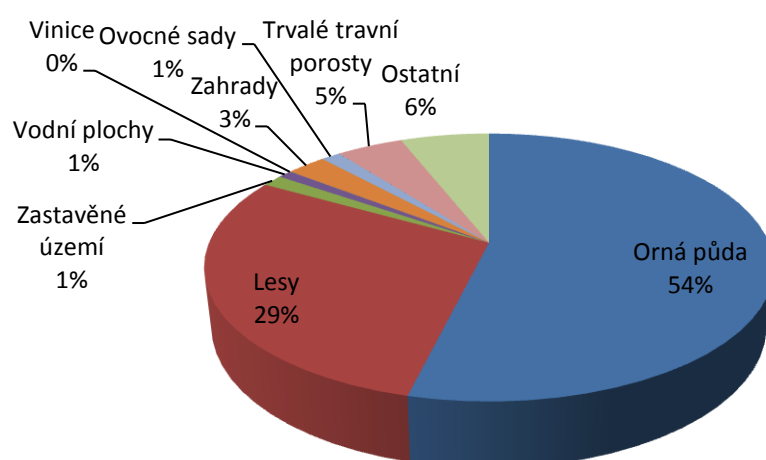
3.6.1 Charakteristika území

Území MAS Hřibecí hory je pestrou mozaikou přírodních společenstev a biotopů. Důkazem rozmanitosti přírodního prostředí je 15 zvláště chráněných území přírody, nacházejících se v rámci MAS a 7 registrovaných významných krajinných prvků (VKP), které jsou součástí územního systému ekologické stability. Část území MAS leží v Přírodním parku Chříby, který patří k územím s nejvyšší ekologickou stabilitou v rámci celé České republiky a představuje cenný typ krajinného rázu s vysokou přírodní i kulturní hodnotou. Nadregionální význam a vysokou hodnotu přírodního prostředí území MAS také dokládá fakt, že 2 z 15 zvláště chráněných území mají status Evropsky významné lokality v rámci soustavy Natura 2000 (viz níže). Evropsky významnou lokalitou je i území přírodního parku Chříby a dále lesní komplex Troják mezi obcemi Rataje, Věžky a Zborovice, chránící bohaté porosty karpatských dubohabřin s fragmenty květnatých bučin. Předmětem ochrany v maloplošných chráněných územích jsou převážně cenná travinobylinná společenstva s výskytem chráněných druhů rostlin a živočichů; přírodní památky na území přírodního parku Chříby představují především lokality s pozoruhodnými skalními útvary. Nejvýznamnější z maloplošných chráněných území jsou národní přírodní rezervace Strabišov-Oulehla a národní přírodní památka Křéby u Prasklic.

3.6.2 Funkční využití území (Land Use)

Převažujícím typem využití území v MAS Hřiběcí hory je zemědělská půda (celkem 62,35 %) s vysokým procentem zornění (53,83 %). Z tabulky č. 19 je zřejmý vysoký podíl orné půdy, který překračuje průměr Zlínského kraje i České republiky. Necelou třetinu území pokrývají lesy, podíl zástavby z celkové plochy území je pouze 1,4 % a vodní plochy pokrývají pouze 0,9 % území. Velkým přínosem by bylo zvýšení podílu vodních ploch v regionu. Přehled druhů pozemků ilustruje následující tabulka a graf funkčního využití území.

Obr. 8 Funkční využití území (Land Use)

Zdroj: ČSÚ, 2012

Tab. 19 Druhy pozemků k 31.12.2013

Druh pozemku	ZL kraj	ČR	MAS	ZL kraj	ČR	MAS
	ha celkem			% z celkové výměry		
Celková výměra	396 312	7 886 619	32 962	100,0	100,0	100,0
Orná půda	122 619	2 993 236	17 744	30,9	37,9	53,83
Vinice	986	19 562	6	0,2	0,3	0,02
Zahrady	9 901	163 320	888	2,5	2,1	2,69
Ovocné sady	3 084	46 393	427	0,8	0,6	1,30
Trvalé travní porosty	57 043	991 523	1 488	14,4	12,6	4,51

Vodní plochy	5 113	163965	306	1,3	2,1	0,93
Lesní pozemky	157 628	2 661 889	9 658	39,8	33,8	29,3
Zastavěné plochy a nádvoří	7 189	131 800	461	1,8	1,7	1,40
Ostatní plochy	32 750	704 577	1 984	8,3	8,9	6,02

Zdroj: ČSÚ

3.6.3 Hospodaření s přírodními zdroji

3.6.3.1 Zemědělství

Zemědělství je převažujícím způsobem využití plochy území MAS. Orná půda je vysoce bonitní, s vysokou produkční schopností.

Tab. 20 Produkční schopnost půdního fondu (Příloha 4.1.1)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	3,2 bodu
Zlínský kraj	2,7
Česká republika	2,9

Zdroj: Česká geologická služba, 2009

V tabulce je uvedeno bodové ohodnocení produkční schopnosti půdy dle MKSP dle mapové evidence ČGS z půdní mapy 1 : 500 000. Indikátor vyjadřuje hodnocení produkčního potenciálu půdy jako neobnovitelného přírodního zdroje. V tomto indikátoru je MAS mírně nad průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji i nad celorepublikovým průměrem. Produkční schopnost půdy na pozemcích v katastrech obcí MAS je dobrá.

Hodnota indikátoru dokládá vysokou kvalitu přírodního prostředí a přírodních zdrojů na území MAS a především nutnost zachování tohoto stavu do budoucna prostřednictvím šetrného a udržitelného rozvoje.

Tab. 21 Zornění půdy (Příloha 4.4.1)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	53,9 %
Zlínský kraj	31,0
Česká republika	38,0

Zdroj: ČSÚ, 2012

Tabulka vyjadřuje podíl plochy orné půdy k celkové výměře hodnoceného území a je ukazatelem pro analýzu ohroženosti neobnovitelného přírodního zdroje – půdy.

Vysoké zornění, které je o více než 20 % vyšší než celorepublikový průměr, indikuje vysokou kvalitu půdy, ale zároveň i velké riziko jejího ohrožení – sníženou estetickou

hodnotu krajiny a nestabilitu prostředí v souvislosti s významným vstupem agrochemikálií do prostředí.

V dlouhodobém pohledu může vysoké zornění představovat ohrožení produkčního potenciálu území, který je v současné době velmi vysoký. Půda jako neobnovitelný zdroj vyžaduje ochranu a na území MAS Hřiběcí hory zároveň dochází k extrémně vysokým objemovým ztrátám půdy erozí. K zachování produkčního potenciálu území bude nutno přijmout opatření, která sníží riziko ztráty půdy, zvýší celkovou stabilitu prostředí i jeho estetickou hodnotu. K tomu lze přispět snížením podílu zornění území a realizací protierozních opatření na základě kvalitně zpracovaných pozemkových úprav.

Tab. 22 Trend zornění půdy (Příloha 4.4.5)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	0,89 %
Zlínský kraj	0,72
Česká republika	0,59

Zdroj: ČSÚ, 2006-2012

Změna podílu plochy orné půdy k celkové výměře hodnoceného území v období 2006-2012 je ukazatelem pro analýzu ohroženosti neobnovitelného přírodního zdroje – půdy.

Území MAS spadá do nejvyššího stupně škály hodnocení (viz příloha 4.4.5) a převyšuje trend zornění ve Zlínském kraji i průměr v ČR. Vysoké zornění však indikuje nestabilitu prostředí. Zatímco v 7 katastrech došlo za sledované období k úbytku orné půdy (Litenčice, Honětice, Cetechovice, Zástřizly, Troubky-Zdislavice, Zdounky a Prasklice), ve zbývajících 26 katastrech došlo za sledovaný časový úsek k přírůstku ploch orné půdy od 0,01 % (Kunkovice) až do 6,93 % území katastru (Věžky).

Trend zornění půdy na území MAS je vysoký. Vzhledem k ohrožení území MAS půdní erozí se jedná o nepříznivý trend, pro zvýšení ekologické stability území a zachování rázu krajiny by se jeho růst měl zastavit, v ideálním případě zvrátit.

Tab. 23 Průměrná velikost půdních bloků (Příloha 4.4.2)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	5,1 ha
Zlínský kraj	5,1
Česká republika	4,9

Zdroj: MZe – LPIS, 2012

Průměrná velikost půdních bloků na území obce je ukazatelem stability prostředí a narušení krajinného rázu. V rámci Zlínského kraje vykazuje MAS stejnou hodnotu, v rámci ČR mírně vyšší, stále však v příznivém rozmezí celkové škály hodnot (viz příloha 4.4.2). Pro zachování stability prostředí je nutno tuto hodnotu zachovat, ideálně podpořit její snižování realizací pozemkových úprav a na jejich základě pak cílených projektů v krajině, které zvýší pestrost krajinné mozaiky a tím i ekologickou stabilitu a estetickou hodnotu krajiny.

Tab. 24 Ekologické zemědělství (Příloha 4.7.1)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	1,5 %
Zlínský kraj	22,1
Česká republika	11,6

Zdroj: MZe – LPIS, 2012

Tabulka ukazuje podíl zemědělské půdy obhospodařované v režimu ekologického zemědělství k celkové výměře zemědělské půdy evidované v LPIS. Podíl zemědělské půdy v režimu ekologického zemědělství v MAS Hřiběcí hory je extrémně nízký. Zemědělský management je založený na zásadách etičtějšího přístupu vůči chovaným zvířatům, ochrany životního prostředí, šetření neobnovitelných zdrojů, ochraně zdraví populace ale i udržení zaměstnanosti v zemědělství a na venkově, a udržení biodiverzity. Ekologické zemědělství je jedním z nástrojů udržitelného rozvoje území a do budoucna je žádoucí extrémně nízký podíl ekologického hospodaření v MAS zvyšovat.

Ekologickému zemědělství se věnují: Jan Šváb - Ekofarma Kozojedský dvůr Nítkovice, Jiří Karger – pěstování ovoce a zeleniny Nětčice, Farma pod Lesem – Cvrčovice a Jarohněvice, Ekofarma Petrklíč Petr Klučka Zdounky, Biogrunt Medlov s.r.o., Ivana Galatíková a Zuzana Galatíková Těšánky, HELIAVITA s.r.o.

Propagace a podpora ekologického zemědělství je velkým cílem MAS Hřiběcí hory v dalším období.

Tab. 25 Přehled zemědělských subjektů hospodařících na území MAS

Obec	Název společnosti
Bařice-Velké Těšany	Zemědělský podnik Kvasicko, a.s.
Bezměrov	Agrodružstvo Postoupky Agroječmínek s.r.o. – LUKROM spol. s r.o.
Cetechovice	Salix Morava a.s. Ing. Jiří Babušník
Honětice	Salix Morava a.s. Agrodružstvo Morkovice
Hoštice	Salix Morava a.s. Miroslav Výrostek Agrodružstvo Morkovice
Chvalnov-Lísky	Salix Morava a.s. Miroslav Dudáš RV
Jarohněvice	LUKROM Plus s.r.o. Ing. Karel Štikar JAZER sad Jarohněvice Pavel Ivánek * Ing. Marian Sedlář – Farma pod Lesem
Koryčany	Salix Morava a.s. Hipocentrum Koryčany v.o.s. Ing. Miloslav Šlesinger MVDr. Miloslav Šlesinger – chov zvěře - Jestřabice
Kostelany	Salix Morava a.s. RUDOLF JELÍNEK a.s. - Ranč Kostelany

Obec	Název společnosti
Kunkovice	Jaroslav Zbytek
Litenčice	Salix Morava a.s. (Strabenice) Marie Podstatzká - Thonsern Ovocná školka Litenčice. s.r.o. Agrodružstvo Morkovice
Lubná	Zemědělský podnik Kvasicko, a.s. Zemědělské obchodní družstvo
Lutopecny	Josef Pavlík – RV a ŽV Stanislav Svozílek – RV
Morkovice-Slížany	Agrodružstvo Morkovice Jiří Hlavinka
Nítkovice	* Kozojedský dvůr, s.r.o. Agrodružstvo Morkovice
Nová Dědina	Zemědělský podnik Kvasicko, a.s.
Pačlavice-Pornice	Farma LUKI Lhota Agropt, spol. s.r.o. Farma Pornice - Miroslav Janeček Agrodružstvo Morkovice
Počenice-Tetětice	Salix Morava a.s. Rodinná farma Konírna Tetětice Ing. Aleš Musil Zbořil s.r.o.– RV Agrodružstvo Morkovice
Prasklice	Agrodružstvo Morkovice Aleš Dosoudil – tradiční český česnek, Zelenka, s.r.o. Ing. Josef Jež Zelenka, s.r.o. (chov a prodej krůt)
Rataje	Miloslav Vrzal – RV Pavel Vincenec – RV Zemědělské obchodní družstvo
Roštín	Salix Morava a.s. Ing. Jiří Babušník
Soběsuky	Salix Morava a.s.
Střílky	Salix Morava a.s. Ovocná školka a sady Kubáček Jaroslav Ing. Šušlík – ovocné sady
Šelešovice	Salix Morava a.s.
Troubky-Zdislavice	Salix Morava a.s. Klee Agro (osiva), Jaroslav Kochaníček - ŽV Roman Herodek (chov zvířete)
Uhřice	Zdeněk Kroupa (drůbež, ovce, holubi) Agrodružstvo Morkovice (chov skotu, krav)
Věžky	Agrodružstvo Morkovice
Vrbka	Zemědělský podnik Kvasicko, a.s.
Zástřizly	Salix Morava a.s. Fabian Litvin (mléčné výrobky)
Zborovice	Salix Morava a.s.

Obec	Název společnosti
	Ing. Jaroslav Olšina Biogrunť s.r.o. Miroslav Jurčik
Zdounky	Ing. Stanislav Poul Salix Morava a.s. Ekofarma Petrklíč Petr Klučka – ŽV, ovocnářství * Biogrunť s.r.o. * Ivana Galatíková, Zuzana Galatíková * HELIAVITA s.r.o. Nětčice (ovocnářství) TT AGRO.CZ - František Tomala, rychlerostoucí topoly František Tomala - Nětčice * Jiří Karger – Nětčice * Ing. Marian Sedlář – Farma pod Lešem (Cvrčovice)
Zlobice	Ladislav Konečný (RV, ŽV)

Zdroj: Šetření MAS, 2014

* hospodaření v režimu BIO, RV – rostlinná výroba, ŽV – živočišná výroba

3.6.3.2 Lesnictví

Lesy pokrývají téměř třetinu území MAS Hřiběcí hory – přes 9600 ha. Jedná se většinou o rozsáhlé lesní komplexy v oblasti Chřibů a Litenčické pahorkatiny. Převažují listnaté a smíšené lesy – bučiny a dubohabřiny s pestrým keřovým a bylinným podrostem.

Vlastníkem největší výměry lesů je v současnosti podnik Lesy České republiky. Lesy ve vlastnictví LČR představují více než 50 % celkové výměry. Dalšími významnými vlastníky jsou soukromé subjekty, které celkem vlastní a spravují téměř jednu třetinu celkové výměry:

- Marie Podstatzká – Thonsern
- Dřevo Střilky, s.r.o.
- Fine Dream, s.r.o.
- MVDr. Milan Šimon

Zbývající výměra lesních pozemků je rozdělena mezi drobné vlastníky (řádově několik ha), z obcí vlastní větší výměru lesů Nítkovice. Lze očekávat, že aktuálně probíhající církevní restituční významně sníží výměru lesů ve vlastnictví státu ve prospěch církví.

Tab. 26 Lesnatost (Příloha 4.4.3)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	29,3 %
Zlínský kraj	39,8
Česká republika	33,8

Zdroj: ČSÚ, 2012

Podíl plochy lesa k celkové výměře hodnoceného území je ukazatelem existence lesa jako přírodního zdroje, přírodní kvality prostředí, čistoty ovzduší i rekreačního potenciálu území. Vysoký podíl lesa představuje území s nízkou úrovní průběžného ovlivnění zásahem člověka. Hodnota tohoto indikátoru v území MAS, spadající do shodného stupně škály jako hodnota ve Zlínském kraji a v celé ČR, ukazuje na příznivý stav. Při pohledu na podrobný kartogram (příloha 4.4.3) je patrné, že lesní porosty jsou přítomny na převážné většině katastrů obcí v území MAS, a podílejí se tak na pestré mozaice ploch v krajině, indikující vysokou estetickou hodnotu a vysoký potenciál území pro rekreaci. Podpora zachování stávajícího stavu, případně zvýšení podílu lesnatosti území realizací opatření, zvyšujících hodnotu indikátoru, je tedy velmi žádoucí, protože v důsledku povedou ke zvýšení celkové stability území.

3.6.3.3 Zastavěné území

Převažujícím typem sídel jsou malé obce do 500 obyvatel. Největší zastavěnou plochu mají obce Koryčany, Zdounky a Morkovice-Slížany.

Tab. 27 Podíl zastavěného území (Příloha 4.5.1)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	1,40 %
Zlínský kraj	1,81
Česká republika	1,67

Zdroj: ČSÚ, 2012

Indikátor: Podíl zastavěného území k celkové výměře hodnoceného území. Vysoká hodnota vyjadřuje negativní zásah do území. Podíl zastavěného území v MAS je průměrný a je pod průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji i v celé ČR. Zvýšení podílu zastavěných ploch by vedlo k omezení řady přírodních funkcí v území, zrychlení odtoku vody z území, vzniku emisí. Zvyšování zastavěného území vyjadřuje zájem o rozšiřování kapacit bydlení v MAS, což je ze sociodemografického hlediska trend žádoucí. Jedná-li se o rozvoj výrobních, zemědělských a průmyslových ploch a areálů, měl by být prioritně podporován rozvoj nevyužitých areálů a brownfields (převážně bývalých zemědělských družstev).

Tab. 28 Růst zastavěného území (Příloha 4.5.2)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	-6,35 %
Zlínský kraj	-0,92

Česká republika	1,65
-----------------	------

Zdroj: ČSÚ, 2001-2012

Změna podílu zastavěného území k celkové výměře hodnoceného území v čase je zásadním ukazatelem změny funkčního využití území, stupně antropogenního narušení krajiny urbánními plochami a míry degradace přírodních zdrojů, zejména zábořem zemědělské půdy. Hodnocení: Za sledované období 2001-2012 došlo ke snížení procenta zastavěné plochy více než šestinásobně oproti průměru ve Zlínském kraji. Podíl zastavěného území v MAS se zmenšuje. Jedná se o pozitivní hodnotu, její příčinou je využívání rozvojových ploch v obcích, v oblasti bydlení pak rozvoj nového bydlení cestou rekonstrukce starší zástavby.

3.6.4 Pozemkové úpravy

Pro jakékoli projekty a plánování opatření v krajině je nezbytné vypořádání majetkoprávních vztahů prostřednictvím pozemkových úprav. Stav realizace a rozpracování pozemkových úprav v obcích MAS dokládá následující tabulka, z níž je zjevné, že v převážné většině území MAS pozemkové úpravy dosud neproběhly. Tento stav je pro MAS nepříznivý, protože může komplikovat realizaci krajinných opatření, rozvoj sítě pěších, cyklistických a jezdeckých stezek, obnovu polních cest, vysazování alejí, apod.

Tab. 29 Pozemkové úpravy

Akce	1. rozhodnutí – schválení návrhu
KPÚ Lutopecny	2002, 2005
KPÚ Bezměrov	2004
KPÚ Skržice	1999
KPÚ Uhřice	2007
KPÚ Dřínov	2007
KPÚ Věžky, Medlov	2007
KPÚ Vlčí Doly	2009
KPÚ Zlobice	2009
KPÚ Jestřabice, Koryčany	2010
KPÚ Lubná, Vrbka	2013

Zdroj: Pozemkový úřad, 2014

3.6.5 Vodní režim v území

Pro kvalitu povrchových i podzemních vod je hlavním problémem znečištění vypouštěné z bodových zdrojů, stále přetrvávají problémy s eutrofizací povrchových vod, pocházející z plošného znečištění vod zejména zemědělskou činností. Eutrofizace působí problémy s výrobou pitné vody a koupáním v přírodních koupalištích.

Tab. 30 Roční úhrn srážek (Příloha 4.3.1)

Průměr	Hodnota indikátoru
--------	--------------------

MAS Hřiběcí hory	616 mm
Zlínský kraj	754
Česká republika	665

Zdroj: MŽP – Atlas krajiny

Tabulka vyjadřuje roční průměrnou hodnotu (mm) vertikální mokré atmosférické depozice – sních a dešť. Roční průměr srážek v území MAS je pod průměrnou hodnotou ve Zlínském kraji a mírně pod průměrnou hodnotou pro celou republiku. Indikátor neukazuje na dlouhodobé riziko hydrologického a zemědělského sucha – tento údaj je z dostupných měření a průměr je vypočítán z hodnot 1961 – 2000. V posledních letech na celém území ČR zažíváme dlouhé periody počasí beze srážek, sucho postihuje i území MAS. K dispozici nejsou data, z nichž by bylo možno vytvořit podložený odhad trendu vývoje srážek v příštích obdobích. Do budoucna by se rozvoj MAS měl zaměřit na udržení vody v krajině a na podporu retenční kapacity území.

Tab. 31 Délka vodotečí (Příloha 4.3.3)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	7,06 km/km ²
Zlínský kraj	17,32
Česká republika	14,45

Zdroj: MŽP – Atlas krajiny

Tabulka vyjadřuje hustotu vodních toků I. až IV. řádu v hodnoceném území. Ukazatel indikuje potenciál přírodních zdrojů v území, biotopy pro vodní ptactvo a živočichy, potenciál pro rekreaci. Průměrná hustota vodních toků na území MAS je poloviční ve srovnání s průměrem ČR a méně než poloviční oproti průměru ve Zlínském kraji. Na stávajících tocích je tedy nutno realizovat taková opatření, která povedou ke zvýšení biodiverzity a ekologické i rekreační hodnoty území.

Tab. 32 Podíl vodních ploch (Příloha 4.3.4)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	0,9 %
Zlínský kraj	1,3
Česká republika	2,1

Zdroj: ČSÚ, 2012

Podíl vodních ploch k celkové výměře hodnoceného území je komplexním ukazatelem indikujícím potenciál přírodních zdrojů v území, zdroje pro zásobování vodou i potenciál pro rekreaci, biotopy i prostředí pro rozvoj rekreaci, vázané na vodu. Průměrný podíl vodních

ploch je o třetinu nižší oproti průměru ve Zlínském kraji a více než o polovinu nižší než průměr republikový. Zvýšení podílu vodních ploch v území by vedlo ke zvýšení biodiverzity, ekologické stability, ale také rekreačního a estetického potenciálu území MAS Hřibecí hory. Z výše uvedených tabulek vyplývá: úhrn ročních srážek je podprůměrný, délka vodotečí je o 50% kratší než průměr v ČR. Více jak o 50% je nižší i podíl vodních ploch (viz. tabulka č. 32). Rozšíření vodních ploch a úprava vodních toků je tedy zcela zásadní pro harmonický rozvoj území.

3.6.6 Kvalita ovzduší

Nevyhovující kvalita ovzduší je zásadním plošným problémem ČR. Dlouhodobě dochází k překračování imisních limitů a dalších limitních hodnot stanovených národní a evropskou legislativou ve vztahu k ochraně lidského zdraví a ekosystémů. V současnosti nabývají na významu zdroje, které vypouští emise do nižší vrstvy atmosféry („dýchací zóny“), tj. silniční doprava a lokální vytápění.

Největší podíl na emisích prioritních znečišťujících látek mají lokální topeniště na pevná paliva. Na území MAS je ovzduší zatíženo znečištěním z automobilové dopravy a v zimních měsících znečištěním z lokálního vytápění.

Tab. 33 Kvalita ovzduší – koncentrace prachových částic PM_{2,5} (Příloha 4.8.2)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibecí hory	18,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Zlínský kraj	17,7
Česká republika	15,3

Zdroj: ČHMÚ-OZKO, 2008-2012

Znečištění ovzduší prachovými částicemi představuje pro obyvatelstvo MAS průměrnou zdravotní zátěž. V rámci ČR náleží MAS ke středně zatíženým územím. Důležitou oblastí z hlediska potlačování znečištění ovzduší je snížení výskytu lokálních topenišť.

Tab. 34 Kvalita ovzduší – koncentrace oxidu dusíku NO₂ (Příloha 4.8.3)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibecí hory	0,76 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Zlínský kraj	0,80
Česká republika	0,60

Zdroj: ČHMÚ-OZKO, 2008-2012

Průměrná koncentrace oxidu dusičitého NO₂ v pětiletém období 2008-2012. Znečištění ovzduší oxidem dusičitým představuje mírně zvýšenou zdravotní zátěž obyvatelstva.

Tab. 35 Měrné územní emise ze stacionárních zdrojů (Příloha 4.8.4)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibecí hory	0,14 t/km ²
Zlínský kraj	0,28
Česká republika	0,42

Zdroj: ČHMÚ, 2012

Měrné územní emise ze všech stacionárních zdrojů emisí znečišťujících látek, indikátor vyjadřuje míru kontaminace přízemní vrstvy ovzduší. Naměřené emise ze stacionárních zdrojů jsou na nejnižším stupni měřené škály. MAS patří do území s nejnižší mírou tohoto typu znečištění v ČR. Míra znečištění přízemní vrstvy ovzduší v MAS je výrazně nižší než průměr ve Zlínském kraji a v ČR.

Tab. 36 Měrné územní emise z mobilních zdrojů znečištění (Příloha 4.8.5)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibecí hory	0,28 t/km ²
Zlínský kraj	0,29
Česká republika	0,34

Zdroj: ČHMÚ, 2012

Hodnota indikátoru se přibližně shoduje s průměrnými hodnotami pro Zlínský kraj i pro celou ČR. Na celkové škále se jedná o zvýšenou hodnotu.

Tab. 37 Trend měrné územní emise ze stacionárních zdrojů (Příloha 4.8.6)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibecí hory	0,01 t/km ²
Zlínský kraj	-0,02
Česká republika	-0,05

Zdroj: ČHMÚ, 2002-2012

Změna měrné územní emise přepočtená na jednotku plochy za období 2002-2012. Průměrná hodnota ve stejném stupni škály jako průměr pro Zlínský kraj a mírně vyšší než průměr v ČR.

Tab. 38 Trend měrné územní emise z mobilních zdrojů (Příloha 4.8.7)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibecí hory	0,17 t/km ²
Zlínský kraj	0,03
Česká republika	0,03

Zdroj: ČHMÚ, 2002-2012

Změna měrné územní emise ze všech mobilních zdrojů přepočtená na jednotku plochy za období 2002-2012. Mírně nadprůměrná hodnota v důsledku zvyšování intenzity dopravy ve všech částech území. Nejnižší hodnoty nárůstu vykazují území, která byla nadměrně zatížena již v minulých obdobích (katastry obcí v blízkosti rychlostní silnice E50 (Střílky, Zástřizly), naopak nejvyšší hodnoty indikátoru jsou v územích, kde byla dříve intenzita dopravy velmi nízká.

3.6.7 Povodně

Většina území MAS nepatří mezi oblasti, které jsou ohrožené záplavami z rozvodněných velkých vodních toků. Dle indikátoru Q100, který vyjadřuje podíl trvale bydlících osob dotčených teoretickým povodňovým rozlivem s dobou opakování sto let, a je významným ukazatelem rizika ohrožení osob a majetku kulminačním průtokem na úrovni stoleté vody, je převážná většina plochy území MAS před velkými povodněmi chráněna geografickou polohou. V území MAS dosahuje rizikových hodnot pouze katastr obce Bezměrov, ležící v záplavovém území řeky Moravy. Zbytek plochy MAS je hodnocen jako bez záplavových území.

Hodnocení dle indikátoru Q100 však nezohledňuje lokální povodňové události, způsobené přívalovými srážkami a splachem půdy z polí na svažitém terénu – lokálními srážkami je území MAS ohroženo podstatně více. Lokální záplavy z přívalových srážek jsou problémem mimo jiné v obcích Lubná, Litenčice – Strabenice, Zástřizly, Zdounky, Nítkovice, Bařice – Velké Těšany a Těšánky. V případě intenzivních prudkých dešťů se voda rozlévá i na dalších místech v území, což vede ke škodám na soukromém i obecním majetku, omezení dopravy, apod. Tento problém je nutno řešit realizací protipovodňových opatření a zvýšením retenční kapacity krajiny – budování poldrů, průlehů, výsadba zasakovacích pásů z melioračních dřevin a další přírodě blízká účinná opatření, podporující obnovu přirozených funkcí krajiny.

Tab. 39 Podíl obyvatel bydlících v záplavovém území Q100 (viz příloha 4.3.7)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	0,2 %
Zlínský kraj	7,7
Česká republika	2,9

Zdroj: VÚV-HEIS, 2013

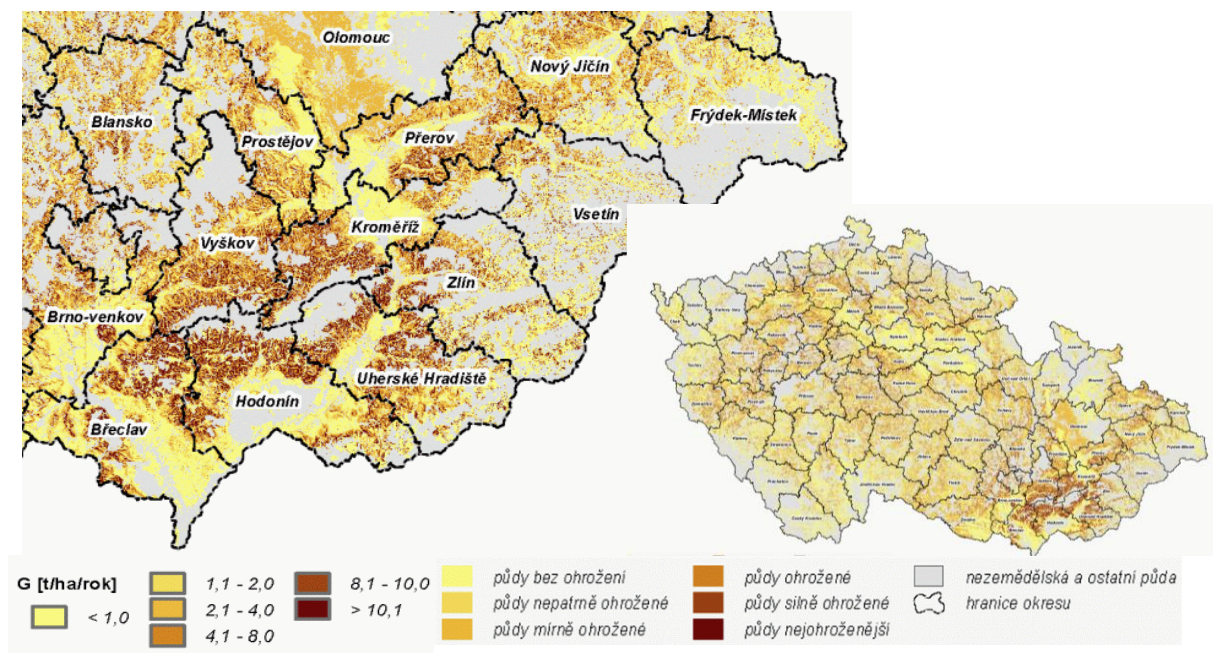
3.6.8 Eroze

Velkým problémem na území MAS Hřiběcí hory je vodní eroze, která úzce souvisí s výše popsáním tématem lokálních povodní a přívalových dešťů. Eroze půdy je přirozený proces, který se v krajině v určitém měřítku vyskytuje stále. Během posledního století se tento problém prohloubil v důsledku kolektivizace venkova a scelování pozemků – průměrná velikost pozemku se zvětšila z cca hektarových polí na velké bloky orné půdy o výměře mnohonásobně větší. Na takovém pozemku pak unášecí síla vody působí mnohem intenzivněji.

Vodní erozi ovlivňuje řada faktorů: sklonitost a délka svahu, vydatnost srážek a jejich rozložení v průběhu roku, ochranné působení vegetace, velikost půdních bloků, a v neposlední řadě i pěstované plodiny (širokořádkové plodiny jako kukuřice a slunečnice erozi nepříznivě ovlivňují).

MAS Hřiběcí hory patří v rámci ČR mezi území, která jsou vodní erozí zemědělské půdy nejvíce postižena. Tabulka č. 40 vyjadřuje více než o 50 % vyšší vodní erozi zemědělské půdy ve srovnání se Zlínským krajem a Českou republikou.

Obr. 9 Potenciální ohroženost zemědělské půdy vodní erozí (vyjádřena dlouhodobým průměrným smyvem půdy G) [t/ha/rok], ČR, 2012

Zdroj: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy, 2012 www.vumop.cz

Objem půdy, odnášené srážkovou vodou, je extrémně vysoký:

Tab. 40 Vodní eroze zemědělské půdy (viz Příloha 4.1.3)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	10,7 t/ha/rok
Zlínský kraj	5,1
Česká republika	4,0

Zdroj: MZe-LPIS, 2009

Sledovaným indikátorem je hodnota erozního smyvu půdy vypočtená ze srážko-odtokových poměrů, orografie terénu a půdních vlastností. Indikátor je zásadním průřezovým ukazatelem pro hodnocení udržitelnosti využívání půdního fondu, jeho degradace a snižování produkční schopnosti. Současně vypovídá o intenzitě zemědělské výroby, rozsahu a vlivu zornění, riziku zabahnění vodotečí/nádrží i ohrožení osob a majetku na hranicích zastavěného území. Indikátor je výchozí hodnotou pro naléhavost a rychlost řešení protierozních opatření v ploše povodí.

V tomto významném indikátoru MAS dvojnásobně překračuje průměrnou hodnotu ve Zlínském kraji, celorepublikovým průměr překračuje více než dvojnásobně.

Vodní eroze zemědělské půdy na pozemcích v katastrech obcí MAS je extrémně vysoká.

Hodnota indikátoru je alarmující a dokládá vysoký stupeň ohrožení produkční schopnosti zemědělského půdního fondu. Zároveň vyjadřuje i vysoké riziko místního ohrožení bleskovými povodněmi a splachy z polí. Pro zlepšení stavu je nutno systematicky budovat

protierozní opatření v krajině a usnadnit jejich realizaci podpořením pozemkových úprav, krajinných plánů a obdobných cílených nástrojů udržitelného rozvoje území.

3.6.9 Nestabilní svahy

Dle Registru svahových nestabilit České geologické služby (www.geology.cz) se aktivní sesuv malého rozsahu nachází pouze v katastru obce Zdounky, část Těšánky – na JV svahu v blízkosti rozhledny Zdenička.

Plošné a bodové svahové nestability malého rozsahu ve stavu uklidněném nebo dočasně uklidněném se ve větším počtu nacházejí na katastrech obcí Kostelany, Lubná, Nová Dědina, Soběsuky, Střílky, Zástřizly Zdounky, a Roštín.

Riziko sesuvů tedy není limitujícím faktorem pro rozvoj území v MAS Hřiběcí hory.

3.6.10 Těžba

Na území MAS se nacházejí ložiska ropy a zemního plynu (Kostelany) – Moravské naftové doly, a.s.

3.6.11 Rozvojová území, nevyužívané plochy, staré zátěže

Na území MAS se nachází řada nevyužívaných území rozvojových ploch, tzv. brownfields. Většina z brownfields jsou areály bývalých zemědělských družstev a průmyslových podniků, které ukončily svoji činnost, často s neřešenými ekologickými zátěžemi, kontaminací půdy apod.

V rámci MAS jsou specifickou, a poměrně početnou kategorií nevyužitých/rozvojových ploch areály historických budov – zámků (Zdislavice, Koryčany, aj.), sýpek (Cetechovice) a opuštěných továren nebo jejich částí (Zástřizly, Koryčany, Zdounky). Tyto objekty a areály nejsou uvedeny v oficiálních registrech rozvojových ploch – tzv. „brownfields“, jejich stav však ve většině případů nepříznivý až havarijní.

Tab. 41 Rozvojová území

Obec	Rozvojové plochy, průmyslové zóny, brownfields
Bařice-Velké Těšany	
Bezměrov	
Cetechovice	Objekt v centru obce - sýpka
Dřínov	
Honětice	Areál bývalého ZD
Hoštice	Farma Hoštice, pozemek 32133 m ²
Chvalnov-Lísky	
Jarohněvice	
Koryčany	Areál Blišice
Kostelany	
Kunkovice	Areál bývalého ZD – soukromý vlastník
Litenčice	
Lubná	
Lutopecny	
Morkovice-Slížany	Farma Slížany Farma Skavsko
Nítkovice	
Nová Dědina	
Pačlavice	Areál ZD Brownfield- sad Pačlavice
Počenicе-Tetětice	Průmyslová zona- areál ZD
Prasklice	
Rataje-Popovice	
Roštín	
Soběsuky	Areál bývalého ZD
Střílky	
Šelešovice	Areál bývalého ZD
Troubky-Zdislavice	Zemědělský areál v části Troubky. Areál zámku
Uhřice	Farma Uhřice - soukromý vlastník
Věžky	Pozemek v areálu bývalého ZD – 5470m ²
Vrbka	
Zástřizly	Areál bývalého lihovaru v centru obce
Zborovice	
Zdounky	Areál bývalého podniku Lacrum
Zlobice	

Zdroj: Ústav územního rozvoje, www.uur.cz, www.brownfields.cz, šetření MAS, 2014

3.6.12 Krajinový ráz

Krajinový ráz je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti. Je chráněn před znehodnocením, tj. činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Je definován rysy a znaky, které tvoří jeho jedinečnost a odlišnost, např. morfologií terénu, charakterem vodních toků a ploch, vegetačním krytem a osídlením.

Krajinový ráz je souhrnem příznačných znaků, vlastností, jevů a hodnot určité krajiny vytvářejících její celkový charakter. Charakter krajiny vždy utváří dějinné souvislosti v přírodním rámci. Krajina vytváří každé území a podle uspořádání znaků, které ji vytváří, jejich vztahů a měřítka, lze rozlišit mnoho typů krajiny. Za základní typy můžeme považovat krajinu přírodní a krajinu kulturní. Přírodní krajinu utváří především znaky přírodní povahy, civilizační vliv zde není vůbec patrný nebo je výhradně podřízený přírodním podmínkám. Kulturní krajina je naopak vytvářena činností člověka.

Převažujícím typem krajinového rázu na území MAS Hřibecí hory je harmonická kulturní krajina s vyrovnaným podílem lesů a zemědělské půdy. Převažujícím krajinotvorným činitelem v území je po staletí člověk, především svou zemědělskou činností. Z hlediska krajinářsko-estetického se jedná o tzv. krajinu malých měřítek – území je velmi členité, převažující zvlněné pahorkatiny a vrchoviny, s úbočími rozbrázděnými stržemi a údolími malých vodních toků, vytvářejí v nižších polohách vizuálně ohraničené prostory, ve hřbetových a vrcholových partiích s četnými místy dálkových a panoramatických rozhledů.

Hlavními místy rozhledu na území MAS jsou mimo jiné: Brdo, Střílecký hrad, Komínské skály, vrch Stráně nad Roštínskou brázdou, Lebedovské stráně, větrný mlýn u Velkých Těšan, větrný mlýn u Kunkovic, Chlum.

Rozhledny jsou vybudovány na zalesněném vrchu Brdo na hřebeni Chřibů, nad Těšánkami umožňuje kruhový výhled rozhledna Zdenička. Další rozhledny jsou aktuálně ve výstavbě nad Lebedovem a v Kostelanech. Území má však velký potenciál i pro další rozvoj rozhleden, např. nad obcí Soběsuky, nad Pačlavicemi, Zdislavicemi, Litenčicemi, dále nad Novou Dědinou – odtud by byl dobrý výhled i směrem k Otrokovcům, Uherskému Hradišti, Bílým Karpatům a Vizovickým vrchům. Rozhledny a vyhlídkové věže zvyšují atraktivitu území pro turisty a podpořily by rozvoj šetrné formy cestovního ruchu.

Půdní pokryv a velikost ploch tvoří středně hrubou mozaiku, v níž se střídají plochy polí, krajinné vegetace a lesních celků. U převážně menších obcí převládá uliční zástavba hanáckého charakteru s typickými podélně orientovanými domy se sýpkami nad obytným přízemím. Charakteristickým prvkem jsou domy s fasádou z pohledových cihel, často velmi zdobně řešené. V zástavbě se zachovala řada domů v původní úpravě – s modrou podrovnávkou, dekorativní cihlovou fasádou a vjezdem do hospodářského dvora širokými vraty se zaklenutým portálem.

Vysokou estetickou hodnotu krajiny zvyšují četné kulturní dominanty v podobě kostelíků (převážně v barokním slohu), řada zámků, historické sýpky, větrné a vodní mlýny.

Tab. 42 Výskyt významných kulturních dominant v krajině (Příloha 4.4.4)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	počet 10,5
Zlínský kraj	7,4
Česká republika	8,2

Zdroj: NPÚ – Monumnet, 2013

Počet hradů a zámků v krajině do vzdálenosti 10 km od centra obce indikuje významný potenciál pro rekreaci, rozvoj cestovního ruchu a zachování a obnovu kulturních hodnot a kulturního dědictví v krajině. V tomto indikátoru území MAS výrazně převyšuje hodnotu ve Zlínském kraji i průměrnou hodnotu v rámci ČR. Při pohledu na shlukovou mapu krajinných dominant (přílohy 4.4.4) je patrné, že MAS náleží v tomto ohledu k územím, která jsou na území Moravy plošně méně zastoupena. Historické a kulturní dědictví je v MAS Hřiběcí hory cenným zdrojem, který je významný především pro zvýšení estetické atraktivity území a rozvoj cestovního ruchu. S ohledem na zachování tohoto dědictví je nezbytné v území MAS podpořit realizaci projektů, které zacílí na záchranu a využití památek, a tím na zlepšení celkového vzhledu krajiny a zvýšení jeho přitažlivosti pro turistické využití a rekreaci.

3.6.13 Ochrana přírody a krajiny

Jedním z nejvýznamnějších nástrojů ochrany přírody a krajiny je ochrana území, která se provádí prostřednictvím zvláště chráněných území. Ta se podle zákona o ochraně přírody a krajiny vyhláší na přírodovědecky či esteticky významných nebo jedinečných územích. Za taková území se považují nejčastěji lokality s unikátní nebo reprezentativní biologickou rozmanitostí, a to na úrovni druhů, populací i společenstev, dále území s jedinečnou geologickou stavbou, území reprezentující charakteristické prvky krajinného rázu kulturní krajiny a území významná z hlediska vědeckého výzkumu.

Cílem ochrany nejčastěji bývá udržení nebo zlepšení dochovaného stavu území nebo ponechání území či jeho části samovolnému vývoji. Zákon o ochraně přírody a krajiny vymezuje šest kategorií zvláště chráněných území, národní parky (NP), chráněné krajinné oblasti (CHKO), národní přírodní rezervace (NPR), přírodní rezervace (PR), národní přírodní památky (NPP) a přírodní památky (PP).

Tab. 43 Koeficient ekologické stability (Příloha 4.2.1)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	0,63 - index
Zlínský kraj	1,44
Česká republika	1,06

Zdroj: ČSÚ, 2012

Index je komplexním ukazatelem pro hodnocení ekologické stability krajiny a stupně urbanizace prostředí. Jedná se o podíl ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků k celkové výměře hodnoceného území. Ekologicky stabilní plochy zahrnují lesy,

louky, pastviny, zahrady, vinice, ovocné sady, rybníky, ostatní vodní plochy, doprovodnou a rozptýlenou zeleň, přírodní plochy. Ekologicky nestabilní plochy zahrnují ornou půdu a zastavěné plochy. V tomto indikátoru je MAS výrazně pod průměrem ve Zlínském kraji i pod průměrem celorepublikovým. Důvodem je převažující podíl zemědělské půdy, která je v tomto hodnocení posuzována jako ekologicky nestabilní. Zvýšení indikátoru by napomohlo rozšíření ploch krajinné zeleně, remízů, refugií a sadů, převedení orné půdy na louky a pastviny, budování vodních ploch, výsadba doprovodné a rozptýlené zeleně.

Tab. 44 Ekologická fragmentace (Příloha 4.2.2)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	0,82 km/km ²
Zlínský kraj	8,53
Česká republika	5,30

Zdroj: ArcDATA-ArcČR, 2011

Indikátorem hodnocení je hustota bariér v nezastavěném území vážených jejich bodovým hodnocením ve vztahu k celkové výměře nezastavěného území. Indikátor je ukazatelem stability biodiverzity, narušení stanovišť a kvality urbanizovaného prostředí. Při zvýšené fragmentaci dochází k dělení přírodních lokalit s výskytem specifických druhů rostlin a živočichů, následná genetická izolace a segmentace stanovišť ohrožuje přežití citlivějších druhů. Pro migrující živočichy znamená vysoká fragmentace území existenci bariér jejich migrace. Nízká hodnota indikátoru pro území MAS Hřiběcí hory, představující pouhou desetinu hodnoty v celém Zlínském kraji, a méně než šestinu průměrné hodnoty pro celou ČR, vyjadřuje vysokou stabilitu biodiverzity; krajina v MAS Hřiběcí hory poskytuje dostatek příležitostí pro migraci rostlin a živočichů. Tento stav je nutno zachovat a rozvíjet – podporou zemědělských aktivit šetrných ke krajině, realizací pozemkových úprav, umožňujících vytváření společných zařízení, zvyšujících biodiverzitu a zahušťujících stávající síť biotopů.

Tab. 45 Zvláštní druhová ochrana (Příloha 4.2.3)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřiběcí hory	0,4 %
Zlínský kraj	30,4
Česká republika	15,9

Zdroj: CENIA-WMS, 2012

Indikátor vyjadřuje podíl součtové plochy zvláště chráněných území (velkoplošných a maloplošných) k celkové výměře hodnoceného území. V porovnání se Zlínským krajem i s celou ČR je hodnota tohoto indikátoru v MAS Hřiběcí hory pouze zlomková. Důvodem je výskyt pouze maloplošných chráněných území, kterých je ovšem na území MAS vysoký počet – celkem 15. Nízká hodnota ukazatele v tomto případě indikuje příznivé podmínky pro rozvoj zástavby, zvláště chráněná území jsou vázána na lesní a polní krajinu, nezasahují do

intravilánů sídel, která nejsou omezována v rozvoji územními limity, vyplývajícími z režimu chráněných území.

3.6.13.1 Přehled zvláště chráněných území:

Přírodní parky

1. Přírodní park Chříby

Maloplošná chráněná území

1. Přírodní památka Bralová
2. Drážov
3. PP Kamenec
4. PP Kazatelna
5. PP Komínky
6. PP Kozel
7. NPP Křéby
8. PP Přehon
9. PR Stará hráz
10. NPR Strabišov-Oulehla
11. PP Včelín
12. PP Záskalí

Chráněná území v návrhu

1. nPR Lebedov
2. nPP Zákostelí

3.6.13.2 Natura 2000

Natura 2000 je soustava chráněných území, které vytvářejí na svém území podle jednotných principů všechny státy Evropské unie. Cílem této soustavy je zabezpečit ochranu těch druhů živočichů, rostlin a typů přírodních stanovišť, které jsou z evropského pohledu nejvzácnější, nejvíce ohrožené, vzácné či omezené svým výskytem jen na určitém území (endemické).

Evropsky významné lokality (EVL)

1. EVL Chříby
2. EVL Troják
3. EVL Strabišov-Oulehla

Tab. 46 Registrované významné krajinné prvky na území MAS

Floriánek	Výskyt keřových a semixerotermních bylinných společenstev. K. ú. Koryčany
Větrák	Přirozená lesní dubohabřina s výskytem řady druhů vstavačovitých. K. ú. Střílky
Mokřák pod Kolářkovým mlýnem	Výskyt mokřadních společenstev ostřic a rákosin. K. ú. Koryčany

Rybníček a tůňka	Výskyt ohrožených druhů živočichů. K. ú. Lískovec
Nádržka	Výskyt ohrožených druhů živočichů. K. ú. Lísky
Sad	Výskyt vitální populace vstavače, prvosenky jarní. K. ú. Chvalnov
Louka v údolní nivě Jestřabického potoka	Zamokřená louka s výskytem mokřadních druhů rostlin a zvl. chráněných druhů živočichů. K. ú. Jestřabice

Zdroj: <http://drusop.nature.cz>, 2013

Tab. 47 Zvláště chráněná území přírody MAS Hřibecí hory

	Lokalita katastrální území	Počet	Rozloha (ha)	Důvod ochrany
1. Velkoplošná chráněná území			0	
Národní park		0	0	
Chráněná krajinná oblast		0	0	
3. Přírodní parky		1	5801,2	
Přírodní park Chřiby		1	5801,0	Oblast klidu, ochrana krajinného rázu
2. Maloplošná chráněná území		12	124,6	
Národní přírodní rezervace		1	273,4	
Strabišov-Oulehla	Chvalnov-Lísky Kunkovice Litenčice	1	273,4	Teplomilné doubravy, dubohabřiny na spraši a společenstva teplomilných trávníků na jedné z nejbohatších lokalit vstavačovitých na Moravě.
Přírodní rezervace		1	7,76	
Stará hráz	Lískovec	1	7,76	Porosty reprezentující společenstva květnatých bučin a jasanových olšin s výskytem chráněných a ohrožených druhů rostlin i živočichů.
Národní přírodní památka		1	4,73	
Křeby	Prasklice	1	4,73	Lokalita xerothermní travinobylinné vegetace se vzácnými a chráněnými druhy rostlin a živočichů.
Přírodní památka		9	42,51	
Bralová	Střílky	1	0,84	Stanoviště teplomilných druhů rostlin, nejsevernější lokalita hadího mordu nachového (<i>Scorzonera purpurea</i>) na

	Lokalita katastrální území	Počet	Rozloha (ha)	Důvod ochrany
				Moravě.
Dražov	Zdounky	1	0,35	Výskyt teplomilných rostlinných společenstev na křovinaté výslunné stráni.
Kamenec	Zdounky	1	3,0	zachování výslunné travnaté stráně s přirozeným lesostepním společenstvem s výskytem velké skupiny jalovců obecných (<i>Juniperus communis</i>) různého stáří.
Kazatelna	Koryčany	1	0,50	Ojedinelý geomorfologicky zajímavý skalní výchoz tvořený pískovci magurských vrstev.
Komínky	Kostelany	1	0,50	Geomorfologicky zajímavé skupiny pískovcových skalních útvarů magurského flyše ve Středomoravských Karpatech.
Kozel	Koryčany	1	0,50	Skalnatý pískovcový blok vysoký asi 22 m na lesnatém svahu.
Přehon	Chvalnov	1	2,27	Významná botanická lokalita s výskytem teplomilných společenstev a jedna z mála lokalit s výskytem koniklece velkokvětého na Kroměřížsku.
Včelín	Cvrčovice	1	2,72	Zbytek lesostepi se vzácnými společenstvy teplomilných druhů rostlin.
Záskalí	Kostelany	1	31,82	Lesní porosty reprezentující společenstva původních dubových bučin s výskytem kruštíku modrofialového (<i>Epipactis purpurata</i>), pískovcové skalní útvary.
3. Památné stromy		476		
Těšanská lípa	Bařice-Velké Těšany	1		
Jírovcová alej	Hoštice	342		
Lípky na Floriánku	Koryčany	3		
Tis v zámeckém parku	Koryčany	1		
Jasan v zámeckém parku	Litenčice	1		
Jilm u kostela	Litenčice	1		
Tis červený	Morkovice	1		
Jeřáb oskeruše u Kozojedska	Nítkovice	1		
Lípa malolistá	Roštín	1		
Dřín u Vrbova statku	Střílky	1		
Červený buk u zámku	Střílky	1		
Dub u zříceniny	Střílky	1		

	Lokalita katastrální území	Počet	Rozloha (ha)	Důvod ochrany
hradu				
Lípa malolistá	Uhřice	1		
Platan v parku	Věžky	1		
Lípy svobody na Světlé	Zdounky	3		
Barokní lipová alej Světlá	Zdounky	115		
Planá hrušeň u Cvrčovic	Zdounky	1		
4. NATURA 2000		3	6728,6	
Evropsky významné lokality		3	6728,6	
Chříby		1	5801,0	
Strabišov-Oulehla		1	273,4	
Troják	Rataje Věžky Zdounky Zborovice Zlobice	1	654,2	Bučiny asociace Asperulo-Fagetum; dubohabřiny asociace Galio-Carpinetum

Zdroj: <http://drusop.nature.cz>, 2013

3.6.14 SWOT analýza – životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
Krásné přírodní prostředí, které neleží na území CHKO (nespadá do režimu ochrany)	Chybějící ČOV v obcích
Harmonická kulturní krajina	Chybějící kanalizace, sběrné dvory
Velký počet maloplošných chráněných území	Nárůst automobilové dopravy v důsledku dojíždění za prací
Nenarušený krajinný ráz bez negativních vlivů	Znečištění vzduchu z lokálních topenišť v zimě
Rekreační funkce lesů	Členitý terén – eroze, lokální povodně
Zdravé prostředí – vodní toky, půda	Převládající intenzivní zemědělství
Včelařství – vzrůstá počet včelařů	Vysoký stupeň zornění
Dobrá nabídka agroturistiky v celém území	Nedostatečná propagace agroturistiky
Ovocné sady, živá tradice ovocnářství	Chybí společná propagace lokálních produktů
Zájem obyvatel o kvalitní přírodní prostředí	Složité majetkoprávní vztahy brání krajinoformním projektům

Příležitosti	Ohrožení
Realizace společných projektů obcí MAS	Podfinancování infrastruktury-odpady, voda
Využití přírodního dědictví - ideální prostor pro ekologickou výchovu, vzdělávací projekty	Ztráta půdy erozí
Podpora udržitelného zemědělství, malých zemědělců, živočišné výroby	Snížování schopnosti krajiny zadržet vodu
Podpora nabídky lokálních zemědělských produktů, prodej ze dvora	Lokální povodně
Pořádání společných akcí, společné téma – udržitelné zemědělství	Zvyšování podílu orné půdy
Společná prezentace a propagace zemědělských subjektů v území, agroturistiky	Omezení dotací do zemědělství
Vytvoření společné koncepce a propagace lokálních výrobků	Malá návštěvnost území a zájmu o místní výrobky v důsledku absence propagace
Využití chráněných území v propagaci šetrného cestovního ruchu	Nezájem o lokální výrobky z důvodů vyšších cen
Podpora mimoprodukčních funkcí lesů	Budování staveb s nepříznivým vlivem na ráz krajiny
Zakládání alejí, obnova polních cest, zakládání nových – zvyšování prostupnosti krajiny	Tlak na vyšší zornění půdy, neochota vlastníků k realizaci společných zařízení a výsadeb
Rozšíření vyhlídkových míst a využití jejich potenciálu v rozvoji šetrného cestovního ruchu	Pomalá realizace pozemkových úprav znemožní budování krajinných opatření

3.7 PODNIKÁNÍ, VÝROBA A ZAMĚSTNANOST

3.7.1 Podnikání

V územní působnosti MAS bylo v roce 2012 evidováno 2249 ekonomických subjektů. Největší procentní podíl představovaly podnikatelské subjekty v oboru stavebnictví 17,74 %, podnikatelské subjekty ve zpracovatelském průmyslu 14,98 %, v oboru velkoobchod a maloobchod 14,85 %. Procentní podíl ostatních oborů je nižší než 10 %.

V regionu působí většinou menší firmy. Významnější průmyslové firmy (s počtem zaměstnanců více jak 100) jsou Koryna nábytek a.s. v Koryčanech, Pilana Saw Bodies s.r.o. ve Zborovicích.

Na celém sledovaném území v minulém století převažovala zemědělská výroba. Po roce 1990 se mnohé zemědělské podniky rozpadly, jiné se sloučily a mají sídlo mimo okres Kroměříž. Došlo k výraznému útlumu živočišné výroby, což také přispělo k vyšší nezaměstnanosti, zejména v okrajových obcích regionu. Na území MAS mají sídlo, a také zde hospodaří, dva zemědělské podniky. Agrodužstvo Morkovice družstvo se sídlem v Morkovicích a Zemědělské obchodní družstvo Rataje. V zemědělství podniká necelá stovka soukromě hospodařících rolníků, kteří se věnují většinou rostlinné výrobě. Najdeme zde také několik sadařů. Převládají sady jabloní, slivoní ale jsou zde i sady broskvoní a meruněk.

Na území MAS je evidováno 6 akciových společností, 209 obchodních společností, 12 družstevních organizací. Zemědělských podnikatelů je na území MAS 89. Největší zastoupení (1551) představují živnostníci. Přesto jsou v regionu obce, kde byl evidovaný počet živnostníků k 31.12.2012 menší než 10. Honětice a Kunkovice 4, Prasklice 6, Chvalnov – Lísky 7, Hoštice 9.

Tab. 48 Přehled podnikatelských subjektů dle právní formy

Podnikatelské subjekty podle právní formy	Počet	Procentní podíl
Státní organizace	28	1,24
Obchodní společnosti	209	9,29
- z toho akciové společnosti	6	
Družstevní organizace	12	0,54
Živnostníci	1551	68,96
Svobodná povolání	129	5,74
Zemědělství podnikatelé	89	3,96
Ostatní právní formy	231	10,27
Celkem	2249	100,00

Zdroj: ČSÚ

Přehled podnikatelských subjektů dle činnosti

Podnikatelské subjekty podle převažující činnosti	Počet	Procentní podíl
Zemědělství, lesnictví, rybolov	218	9,69
Zpracovatelský průmysl	337	14,98
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizace	20	0,89
Zásobování vodou, činnosti související s odpadními vodami	18	0,80
Stavebnictví	399	17,74
Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba	334	14,85
Doprava a skladování	63	2,80
Ubytování, stravování a pohostinství	121	5,38
Informační a telekomunikační činnosti	20	0,89
Peněžnictví a pojišťovnictví	69	3,07
Činnosti v oblasti nemovitostí	29	1,29
Profesní, vědecké a technické činnosti	167	7,43
Administrativní a podprůné činnosti	17	0,76
Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení	71	3,15
Vzdělávání	37	1,65
Zdravotní a sociální péče	31	1,38
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	37	1,65
Ostatní činnosti	191	8,49
Nezařazeno	70	3,11
Celkem	2249	100,00

Zdroj: ČSÚ

3.7.2 Nezaměstnanost

Nezaměstnaností jsou ohroženy venkovské regiony, zejména ty, které nemají velké průmyslové podniky a do kterých přichází málo investičních prostředků. Nezaměstnanost se zde snižuje téměř výhradně sezónně, díky krátkodobým pracím v lesním hospodářství a zemědělské výrobě. Chybí příležitosti k tvorbě pracovních míst a vize budoucnosti.

Dle výpočtu míry nezaměstnanosti z věkové skupiny obyvatel 15-64 let je míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji 8,34 %, na okrese Kroměříž 9,6 %, v **území MAS Hřibecí hory 10,2 %**. Při využití metody výpočtu ze skupiny ekonomicky aktivního obyvatelstva, definované na základě sčítání lidu, domů a bytů, je tento údaj ještě vyšší – **15,4 %**. Nezaměstnaností jsou ohroženi zejména absolventi učilišť a škol, ženy po mateřské dovolené, lidé nad 50 let, zdravotně, mentálně a sociálně handicapovaní lidé.

Značná část populace dojíždí za prací do okolních měst, zejména do Kroměříže, Otrokovic, Zlína, ale i do Uherského Hradiště, Kyjova, Vyškova, Přerova, Olomouce a Brna, kde působí větší zaměstnavatelé. Situaci v tomto regionu by mohla výrazně změnit podpora malého a středního podnikání.

Tab. 49 Podíl velkých podniků na zaměstnanosti (Příloha 1.1.3)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibecí hory	0,0 %
Zlínský kraj	25,6 %
Česká republika	31,8 %

Zdroj: ČSÚ (prosinec 2010), Regiopartner

Výše uvedený přehled vyjadřuje podíl velkých podniků (s více než 250 zaměstnanci) na zaměstnanosti a dokládá, že na území MAS není žádný velký podnik. Tomu odpovídá i nulová hodnota zaměstnanosti. Z pohledu zaměstnanosti je tento stav pro MAS HH velmi nepříznivý, absence velkých podniků prohlubuje celkovou ekonomickou nestabilitu území.

V roce 2011 bylo na území MAS HH z celkového počtu 21944 obyvatel 1551 osob v evidenci úřadu práce. Počet nezaměstnaných v jednotlivých kategoriích kolísá. Bohužel neustále vzrůstá počet nezaměstnaných v evidenci nad 24 měsíců.

Tab. 50 Vývoj nezaměstnanosti v letech 2008-2011 v regionu MAS Hřibčecí hory

Rok	Počet uchazečů celkem	Počet uchazečů mladistvých do 18 let věku	Počet uchazečů ve věku 50 let a více	Počet uchazečů absolventů celkem	Počet uchazečů v evidenci nad 24 měs. celkem
2008	1030	8	310	67	217
2009	1691	9	475	110	234
2010	1699	7	482	92	315
2011	1551	11	411	126	389

Zdroj: ČSÚ

Následující přehled uvádí podíl nezaměstnaných osob v evidenci úřadu práce k počtu obyvatel ve věku 15-64 let, což je důležitý průřezový ukazatel shrnující míru ekonomické aktivity populace, vzdělanost, nezávislost či nároky na sociální podpory, úroveň příjmů obyvatelstva. Míra nezaměstnanosti na území MAS je velmi nepříznivá.

Tab. 51 Míra nezaměstnanosti (Příloha 2.6.1)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibčecí hory	10,2 %
Zlínský kraj	7,2 %
Česká republika	7,0 %

Zdroj: ČSÚ (prosinec 2011)

Tab. 52 Míra dlouhodobé nezaměstnanosti (2.6.2)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibčecí hory	4,3 %
Zlínský kraj	2,7 %
Česká republika	2,5 %

Zdroj: ČSÚ (prosinec 2011)

V přehledu výše je uveden podíl nezaměstnaných déle než 12 měsíců v evidenci úřadu práce k počtu obyvatel ve věku 15-64 let. Indikuje vážný ekonomický i sociální problém. Generuje požadavky na rekvalifikaci, sociální dávky a péči ÚP. Dlouhodobá nezaměstnanost snižuje příjmy domácností, vede ke snížení životních standardů, může zvýšit kriminalitu a znamená často obtížný návrat zpět do pracovního procesu. Míra dlouhodobé nezaměstnanosti převyšuje krajský i republikový údaj a je téměř nejvyšší z hodnocených okolních MAS (podrobný přehled v příloze 2.6.2). **Podíl dlouhodobé nezaměstnanosti je pro území MAS Hřibčecí hory velmi nepříznivý.**

Totéž dokládá i extrémně vysoký počet uchazečů na jedno pracovní místo:

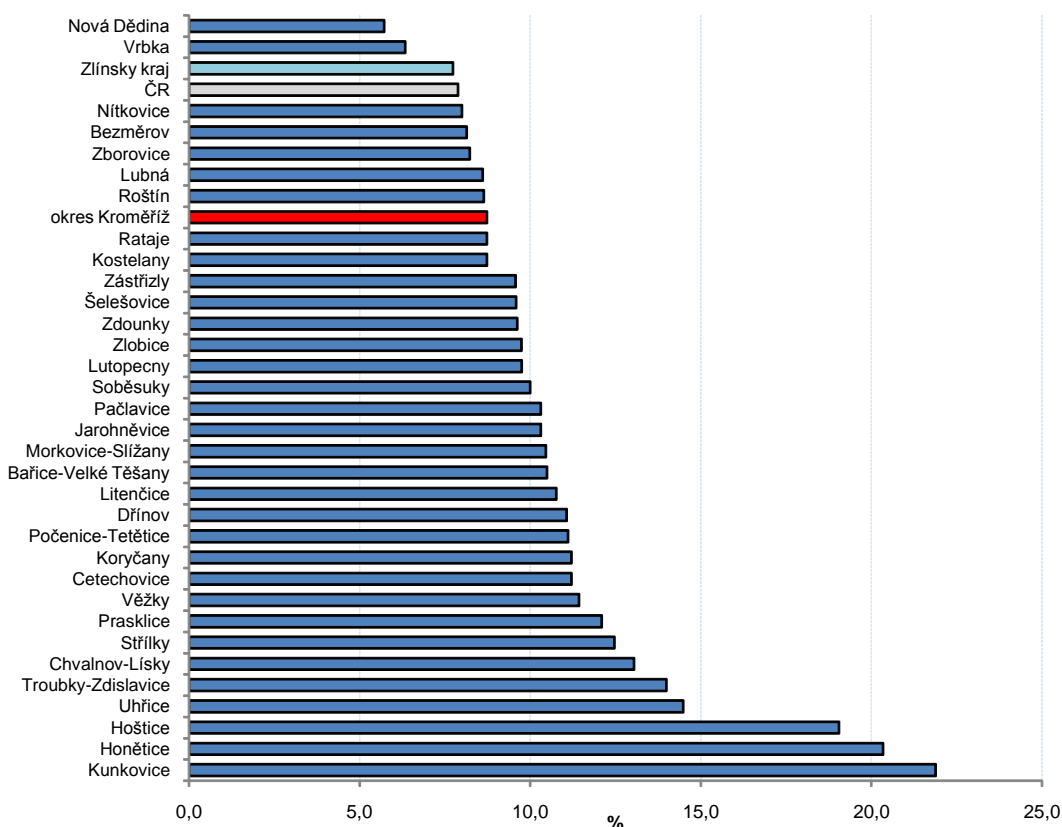
Tab. 53 Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo (Příloha 2.6.3)

Průměr	Hodnota indikátoru
MAS Hřibecí hory	221,6
Zlínský kraj	18,5
Česká republika	14,2

Zdroj: ČSÚ (prosinec 2011)

Přehled shrnuje požadavky zaměstnavatelů a odvětvové potřeby trhu práce. Z výsledného indikátoru vyplývá, že na území MAS Hřibecí hory je nedostatek pracovních příležitostí. Vysoký počet uchazečů na 1 volné místo je pro území MAS dlouhodobě nepříznivý.

Obr. 10 Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu k 30. 4. 2014

Zdroj: Úřad práce

Tab. 54 Firmy a zaměstnavatelé v obcích na území MAS

Obec	Název společnosti
Bařice-Velké Těšany	AGM recykling, s.r.o.
Bezměrov	Bezměrovský dvůr, MŠ a ZŠ Bezměrov, ELTEX Electronic, Tojaty textilní hračky, Zahradnictví Oto Mirvald
Cetechovice	Charitní dům pokojného stáří Cetechovice, COOP družstvo HB, Ševčík Josef autodoprava
Dřínov	MIRELA Miroslav Štěpánek
Honětice	-
Hoštice	Jan Kubis – ZATEA, Laser Marker Workshop s.r.o.
Chvalnov-Lísky	-
Jarohněvice	LUKROM Plus s.r.o., Auto I&V
Koryčany	KRODOS Bus a.s., Autodoprava Josef Finstrle, FROTT, s.r.o., CHEMLEP s.r.o., DVÍŘKA s.r.o., COOP družstvo HB, DREVOS, spol. s r.o., Dřevopodnik Hausner s.r.o., Hipocentrum Koryčany, v.o.s., Hruška, spol. s.r.o., LIGNIS, s.r.o., NAVOS, a.s., Povodí Moravy, s.p., Sportovní rybářství Jestřabice, spol. s r.o., Techagra s.r.o., Technické služby města Koryčany, příspěvková organizace, Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s., Základní škola Koryčany, Vladimír Šimeček – plastová okna a dveře, Střechy Ševčík, Penzion a restaurace Domov, Montáže Barták a Řezníček, Obchodní centrum Pavliňák, SŠ Hotelová a služeb Kroměříž, Domov pro seniory Koryčany
Kostelany	RUDOLF JELÍNEK a.s., Pigtail, družstvo, SLEIPNIR s.r.o., Dřevěné podlahy s.r.o.,
Kunkovice	-
Litenčice	GASTROMA a.s., Ovocná školka Litenčice, spol. s r.o., ZŠ a MŠ Litenčice, Marie Podstatzká-Thonsern, Potraviny Karel Mládek,
Lubná	MODEKO Radek Kocián, Juliana-výroba textilního zboží, Zdeněk Vavřík – Pila Lubná,
Lutopecny	FORNAL Trading s.r.o., Ryšánek s.r.o., BIOVITAL Stanislav Kukla, RESTA DAKON s.r.o., SOREGO TECH s.r.o.,
Morkovice-Slížany	Agrodružstvo Morkovice, LED-JAPA OIL s.r.o., GASTROMA a.s., HANHART Morkovice s.r.o., Autoškola Táňa, COOP družstvo HB, Morex spol. s r.o., Pavel Procházka košíkářství, SONA-stavební firma, Střechy Machač s.r.o., Stavebniny Radek Suchomel, Technické služby města Morkovice-Slížany, Miloslav Urban – ošatky,
Nítkovice	Kozojedský dvůr, s.r.o., COOP družstvo HB, Nábytek Jiří Vrána
Nová Dědina	Pracovní oděvy Čevorová, Truhlářství Marčík, Minutes minitechnické služby, Podkovářství Jiří Gazdoš, Jiří Klimeš – Klempířství, LOPRAM – M s.r.o.,

Obec	Název společnosti
Pačlavice	Agropt s.r.o., Sociální služby, L-Stam – autodoprava, Alois Branžovský – truhlářství, Okna Obruča,
Počenice-Tetětice	Almaros, s.r.o., COOP družstvo HB, Rodinná farma Musil
Prasklice	Aleš Dosoudil – tradiční český česnek, Košíkářství Přemysl Vylíčil
Rataje-Popovice	Stolařství Oldřich Ivánek, M Parket s.r.o., Autodoprava Miroslav Martyš, SARDANA s.r.o., STV Group a.s., ZŠ a MŠ Rataje, Stolařství Zdeněk Zezula
Roštín	Radomír Gazda AGV, COOP družstvo HB, RUDOLF JELÍNEK a.s., PIERO s.r.o, Bosch Service Trunečka, ZŠ Roštín
Soběsuky	-
Střílky	DNM Company s.r.o., ROSA market s.r.o., EPUREX čištění kotlů, Ovocná školka a sady Kubáček Jaroslav, NATURESCARE s.r.o., Výchovný ústav Střílky, Complet Sruby Erik Vylášek, MOTRANS Střílky, s.r.o., Yoga Health Center spol. s r.o., ZŠ a MŠ Střílky
Šelešovice	VOTOP Bohuslav Olšina,
Troubky-Zdislavice	MPO Trade s.r.o, MARO Bohemia s.r.o, COOP družstvo HB, Jašek František autodoprava a zemní práce, MORAVIA ŘETĚZY s.r.o., MPO Trade s.r.o.,
Uhřice	SOLAR Heating s.r.o.,
Věžky	Břetislav Jelínek – Galanterie s.r.o., G3 plus s.r.o.,
Vrbka	COOP družstvo HB
Zástřizly	Dopravní služby Buš, Buš a Buš s.r.o., Motorest Samota,
Zborovice	AF SERVIS s.r.o., Peter Cvoliga dřevostavby, GSP High Tech Saws s.r.o., KRAJAN CZECH s.r.o., Pilana Saw Bodies s.r.o., Sepio spol. s r.o., SOKOLÍNSKÝ-LEDO s.r.o., GSP-nože, Domov pro zdravotně postižené, Biogrunť s.r.o.
Zdounky	APH IN s.r.o., Aquacentrum Zdounky, ATYP stolařství s.r.o., COOP družstvo HB, DEPOZ spol. s r.o., Elektro Šamánek, Ing. Marian Sedlár – Farma pod Lesem, FE Market – recycling s.r.o., G3 s.r.o., Gastroma a.s., Autoškola Taťána, MALDREV s.r.o., MAS Hřibecí hory, MŠ a ZŠ Zdounky, Ing. Martin Vávra – pekařství, Pila Zdounky s.r.o., Plastika SV s.r.o., Obědy Miroslav Huťka, Restaurace ve dvoře Roman Müller, SEPLAST s.r.o., TRADIX UH a.s., UNI-TRIVIA Imrich Csizmazia, SPÁLOVSKÝ a.s., Polplast s.r.o., Salix Morava a.s., Kamenictví Petr Dundálek,
Zlobice	AGROTERNO s.r.o.,

Zdroj: dotazníkové šetření MAS, 2014

3.7.3 Příležitosti k rozvoji zaměstnanosti a podnikání

K rozvoji a podpoře zaměstnanosti je nezbytné zvýšit absorpční kapacitu regionu, podpořit nabídku dalšího vzdělávání, důležitá je všestranná podpora pro malé a střední podnikání. Pro další rozvoj oblasti je klíčové udržet úroveň vzdělanosti a zabránit odchodu mladých lidí s vyšším vzděláním mimo region. Příležitosti může přinést zaměstnávání pracovníků s flexibilními úvazky, umožňujícími sladit pracovní a rodinný život a také dát práci lidem s handicapem, včetně možností podnikání sociálního. Pro rozvoj podnikání a živností je důležité jednak pokrytí bezdrátovým internetem (na většině území MAS dostupné), jednak celkový rozvoj obcí, zachování dostupnosti služeb a infrastruktury, které vytvoří příznivé prostředí pro osoby pracující z domova – v reakci na současný vzrůstající trend práce na dálku, využívané zejména lidmi s vyšším vzděláním a speciální kvalifikací, pro které venkovské prostředí může představovat atraktivní alternativu k životu ve městě. Další možnosti rozvoje podnikání jsou v zemědělství a zpracování zemědělských produktů, výroba lokálních potravin a řemeslných výrobků. Velký potenciál pro podnikání představují služby v cestovním ruchu – s rozvojem návštěvnické infrastruktury, nabídky zajímavých míst, rozšiřování cyklostezek, hipostepek a celkové propagace území souvisí rozšíření nabídky ubytování, zejména individuální ubytování v soukromí, které je v MAS minimální. Dále rozšiřovat služby ve stravování, provozování restaurací, bufetů (i sezónních).

3.7.4 SWOT analýza – podnikání, výroba a zaměstnanost

Silné stránky	Slabé stránky
Vzdělanost obyvatelstva	Vysoká míra nezaměstnanosti
Zachované tradiční dovednosti	Nedostatečná nabídka rekvalifikačních kurzů
Vesnická pospolitost, obce otevřené ke spolupráci	Nedostatek absolventských míst
Atraktivní místa, památky	Nedostatek ubytovacích kapacit
Pokrytí většiny území bezdrátovým internetem	Nedostatečná propagace regionu - žádná
Kvalitní infrastruktura v obcích	Sídla firem mimo MAS – odliv peněz z daní jinam
Příležitosti	Ohrožení
Opravy nemovitostí a stavby nových domů	Odliv vzdělaných mladých lidí za prací
Podpora zemědělství, agroturistiky, řemesel	Legislativní překážky, byrokracie, administrativa
Rozvoj služeb pro cestovní ruch	Nezájem o rozvoj cestovního ruchu z hlediska podnikatelských záměrů
Nabídka vhodného dalšího vzdělávání	Přemístění sídel firem mimo region MAS
Společná propagace a PR regionu	Rostoucí zadluženost podniků vlivem poklesu tržeb
Společná propagace nabídky služeb a řemesel	Omezení drobného podnikání
Výroba lokálních produktů, společná nabídka	Stárnutí populace
Portál firem působících v regionu MAS	Negativní dopad hypermarketů v Kroměříži na malé výrobce a drobné prodejce

3.8 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ A SPOLUPRÁCE OBCÍ

3.8.1 Územní plánování

Tab. 55 Územní plány v obcích MAS

Obec	Schválení územního plánu	Rok aktualizace
Bařice-Velké Těšany	2012	2014
Bezměrov	2010	
Cetechovice	zpracovává se	
Dřínov	2001	
Honětice	2006	2008
Hoštice	-	
Chvalnov-Lísky	v návrhu	
Jarohněvice	zpracovává se	
Koryčany	2010	2013
Kostelany	2012	
Kunkovice	2010	
Litenčice	2012	
Lubná	2006	
Lutopecny	2011	
Morkovice-Slížany	2012	
Nítkovice	2013	
Nová Dědina	zpracovává se	
Pačlavice	2010	
Počenice-Tetětice	2010	
Prasklice	-	
Rataje-Popovice	2010	2013
Roštín	2011	
Soběsuky	2000	
Střílky	2009	2013
Šelešovice	2008	2012
Troubky-Zdislavice	2012	2013
Uhřice	2014	
Věžky	2013	
Vrbka	2010	
Zástřizly	2012	
Zborovice	zpracovává se	
Zdounky	zpracovává se	
Zlobice	2013	

Zdroj: Ústav územního rozvoje, www.uur.cz, šetření MAS 2014

3.8.2 Spolupráce obcí, dobrovolné svazky obcí

Většina obcí MAS Hřibecí hory je začleněna do některého z dobrovolných svazků obcí/mikroregionů. Přehled obcí Místní akční skupiny Hřibecí hory a jejich rozdělení do DSO je uveden v tabulce č. 1.

Tab. 56 Rozdělení obcí do DSO

Oblast	Obce
DSO Koryčanska a Zdounecka www.korycansko-zdounecko.cz	Cetechovice Honětice Chvalnov-Lisky Koryčany Soběsuky Troubky-Zdislavice Roštín Zástřizly Zborovice Zdounky Střílky
Mikroregion Chříby www.chribymikroregion.cz	Bařice-Velké Těšany Kostelany Lubná Roštín Vrbka
Mikroregion Kroměřížsko www.mesto-kromeriz.cz	Bezměrov Jarohněvice Lubná Lutopecny Rataje Šelešovice Bařice-Velké Těšany Zlobice
Mikroregion Morkovsko www.morkovice-slizany.cz/morkovsko	Dřínov Hoštice Kunkovice Litenčice Morkovice-Slížany Nítkovice Pačlavice Počenice-Tetětice Prasklice Uhřice Věžky
Mikroregion Otrokovicko	Nová Dědina

Zdroj: *www.obcí a DSO*

3.8.3 Lidský potenciál

Nezbytné pro realizaci strategie bude zapojení veřejného i soukromého sektoru do činnosti MAS a jejich vzájemná spolupráce.

Existence a plná funkčnost MAS bude v následujících letech vyžadovat vznik organizační struktury s nároky na několik nových pracovních míst. Velmi dobrý potenciál pro rozvoj lidských zdrojů nabízejí neziskové organizace působící v jednotlivých obcích (spolky, o.p.s., sdružení, kluby, atd.). Mnohé z těchto organizací mají vlastní kapacity pro pořádání akcí, mohou samostatně nebo ve spolupráci s jinými subjekty realizovat rozvojové projekty (oblast kultury, společenského života, sportu). Členové MAS Hřiběcí hory jsou z části podnikatelé, kteří se významným způsobem podílí na činnosti a směřování MAS a pro další rozvoj území je jejich spolupráce nezbytná. Území MAS Hřiběcí hory má v oblasti rozvoje lidských zdrojů velký potenciál – obce a neziskové organizace se aktivně účastní na přípravě strategických dokumentů, mnohé jsou členy MAS a jejích orgánů, mají velký zájem o rozvoj spolupráce a propojení vlastních aktivit s činností MAS. Na základě zkušeností, získaných při realizaci projektů spolupráce, může MAS navázat na dobré vztahy se sousedními MAS i s partnery ze zahraničí.

4 ROZVOJOVÉ POTŘEBY A POTENCIÁL ÚZEMÍ

4.1 SOUHRNNÁ SWOT ANALÝZA

Souhrnná SWOT analýza je tvořena na základě komunitního způsobu přípravy strategie (veřejných projednávání na území MAS a dotazníkových šetření) a na základě dílčích SWOT analýz uvedených v předcházejících kapitolách.

Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá dostupnost území	Nebezpečí plynoucí silničního provozu
Dostupnost infrastruktury v obcích	Vysoká nezaměstnanost
Zvyšování přitažlivost území pro mladé rodiny na základě rozvíjející se infrastruktury, volnočasových aktivit a společenského života v obcích	Nedostatek pracovních příležitostí v obcích
Dobrá dopravní dostupnost, obslužnost území, napojení na dálniční síť	Nutnost dojíždění – okrajová poloha území
Rozvinutá infrastruktura – plyn, kanalizace, vodovod	Nedokončená kanalizační síť v některých obcích, chybějící ČOV ve většině obcí
Živé tradice a kultura v obcích	Nevyhovující stav veřejné zeleně a parkově upravených ploch v některých obcích
Dobrá základní vybavenost obcí sportovišti, kulturními zařízeními	Nedostatek dopravních spojů ve večerních hodinách a o víkendu
Zájem obyvatel o společenský život v obci, spolky	Ohrožení bezpečnosti chodců a cyklistů
Aktivní spolkový život	Chybějící chodníky v obcích, bezbariérovost
Kvalitní a dostupná síť ZŠ a MŠ, ZUŠ	Nedostatečná síť cyklostezek
Otevřenost obcí a organizací ke spolupráci	Málo podnikatelských subjektů, které zaměstnávají
Zájem o bydlení nárůst počtu obyvatel v obcích	Špatný stav památek
Kulturní památky – zámky	Neochota k ubytování v soukromí
Rozvinutá síť hiposteze	Chybějící místa ztotožnění s tradicemi (vesnická muzea, muzea v přírodě)
Přírodní zajímavosti – chráněná území	Chybějící služby v cestovním ruchu
Harmonická krajina – krásné prostředí	členitý terén – eroze, lokální povodně
Rekreační funkce lesů	Převládající intenzivní zemědělství, vysoký stupeň zornění
Zdravé prostředí – vodní toky, půda	Nedostatečná propagace turistiky, agroturistiky
Zajímavá nabídka agroturistiky – chovy koní, chov ovcí	Chybí společná propagace lokálních produktů
Aktivní starostové se zájmem o dění v obcích a meziobecní spolupráci	Složité majetkoprávní vztahy bránící krajinoformním projektům
Příležitosti	Ohrožení
Koordinace akcí mezi obcemi – spolupráce při plánování akcí a propagaci	Odliv vzdělaných mladých lidí
Dobudování dopravní infrastruktury v obcích – chodníky, osvětlení	Nedostatečná infrastruktura pro seniory, zdravotně postižené a sociálně slabé občany
Rozšíření sítě cyklostezek	Rušení školských, zdravotnických a sociálních zařízení

Příležitosti	Ohrožení
Zajištění bezpečnosti chodců a cyklistů v kritických místech, budování účelových komunikací	Vylidňování přes den – lidé v produktivním věku dojíždějí za prací
Realizace pozemkových úprav jako předpoklad rozvoje sítě komunikací, polních cest a tras pro alternativní dopravu (hipostezky, cyklotrasy)	Nedostatečná údržba silniční infrastruktury, Nedostatečná / nepravidelná údržba doprovodné vegetace
Budování ČOV – v malých obcích s důrazem na biologické a kořenové čištění odpadních vod	Snížení dostupnosti veřejné dopravy, zrušení železničních spojů na trati Kroměříž - Zborovice
Rozšiřování kapacit stávajících sběrných dvorů, budování nových – důraz na třídění odpadu	Rušení vzdělávacích zařízení, malotřídnic škol
Zajištění plného pokrytí území bezdrátovým internetem	Rušení zdravotnických a sociálních zařízení
Rozšíření nabídky sociálních služeb pro seniory, zdravotně postižené a sociálně znevýhodněné obyvatele	Zánik obchodů v malých obcích
Spolupráce mezi školami v regionu a vzájemné předávání zkušeností	Zánik spolků, přesun volnočasových aktivit z obcí do měst
Propojení tradic, životního prostředí a vzdělávání	Mizení tradic
Propagace a PR regionu – budování informačních center, zázemí pro pěší turistiku, cykloturistiku, vydávání propagačních materiálů, propagace regionu prostřednictvím webu	Malá návštěvnost území a zájmu o místní výrobky v důsledku absence propagace
Propojení tradic, životního prostředí a vzdělávání – přírodní zahrady, učebny v přírodě, ekologická výchova	Nízká kvalita služeb, odrazující návštěvníky
Budování rozhleden	Absence turistické infrastruktury
Předávání zkušeností mezi obcemi	Nezájem obyvatel o poskytování služeb cest. Ruchu
Spolupráce se zahraničními MAS – výměna zkušeností, participace na projektech	Ztráta identity, vztahu mladých lidí k regionu
Rozvoj zimní turistiky, pěší turistiky a cykloturistiky	Stárnutí obyvatelstva – zvýšení potřeby sociálních služeb
Využití potenciálu kulturních památek	Zhoršování kvality vzduchu emisemi
Rozvoj ubytovacích a stravovacích kapacit, podpora pestřejší nabídky ubytování	Růst intenzity dopravy - riziko hluku, znečištění ovzduší, poškození komunikací
Podpora podmínek pro podnikání – poradenství při využití dotací	Problematická likvidace odpadů
Obnova infrastruktury v obcích	Ohrožení životního prostředí
realizace společných projektů obcí MAS	Ztráta půdy erozí
Využití přírodního dědictví - ideální prostor pro ekologickou výchovu, vzdělávací projekty	Snižování schopnosti krajiny zadržet vodu
Podpora udržitelného zemědělství, malých zemědělců, živočišné výroby	Lokální povodně
Společná prezentace a propagace zemědělských subjektů v území, agroturistiky	Nezájem o místní produkty z důvodu chybějící propagace a informovanosti
Vytvoření společné koncepce a propagace lokálních výrobků	Legislativní překážky, byrokracie, administrativa
Společný nákup zařízení na velké akce, které bude k zapůjčení (přenosné podium, posezení, apod.)	Zvyšující se počet neobydlených (chátrajících) domů

4.2 ROZVOJOVÝ POTENCIÁL

Současný stav v oblasti služeb, občanské vybavenosti a dalších ekonomických činností je popsán v předcházejících kapitolách. Z těchto analýz vyplývá, že v území MAS je potenciál pro zlepšení aktuálního stavu v těchto oblastech:

4.2.1 Obyvatelstvo, vzdělanost, věková struktura

- Zachování a rozvoj občanské vybavenosti, zejména v oblasti školství, zdravotnictví a sociálních služeb.
- Podpora dlouhodobého vzdělávání obyvatel s ohledem na zvyšování flexibility pracovní síly – spolupráce s Úřadem práce a firmami v regionu.
- Zvyšování přitažlivosti území pro mladé rodiny na základě zajištění služeb a vybavenosti, volnočasových aktivit a společenského života v obcích
- Podpora rozvoje infrastruktury a služeb pro seniory, možnost získání dotací
- Získání dotací na komplexní rozvojové programy pro různé skupiny nezaměstnaných včetně dotovaných pracovních míst na podporu zaměstnanosti v regionu

4.2.2 Dopravní a technická infrastruktura

- Realizace a dokončení kanalizačních sítí se zakončením v čistírnách odpadních vod
- Zvýšení bezpečnosti chodců v místech největšího ohrožení
- Zajištění bezpečného přístupu k veřejné dopravě v obcích
- Zlepšení podmínek pro rozvoj cyklistické dopravy - zázemí pro cyklisty, přístup k ubytování, nabídka občerstvení, úschovny a půjčovny kol
- Zlepšení kvality a bezbariérovosti chodníků v obcích
- Rozvoj sítě cyklostezek a dalších alternativních tras, umožňujících bezpečné propojení obcí pro chodce a cyklisty, včetně opatření, umožňujících bezpečný přechod přes frekventované silniční komunikace v kritických místech.
- Sběr bioodpadu, budování společných kompostáren
- Výsadba vegetační protihlukové bariéry podél E50 mezi Zástřizly a Střílkami
- Zlepšení výstražného značení před nechráněnými železničními přejezdy
- Vybudování bezpečného přechodu/přemostění E50 mezi Zástřizly a Střílkami

4.2.3 Vybavenost a služby v obcích

- Budování sítě sociálních a zdravotnických služeb s ohledem na očekávané stárnutí populace
- V oblasti mateřského a základního školství reagovat na předpokládaný nárůst počtu mladých obyvatel
- Zlepšení nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež
- Dobudování a rekonstrukce stávajících sportovišť
- Vytvoření a rekonstrukce zázemí pro kulturní akce

- Spolupráce neziskových organizací s obcemi, podnikateli a samosprávami při přípravě a plánování kulturních akcí
- Spolupráce škol při výměně zkušeností
- Celkový rozvoj a modernizace knihoven

4.2.4 Kulturní a společenský život v obcích

- Podpora kulturních, sportovních a společenských akcí obcemi a MAS Hřiběcí hory
- Podpora spolkové činnosti v obcích
- Obnova veřejných budov a prostranství určených pro kulturní a společenské akce
- Koordinování akcí mezi obcemi
- Propagace spolu s PR regionu (zajímavá místa, akce)
- Propojení tradic, životního prostředí a vzdělávání
- Zakoupení vybavení typu přenosné podium, slunečníky, posezení apod., které bude za úplatu pronajímáno místním spolkům, obcím

4.2.5 Cestovní ruch, turistika, rekreace

- Propojování cyklostezek
- Opravy a udržování památek v regionu
- Další rozvoj hiposteze
- Podpora využití stávající sítě turistických tras (všech typů) pro další účely – běžecké trasy, zimní trasy pro běžkaře, trasy pro nordic walking a další rekreační sporty
- Pořádání sportovních akcí, spojených s propagací území
- Budování tematických naučných stezek (ovocnářství, včelařství, přírodní zajímavosti)
- Podpora propagace a PR regionu, jeho kulturních památek a zajímavých míst - společná propagace území cílená na šetrný turistický ruch
- Společná propagace ubytovacích kapacit – v obcích, na internetu
- Jednotný systém informačních tabulí v obcích – nabídka cílů na výlety, ubytování
- Vybudování informační kanceláře MAS – informačních bodů na frekventovaných místech – nabídka informačních materiálů, turistické známky, pohlednice, vizitky...
- Propagace místních produktů a nabídky lokálních potravin
- Budování vesnických muzeí, propagace tradic
- Podpora rozvoje nabídky ubytování v soukromí, pronájmu rekreačních objektů, atd.
- Budování rozhleden, společná propagace, rozvoj koncepce poznávacích tras v území
- Rozšíření portálu MAS Hřiběcí hory sdružující a propagující místní akce, informace o zajímavostech v regionu, mapy stezek apod.
- Propagace MAS Hřiběcí hory přes sociální síť typu Facebook
- Podpora vzniku farmářských trhů a výstavní činnosti

4.2.6 Životní prostředí

- Realizace pozemkových úprav
- Zvýšení prostupnosti krajiny a propojení turistickými značkami mezi obcemi územní působnosti MAS
- Budování vodních ploch a mokřadů
- Realizace opatření proti lokálním povodním
- Realizace protierozních opatření
- Důraz na zvyšování biodiverzity při realizaci úprav v krajině
- Snižování emisí z lokálního vytápění domácností
- Prevence vzniku odpadů, třídění odpadu, sběrné dvory, kompostárny, likvidace kalů z ČOV
- Podpora přirozených funkcí krajiny, zpomalení odtoku vody – zvyšování retence vody v krajině vhodnými zásahy
- Revitalizace vodních toků a nádrží
- Realizace krajinotvorných projektů s důrazem na podporu biodiverzity
- Podpora udržitelného zemědělství, včelařství, zakládání sadů
- Společné projekty obcí, MAS a ochrany přírody – využití přírodních lokalit pro ekologickou výchovu, zapojení místních vzdělávacích organizací
- Jednotná propagace přírodních lokalit a zajímavostí v území – v návaznosti na rozvoj cestovního ruchu

4.2.7 Podnikání, výroba, zaměstnanost

- Podpora rozvoje malého a středního podnikání - spolupráce s podnikateli (poradenství v oblasti dotací), poradenství pro začínající podnikatele, vzdělávací akce, přenos dobré praxe mezi podnikateli, přenos praxe od autorit v regionu)
- Podpora podnikání v zemědělství – spolupráce se zemědělci (poradenství v oblasti dotací, poradenství pro začínající zemědělce, vzdělávací akce, přenos dobré praxe mezi zemědělci, přenos praxe od autorit v regionu)
- Podpora tvorby pracovních míst – společný portál o firmách, pracovních příležitostech v MAS Hřibecí hory, informace o možnosti získání dotací na vytvoření pracovních míst pro rizikové skupiny nezaměstnaných (osoby nad 50 let, dlouhodobě nezaměstnaní, absolventi škol bez praxe, apod.)
- Propagace firem a poskytovatelů služeb v regionu přes společný portál
- Prezentace a propagace lokálních výrobků, zvyšování konkurenceschopnosti
- Společná prezentace a propagace navenek – zvyšování povědomí o regionu
- Podpora nabídky služeb pro cestovní ruch - ubytovacích a stravovacích kapacit, informační a poradenská podpora pro začínající podnikatele v tomto oboru, propagační podpora jejich služeb v rámci celé MAS Hřibecí hory

5 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ

5.1 KONTEXT MAS V METODĚ LEADER V ČR

Program Leader ČR funguje v ČR od konce roku 2004, kdy byl schválen na základě zákona o státním rozpočtu České republiky.

Základem Programu je společný a aktivní přístup regionálních partnerů z řad obcí, podnikatelů a ostatních organizací či jednotlivců k zvýšení aktivity v dané oblasti. Mezi témata, která jsou předmětem činnosti těchto subjektů, patří zejména podpora místní ekonomiky, rozvoj služeb, rozvoj kulturního a společenského života nebo tvorba nových pracovních míst. Regiony, které se mohou zařadit do Programu Leader, musí splňovat podmínku z hlediska počtu obyvatel, a to 10 000 – 100 000 obyvatel a hustotu osídlení do 120 obyvatel/km², tento požadavek doplňuje ještě vyřazení měst s více než 25 000 obyvateli. Určitá zvýhodnění mají obce s méně než 2 000 obyvateli.

Základním principem Programu Leader je tzv. místní komunitní rozvoj a rozdělování finančních prostředků metodou „odspodu“. Tím je myšleno, že o tom, kolik finančních prostředků a na jaké projekty bude rozděleno, si rozhodují subjekty žijící a podnikající v daném regionu sami.

Předpokladem pro rozdělování finančních prostředků touto metodou je existence MAS, která funguje na základě územní rozvojové strategie. MAS má na starosti především administrativní činnost související s příjmem, výběrem a kontrolou projektů v rámci své územní působnosti. Subjekty, které prostřednictvím MAS žádají o finanční prostředky z dotací, mohou být podnikatelé se sídlem nebo působností v regionu MAS, neziskové organizace se sídlem nebo působností v regionu MAS, obce, které svým katastrálním územím leží v regionu MAS, fyzické osoby – které podnikají a mají trvalé bydliště nebo provozovnu v regionu MAS a které současně prostřednictvím svých projektů splňují strategii rozvoje území MAS.

Součástí činnosti MAS je také komunikace s jednotlivými subjekty v rámci regionu a propagace, která je zajišťována několika způsoby. MAS Hřiběcí hory zveřejňuje aktuální informace, stanovy, jednací řády a výzvy prostřednictvím internetu. Na své webové stránky umísťuje i informace o společenských, kulturních a sportovních akcích pořádaných v regionu. Další možností komunikace, kterou MAS Hřiběcí hory využívá, jsou místní média, kde jsou publikovány tiskové zprávy a informace o činnosti MAS. Místními médii mohou být obecní zpravodaje, obecní vývěsní tabule, propagační materiály MAS nebo působících subjektů, atd. Komunikace probíhá i formou různých seminářů, školení, workshopů a dalších měkkých akcí, vztahujících se k činnosti MAS Hřiběcí hory nebo přímo k jednotlivým projektům.

Další důležitou formou výměny informací v rámci činnosti MAS Hřibčecí hory je komunikace se starosty obcí, občany a právníckými subjekty na veřejných projednáních, zasedání pracovních skupin a poradách MAS Hřibčecí hory. Ty přispívají k největší participaci členů na základě osobního jednání a přístupu. Jsou aktivním nástrojem propagace MAS a její činnosti, motivací dalších aktérů ke členství v MAS Hřibčecí hory.

Celkově je tedy cílem Programu Leader podpora a realizace investic navazující na místní strategii, rozvoj venkovských území na místní úrovni a využití potenciálu území z dlouhodobého hlediska. Ze strany aktivity subjektů sídlících na venkově se jedná především o podporu iniciativy místních spolků, sdružení a občanů v oblasti zlepšení kvality života, rozvoje regionu, ochraně životního prostředí a otázkách kulturního dědictví.

5.2 KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ

5.2.1 Popis zapojení veřejnosti a členů místního partnerství do přípravy SCLLD 2014-2020

Příprava integrované strategie rozvoje území probíhala participativním způsobem, tj. se zapojením zájmových skupin v území a veřejnosti

První veřejné projednání proběhlo dne 10. 10. 2013 ve spolupráci se Středomoravskou agenturou rozvoje venkova a MAS Moravská cesta. Výstupem bylo definování pracovních verzí vize a mise pro nově připravovanou strategii MAS, proběhl řízený brainstorming, jehož výstupem byly koncepty SWOT.

V období 1. 2. – 30. 4. 2014 pracovní tým MAS shromáždil a následně analyticky zpracoval údaje o jednotlivých obcích. Byly získány a vyhodnoceny aktuálně platné statistické údaje, reálný stav se ověřoval přímo v obcích, a to jednak formou řízených rozhovorů, online dotazníkových šetření i účasti na jednáních místních zastupitelstev, byly vedeny rozhovory s občany. Jako dílčí výstup byl vytvořen soubor podrobně zpracovaných dotazníků, mapujících veškeré aspekty života v obcích, stav životního prostředí, infrastruktury, ale také konkrétní problémy a požadavky obyvatel a aktérů v území. Pro každou obec je zpracován přehledový soubor údajů o 7-10 stranách. K vypracování jednoho souboru bylo vedeno průměrně 5 řízených interview, v některých obcích bylo nutno dotazování opakovat. Soubory slouží jako referenční podklad pro další jednání o strategii, průběžně se doplňují a aktualizují. Pro každou obec byla zpracována samostatná analýza SWOT a vytvořen seznam návrhů projektů k realizaci v následujícím programovém období. Tyto pracovní materiály posloužily jako východisko pro definici cílů a priorit integrované strategie území.

Následovalo zpracování analytických podkladů a jejich vyhodnocení. Výstupy zahrnují dílčí a celkovou analýzu SWOT, koncepci strategických cílů, specifických cílů a priorit integrované strategie území.

Dne 12. 6. 2014 proběhla valná hromada MAS za účasti 44 členů, kde byly schváleny nové stanovy a jednací řády. V rámci valné hromady proběhlo představení průběhu zpracování integrované strategie území a veřejné projednání, na němž byly prezentovány výstupy z provedených analýz území.

Dne 29. 7. 2014 proběhlo druhé veřejné projednání, již plně v kompetenci MAS. Předmětem projednání byla rozpracovaná integrovaná strategie území, prezentace výstupů z analytické části, hlavních příležitostí a problémů v území. Veřejného projednání se zúčastnilo 35 zástupců obcí, členů MAS a veřejnosti, kteří diskutovali o možných scénářích budoucího vývoje území, možnostech rozvoje cestovního ruchu v MAS Hřiběcí hory, o zapojení do operačních programů. Přítomní se shodli na vizi MAS pro období 2014-2020: "zdravé, bezpečné a ekonomicky stabilní prostředí s vysokou kvalitou života v obcích, zachovávající hodnoty kulturní krajiny moravského venkova".

Souběžně se zpracováním analytických podkladů probíhala příprava na standardizaci MAS v souladu s Metodikou pro standardizaci místních akčních skupin v programovém období 2014 – 2020.

Specializovaná data a kartogramy zpracovala a dodala společnost EKOTOXA s.r.o., Fišova 403/7, 602 00 Brno, Černá Pole

5.2.1.1 Přehled členů týmu pro přípravu a zpracování strategie

Pro zpracování integrované strategie území byl sestaven čtyřčlenný tým: Ing. Eva Žallmannová, Ph.D. (koordinátorka zpracování integrované strategie území, Kostelany), Marie Gařaříková (Rataje-Popovice), Bc. Lenka Dostálová DiS. (Lubná), Nikola Staňková (Pačlavice). Koordinaci procesu standardizace MAS zajišťuje manažerka Ing. Eva Lízalová (Zlobice). Supervizi činnosti týmu zajišťoval předseda MAS, Ing. Petr Galatík.

Všechny členky zpracovatelského týmu mají bydliště v obcích MAS, disponují velmi dobrou znalostí území, fungování obcí, místních problémů a společenských vazeb.

5.2.1.2 Expertní šetření - sběr informací a dotazníková šetření

V rámci získávání relevantních a aktuálních informací pro přípravu SCLLD 2014-2020 byla uskutečněna dvě dlouhodobá dotazníková šetření, zaměřená na zjištění skutečného stavu území, jednotlivých oblastí rozvoje a souvisejících potřeb. Realizace dotazníkových šetření, vedení řízených interview a diskusních skupin, stejně jako zajištění návratnosti dotazníků bylo plně v kompetenci MAS a bylo realizováno týmem pro zpracování SCLLD.

Sběr údajů o obcích – terénní formulářové šetření

Souhrnné údaje o obcích, dostupnosti a potřebách služeb, infrastruktury a vybavenosti získával řešitelský tým MAS prostřednictvím řízených interview se zástupci obcí, zástupci zájmových skupin a občanů. Zjištěné údaje byly zaznamenávány do terénních formulářů a následně zpracovány. Šetření probíhalo od 1. 2. 2014 do 30. 4. 2014. Na základě vedených rozhovorů byl pro každou obec zpracován jeden souhrnný formulář o 7 stranách (celkem 33 formulářů); cílem terénního šetření bylo získání co nejvíce aktuálních informací o území, jeho potenciálu a potřebách, a dále ověření správnosti a aktuálnosti dat statistického úřadu a dalších analytických podkladů z veřejně dostupných zdrojů. Rozhovory byly vedeny individuálně, v některých obcích bylo vyplňování formuláře pojmuto participativním způsobem jako součást jednání zastupitelstva obce, ve skupinách se zástupci spolků, apod. Celkově byly získány údaje a názory od více než 250 osob z celého zájmového území, přičemž údaje se stále průběžně doplňují. Výstupem tohoto zjišťovacího šetření je interní zásobník projektů, na jehož základě jsou formulovány rozvojové potřeby a potenciál území, SWOT analýzy, vize, mise, a celkové pojetí strategické části SCLLD 2014-2020.

Online dotazníkové šetření stále probíhá, interaktivní dotazník je veřejně dostupný na stránkách MAS: <http://www.hribecihory.cz/index.php/dotaznik>. Výsledky jsou pravidelně kontrolovány, vyhodnocovány a jsou rovněž podkladem pro výše uvedené analytické a strategické výstupy SCLLD.

5.3 VYHODNOCENÍ STRATEGIE MAS 2007-2013

Cílem strategie v minulém období byl především trvale udržitelný rozvoj území MAS prostřednictvím zlepšování podmínek pro činnost a prostřednictvím podpory drobných, malých a středních podniků, začínajících podnikatelů, neziskových organizací a veřejného sektoru.

Jednou z priorit období 2007 – 2013 byl zejména rozvoj místního podnikatelského prostředí s cílem zvyšování pracovních příležitostí pro místní obyvatele. Toto snaha byla rozdělena do třech oblastí:

- podpora místního zemědělství
- podpora místních podnikatelských aktivit a živnostníků
- podpora podnikání v cestovním ruchu

Druhou prioritou MAS Hřibecí hory byla podpora trvale udržitelného života a zvyšování kvality života na venkově.

Oblastí, ve kterých jsme se posunuli kupředu v návaznosti na Strategii 2007 – 2013 a uskutečněných projektů:

- cestovní ruch
- obohacení života na venkově
- zvýšení atraktivity území díky projektům spolupráce (studánky, hipostezky, rozhledna)

- zkušenosti členů a zaměstnanců MAS s celým procesem vyhlášení výzev, výběru a administrace projektů
- sdílení zkušeností s ostatními MAS v rámci projektů spolupráce
- vybudování fungující kanceláře
- zapojení obcí, podnikatelů a neziskových organizací do rozvoje regionu
- navázání vztahů a kontaktů s okolními MAS
- mezinárodní spolupráce s MAS Malohont
- vytvoření několika pracovních pozic v kanceláři MAS
- podíl na financování kulturních akcí v rámci projektu Získávání dovedností pro zlepšení dovedností Místní akční skupiny (podpořeno 23 kulturních a společenských akcí)
- definování jasných priorit a strategií rozvoje regionu v dlouhodobém horizontu

Vzhledem k tomu, že MAS Hřiběcí hory nebyla v minulém programovém období vybraná a zůstala MAS nepodpořenou, byla z hlediska možností naplnění strategie 2007 – 2013 značně omezena. Přesto byla aktivní v rozvoji své činnosti zejména prostřednictvím projektů spolupráce a důsledně pracovala na rozvoji koncepce a zpracování dat pro budoucí strategii rozvoje 2014 – 2020.

Projekty spolupráce:

Po formanských stezkách - křížem krážem Moštěnkou a Hřiběcími horami

V roce 2010 se MAS Hřiběcí hory spojila s MAS - Partnerství Moštěnka a společně naplánovaly a zrealizovaly projekt "Po formanských stezkách - křížem krážem Moštěnkou a Hřiběcími horami" zaměřený na rozvoj hipoturistiky. Primárním cílem projektu bylo zmapování a vytyčení sítě hipostezek napříč regiony MAS Hřiběcí hory a MAS – Partnerství Moštěnka. Všechny trasy jsou vyznačeny v souladu s pravidly doporučenými Klubem českých turistů. Vybraná místa na trasách jsou doplněna mobiliářem – odpočívkou, úvazištěm pro koně, informační tabulí a odpadkovým košem. Návštěvníci mohou obdivovat i další zajímavé stavby na trase, např. 15 m vysokou rozhlednu v Těšánkách a repliku vodního mlýna. Součástí jedné z okružních tras je i naučná stezka. Dalšími cíli bylo zpracování studie využití cestovního ruchu v daných regionech, vytvoření mapy hipostezek s vyznačenými barevnými okruhy a zajímavými místy na jednotlivých trasách a také uspořádání sportovně-turistické akce, jejímž úkolem bylo představení projektu a prezentace nově vzniklé sítě hipostezek široké veřejnosti. Úspěšná realizace projektu se stala prvním krokem pro další projekty budování infrastruktury cestovního ruchu, což je strategická priorita obou regionů.

Obnovme prameny střední Moravy

V rámci předchozího projektu získala MAS řadu zkušeností a hledala nové možnosti rozvoje území. V roce 2011 navázala MAS Hřiběcí hory spolupráci s Místní akční skupinou Vizovicko a Slušovicko, o.s., s níž úspěšně realizovala společný projekt "Obnovme prameny střední Moravy" zaměřený na výstavbu a revitalizaci studánek, studní, pramenů a koňských napajedel. Cílem projektu byla obnova povědomí u široké veřejnosti o historických

studnách, studánkách, pramenech a minerálních pramenech. Naplnění těchto cílů bylo dosaženo pomocí výstavby a revitalizace studánek, studní, pramenů a napajedel. Na podporu záměru u široké veřejnosti bylo uspořádáno v regionu několik společenských akcí jako slavnostních otevírání studánek spojených s posvěcením studánky, turistické putování po obnovených pramenech a seminář s předáváním zkušeností ve Zdounkách.

Očami po krajině – Očima po krajíně

Koncem roku 2011 MAS navázala spolupráci se slovenskou MAS Malohont, o.z. Podobnost území, které která spočívá především v nedostatečném využívání kulturního a přírodního potenciálu a stejný projektový záměr, kterým byla výstavba rozhleden, altánků a přírodních vyhlídkových míst na vyznačených, resp. plánovaných turistických trasách, vedly k vytvoření projektu „Očami po krajině – Očima po krajíně“. Ačkoli projekt nebyl schválen, v průběhu strategické partnerství se slovenskou MAS přineslo řadu cenných zkušeností, které MAS Hřiběcí hory využívá v plánování dalšího rozvoje a projektů.

Získávání dovedností pro zlepšení činnosti Místní akční skupiny Hřiběcí hory

V rámci opatření Programu rozvoje venkova měly místní akční skupiny, které nebyly podpořeny v rámci opatření IV. 1.1. Místní akční skupina na léta 2007 - 2013, možnost získávat zkušenosti pořádáním informačních a propagačních akcí a vzděláváním svých zaměstnanců, partnerů a členů orgánů.

V rámci projektu byly zrealizovány následující výstupy:

- podklady pro analytickou a strategickou část ISÚ
- propagační a informační akce MAS
- seminář pro členy orgánů MAS
- propagační materiály
- aktualizace www stránek
- tréninková výzva
- účast na vzdělávacích akcích a konferenci Venkov
- účast na prezentaci a výběru projektů
- implementační struktura ISÚ

Společně jsme na koni

Projekt navazuje na již realizované projekty spolupráce rozšířením a navázáním na stávající síť hipotras. Realizací projektu dojde k rozšíření hipotras na území nově přístupivších obcí MAS Hřiběcí hory a k propojení sítě hipotras na území sousedící MAS Společná cesta. Mezi výstupy projektu patří výstavba odpočivek na trase, přenos praktických zkušeností a vybudování modelového okruhu hipotras na území slovenského partnera. Jako další výstupy jsou naplánovány altánky, přírodní vyhlídky a rozhledny, umístěné taktéž na hipotrasách nebo v jejich blízkém okolí, což nabídne turistům další ztraktivnější místa k odpočinku a výhled do krajiny. Součástí realizace byl pochod se zapojením jezdců na koních přes území dvou partnerských MAS a fotosoutěž.

5.4 NÁVAZNOST NA JINÉ STRATEGICKÉ DOKUMENTY

SCLLD území MAS Hřibecí hory není v rozporu s územními plány, ani s dalšími územně-plánovacími dokumenty obcí a se Zásadami územního rozvoje Zlínského kraje. V případě nejistoty platí vždy stanovisko orgánu územního plánování.

SCLLD rovněž akceptuje strategické plány obcí a mikroregionů, respektuje a vhodným způsobem doplňuje a rozvíjí strategické dokumenty na úrovni Zlínského kraje a České republiky.

Strategické dokumenty vyšších celků

- Obnovená strategie EU pro udržitelný rozvoj
- Evropa 2020
- Územní agenda EU 2020
- Politika územního rozvoje ČR 2008
- Strategie regionálního rozvoje 2014-2020
- Dopravní politika ČR 2005-2013
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy (2004)
- Dopravní sektorové strategie – 1. fáze, horizont do roku 2013 (2010)
- Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011-2020
- Strategie podpory dopravní obsluhy území (2005)
- Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016
- Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013-2014 s výhledem na roky 2015-2020
- Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví 2014+
- Národní koncepce podpory rodin s dětmi (2008)
- Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb 2007 - 2013
- Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009 - 2012
- Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 - 2017
- Národní inovační strategie ČR 2012 - 2020
- Státní energetická koncepce ČR 2010 - 2030
- Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů 2010 - 2020
- Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014 - 2020
- Národní politika výzkumu, vývoje a inovací 2009-2015
- Strategie celoživotního učení ČR 2007 - 2015
- Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže 2007 - 2013
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011 - 2015
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015
- Národní program rozvoje vzdělávání v ČR - Bílá kniha (2001)
- Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže 2009 - 2012
- Strategie prevence kriminality 2012-2015
- Koncepce požární prevence ČR 2012 - 2016
- Zdraví 21 - Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR

- NEHAP ČR - Národní akční plán zdraví a životního prostředí
- Strategie pro růst - české zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013
- Národní strategický plán rozvoje venkova 2007 - 2013
- Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR (2000)
- Akční plán pro biomasu v ČR 2012 - 2020
- Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR s využitím technických a přírodě blízkých opatření (2010)
- Zásady státní lesnické politiky (2012)
- Politika ochrany klimatu ČR 2009-2020
- Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020
- Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR
- Plán odpadového hospodářství ČR 2003 - 2012
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR
- Státní politika životního prostředí ČR 2012 - 2020
- Rámec programů udržitelné spotřeby a výroby ČR (2006)

Regionální a místní strategické dokumenty

- Strategie rozvoje Zlínského kraje 2009-2020
- Strategický plán Mikroregionu Kroměřížsko 2011-2021
- Územní plány jednotlivých obcí
- Komunitní plán sociálních služeb na Kroměřížsku

5.5 INSPIRACE K ŘEŠENÍ PODOBNÝCH PROBLÉMŮ, SROVNÁNÍ S NEJLEPŠÍ DOSTUPNOU PRAXÍ

Soubor příkladů řešení podobných aktivit, na jaké se zaměřuje SCLLD MAS Hřiběcí hory, bude součástí finální verze této integrované strategie území, včetně internetových odkazů s příklady inspirace.

Jako metodu dosahování kvality v hledání řešení je možno aplikovat srovnání navrženého postupu s nejlepší dostupnou praxí / nejlepšími srovnatelnými regiony. Při srovnávání efektivity řešení či výkonnosti se doporučuje využívat standardizovaných metod – např. Benchmarking nebo Balance Scorecard, a kategorií zatřídění regionů tak, jak jsou zavedena v Strategii regionálního rozvoje ČR.

6 NÁVRHOVÁ – STRATEGICKÁ ČÁST

6.1 DEFINICE VIZE, SPECIFICKÝCH CÍLŮ A PRIORITNÍCH OS STRATEGIE

Na základě informací shromážděných a analyzovaných v předchozí části byly na území MAS Hřiběcí hory identifikovány 3 hlavní rozvojové bariéry, tzv. kritické body:

- Limitované prostředky obcí pro rozvoj infrastruktury a služeb – bariéra rozvoje v oblasti bydlení, zaměstnanosti, technické infrastruktury a v oblasti sociální
- Ohrožení přirozených funkcí krajiny, narušení vodního režimu, eroze půdy
- Nevyužitý potenciál rozvoje cestovního ruchu a chybějící společná propagace území

Kritické body jsou kompromisním návrhem problémových (tematických) okruhů, které je z hlediska komunity žádoucí řešit prioritně, a současně takových problémových okruhů, jejichž řešení je v moci místních aktérů. Jsou vyjádřením skutečně existujících problémů a nedostatků, které jsou pro MAS Hřiběcí hory klíčové.

Kritické body jsou začátkem procesu rozčleňování problematiky daného území na dílčí části a smyslem jejich stanovení je omezit a zúžit předmět strategického plánování a orientovat celý jeho proces jen na vybrané problémy.

VIZE MAS Hřiběcí hory:

Zdravé, bezpečné a ekonomicky stabilní prostředí s vysokou kvalitou života v obcích, zachovávající hodnoty kulturní krajiny moravského venkova

PRIMÁRNÍ CÍL:

MAS Hřiběcí hory bude oblastí pro plnohodnotný a trvale udržitelný život obyvatel, zachovávající a rozvíjející své specifické kulturní hodnoty, tradice a výrobky, a současně oblastí, která návštěvníkům nabídne atraktivní a pestrý výběr rekreace a turistiky v šetrné formě, která bude plně respektovat přírodní hodnoty území a typický ráz krajiny, s důrazem na efektivní využití stávajících a nově vybudovaných kapacit a infrastruktury, s příznivými podmínkami pro rozvoj služeb a podnikání.

Specifické cíle dále rozvádějí zaměření a obsah primárního cíle. Jejich naplňování je součástí realizace aktivit v rámci prioritních os formulovaných v rámci integrované strategie území MAS Hřiběcí hory.

Specifický cíl 1

Rozvoj obcí a zlepšení podmínek pro bydlení i podnikání, zvýšení kvality života obyvatel zajištěním dostupných služeb a vybavenosti.

Specifický cíl 2

Zvýšení atraktivity území pro rozvoj cestovního ruchu zlepšením jeho infrastruktury, služeb, propagace a informovanosti

Specifický cíl 3

Ochrana přírodního bohatství, s důrazem na zachování rázu krajiny a neobnovitelného přírodního zdroje – půdy, na níž závisí ekonomická stabilita území

Specifický cíl 4

Rozvoj a zkvalitnění spolupráce veřejného, neziskového a podnikatelského sektoru. Zapojení dalších regionálních a nadregionálních partnerů do spolupráce s cílem rozvoje území MAS.

Celková strategie

Specifické cíle integrované strategie území MAS Hřiběcí hory jsou základem prioritních os strategie:

Prioritní osa 1: Ekonomický rozvoj území

Prioritní osa 2: Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch

Prioritní osa 3: Trvale udržitelný rozvoj venkova

Prioritní osa 4: Rozvoj partnerství

6.2 PRIORITNÍ OSA 1 - EKONOMICKÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

Hřiběcí hory – Atraktivní region pro rozvoj drobného, malého a středního podnikání

Záměrem je rozšíření ekonomických aktivit v regionu pro vytvoření a podporu nových pracovních míst a získání moderních technologií a služeb při současné diverzifikaci stávajícího zaměření podnikatelských aktivit. Je třeba připravovat podmínky pro dynamický rozvoj služeb a venkovské podnikatelské aktivity, a to zejména zajištěním funkční infrastruktury, funkční dopravní sítě, podporou transformace nevyužitých ploch a brownfields, výběrem vhodných ploch pro podnikání.

Tento cíl využívá silných stránek regionu, mezi které patří především velmi dobrá dopravní dostupnost a solidní úroveň vzdělanosti obyvatelstva. Dosažení tohoto cíle závisí na dostatečné nabídce kvalitní pracovní síly, která by měla být dostatečně flexibilní a ochotná ke

změně oboru činnosti a učení se novým znalostem a dovednostem pro personální zajištění nových firem, které budou mít zájem usídlit se v regionu. Záměrem je podpořit rozvoj malých a středních inovačních podniků pro zajištění jejich růstu a stabilizace ekonomického prostředí. Podpora malých a středních podnikatelů přispěje k atraktivitě území pro vnější i vnitřní investory.

Klíčové je také zvýšení potenciálu území MAS z hlediska zajištění potřebných kapacit pro projektovou přípravu a dohled nad čerpáním finančních prostředků z fondů EU, případně dalších dotačních zdrojů. Nezbytností je možnost vzdělávání členů MAS, manažerů a široké veřejnosti v oblasti čerpání dotačních prostředků. Bez nich by bylo čerpání dotačních prostředků v příštích letech ohroženo.

Rozvoj předpokladů pro malé a střední podnikání

Aktivity:

- Navázání kontaktů se zástupci místní samosprávy a podnikateli v rámci území MAS
- Sběr, aktualizace a průběžné vyhodnocování údajů o podnikatelských subjektech v území
- Podpora zapojení podnikatelů do činností MAS s cílem koordinovat činnost s veřejnou správou a neziskovými organizacemi při rozvoji oblasti
- Pravidelná setkávání tematických pracovních skupin - zástupců veřejné správy se zástupci neziskových organizací a zástupci podnikatelů s cílem výměny zkušeností, podání námětů a podnětů k dalšímu rozvoji území
- Společný portál MAS o firmách, pracovních příležitostech, celoživotním vzdělávání
- Projekty zaměřené na rozvoj pracovního kapitálu v regionu ve spolupráci s místními firmami, úřadem práce a neziskovými organizacemi

Rozvoj funkčního systému poradenství a informovanosti v MAS

Aktivity:

- Zprostředkování informací o dotacích a vyhlášených programech z národních a EU fondů podnikatelům, obcím a dalším zájmovým skupinám, fungujícím na území MAS, zajištění technické pomoci při zpracování žádostí do jednotlivých programů
- Pořádání odborných seminářů a školení pro podnikatele a další zájmové skupiny, zaměřené na využívání programů různých dotačních titulů, poradenství pro začínající podnikatele, poradenství při zpracování podnikatelských záměrů
- Poskytování informací zájemcům o aktuálních možnostech čerpání dotací
- Poradenství při zpracování žádostí o dotaci a při vyúčtování projektů
- Podpora vzájemného dialogu a spolupráce mezi soukromou a veřejnou sférou s cílem aktivní spolupráce (řešení veřejné dopravy dle potřeb zaměstnanců, předškolní péče o děti, volnočasové aktivity pro děti pracujících rodičů, řešení jednodenních a vícedenních táborů pro děti apod.)

Podpora šetrně hospodařících zemědělců a produkce z farem jako nástroj pro obnovu venkova a údržbu krajiny

Aktivity:

- Poradenství při získávání dotací z fondů EU na vybavení zemědělských provozů a budování zařízení pro zpracování zemědělských produktů
- Podpora rozvoje agroturistiky a aktivit zvyšujících atraktivitu venkovských oblastí pro cestovní ruch zajištěním informovanosti zemědělských subjektů o možnostech rozvoje podnikatelské činnosti v této oblasti
- Propojování aktivně hospodařících farem a producentů regionálních potravin a jejich společná propagace za pomoci informačních materiálů a webových prezentací
- Zvyšování povědomí místních obyvatel i návštěvníků území o existenci těchto subjektů a jejich přínosu pro krajinu a zachování tradic
- Podpora využití volných zemědělských objektů a areálů k diverzifikaci zemědělské výroby
- Farmářské trhy a prezentační akce zemědělských firem, lokálních produktů a výrobků v regionu
- Podpora výstavní činnosti

6.3 PRIORITY OSA 2 – ROZVOJ INFRASTRUKTURY PRO CESTOVNÍ RUCH

Území MAS Hřiběcí hory je atraktivní pro klidný odpočinek i aktivní dovolenou ve zdravém prostředí moravského venkova. Propagace území se zaměří na kvalitní a rozmanité životní prostředí, malebnou krajinu, klid a pohodu izolovanou od rušných aglomerací, ale přitom snadno dostupnou po kvalitní síti komunikací a cyklotras. Cílovou skupinou jsou zájemci o aktivní trávení volného času, poznávání kulturních památek a přírody, rodiny s dětmi, zájemci o agroturistiku a zdravé místní potraviny.

V budoucnosti by měl cestovní ruch na území MAS Hřiběcí hory hrát klíčovou roli. Nevyužitý, ale silný potenciál území pro rozvoj cestovního ruchu bude cílem podpory aktivních forem trávení volného času - cykloturistiky, pěší turistiky, jezdeckví, využití hipotras a rekreačních sportů (běh, nordic walking). Region má v současnosti rezervy v nabídce služeb cestovního ruchu, v nedostatečné a nevyrovnané nabídce celoročního ubytování, stravovacích zařízeních, informačních center, půjčoven sportovního vybavení, apod. Další možností rozvoje je nabídka výrobků místních řemeslníků, suvenýrů a lokálních produktů. Rozvoj rekreace a cestovního ruchu významně přispěje k posílení ekonomických aktivit, povede ke zvýšení příjmů podnikatelských subjektů a vytvoření pracovních příležitostí pro obyvatele obcí v území MAS.

Infrastruktura pro cestovní ruch

Aktivity:

- Rekonstrukce, modernizace a budování ubytovacích a stravovacích zařízení s ohledem na využití brownfields v regionech
- Výstavba a rekonstrukce dalších zařízení poskytujících služby v cestovním ruchu (volnočasová centra, hřiště, půjčovny sportovního vybavení, úschovny, informační centra)
- Společná propagace podnikatelských subjektů poskytujících služby v cestovním ruchu prostřednictvím webu, tištěných propagačních materiálů a výstavní činnosti
- Vytváření destinačních produktů cestovního ruchu – mapování trasy včetně možnosti ubytování, občerstvení, typy na návštěvy památek a zajímavostí, sportovních a kulturních aktivit pro návštěvníky

Koordinace kulturního a společenského dění na území MAS

Aktivity:

- Vytvoření webového informačního systému pro propagaci místních kulturních a společenských akcí
- Koordinace připravovaných aktivit tak, aby docházelo k co nejmenšímu překrývání společenských akcí na území MAS
- Společná propagace větších kulturních a společenských akcí v místních médiích (regionální televize, noviny, rádio)
- Společné weby pro informování veřejnosti o pořádaných akcích
- Společné vybavení pro akce s možností jejich zapůjčení za úplatu (podium, osvětlení, ozvučení, lavičky, apod.)

Podpora aktivní turistiky

Aktivity:

- Budování, obnova a rekonstrukce turistických tras a stezek (pěší, cyklistické, lyžařské, jezdecké) včetně odpočívadel, turistického značení v terénu (rozcestníky, informační tabule, ...) a vybavenosti (parkovací plochy, sociální zařízení)
- Vznik nových turistických atraktivit (rozhledny, ptačí pozorovatelny, naučná turistická centra a další inovativní produkty)
- Využití místních atraktivit pro rozvoj venkovského cestovního ruchu – vyhledání a propagace charakteristických událostí, osobností a výrobků, které jsou pro tuto oblast typické a jejich propagace prostřednictvím webu a tištěných informačních materiálů

Agroturistika

Aktivity:

- Zmapování stávající nabídky v oblasti agroturistiky
- Poradenství pro zájemce o rozvoj agroturistických aktivit na svých farmách
- Rekonstrukce stávajících objektů vhodných pro využití k agroturistickým účelům

- Společná propagace podnikatelských subjektů aktivních v oblasti agroturistiky na webových stránkách a prostřednictvím tištěných materiálů
- Vytvoření sítě těchto subjektů na území MAS, které by na sebe odkazovaly a podporovaly se navzájem
- Podpora farmářských trhů, výstav a společných setkání

Propagace MAS Hřiběcí hory

Aktivity:

- Průběžná aktualizace webu MAS Hřiběcí hory a zvýšení jeho atraktivity pro návštěvníky obohacením o interaktivní prvky (videa, rozhovory, aktivní odkazy na členy MAS, ...)
- Vytvoření a udržování prezentace MAS na sociálních sítích (Facebook, Twitter, Instagram) sdružující informace o jednotlivých obcích, akcích, spolcích atd.
- Vydávání informačních materiálů a publikací zaměřených na specifika regionu
- Propojení webu MAS s členskými obcemi, neziskovými organizacemi, podnikatelskými subjekty a sousedními MAS

6.4 PRIORITYNÍ OSA 3 - TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ VENKOVA

MAS Hřiběcí hory – Naše místo pro život (fungující a živá spolupráce obcí, neziskového a podnikatelského sektoru při rozhodování o vzhledu území, vybavenosti obcí, kulturním a společenském dění).

Důležitý je harmonický rozvoj zdravého životního prostředí, zlepšování kvality a zvyšování atraktivity života na venkově, a to jak v oblasti sociálně-ekonomické, tak po stránce udržení hodnot venkovské krajiny, její produkční i mimo produkční funkce (estetické hodnoty a ekologické stability). Důraz bude kladen také na obnovu a uchování venkovského rázu vesnic, ochranu a uchování kulturního a přírodního dědictví, charakteru kulturní krajiny moravského venkova.

V důsledku realizace tohoto opatření dojde ke zlepšení životní úrovně a životního prostředí obyvatel venkova a zlepšení jejich vztahu ke své obci a svému okolí. Smyslem je vzbudit v místních obyvatelích pocit hrdosti a sounáležitosti s prostředím, ve kterém žijí.

Podpora regionálního školství a občanské vybavenosti

Aktivity:

- Podpora inovativních výukových metod ve školách a modernizace výukových prostor (odborné učebny, internetová pracoviště, interaktivní výukové prvky, apod.)
- Stavební obnova budov, ploch občanské vybavenosti a služeb ve školství, zdravotnictví, kultuře, sociálních služeb, péče o děti, sportovních a volnočasových aktivit
- Propojení školních aktivit s činností neziskových organizací a podnikatelských subjektů v zájmovém území

- Propojení školních aktivit s kulturními aktivitami vycházejícím z místních tradic a folklóru
- Zahrnutí tradičních prvků a starých řemesel do výuky ve školách
- Podpora spotřeby potravin vyrobených z místních zdrojů, regionálního ovoce a zeleniny
- Napojení činnosti škol na programy rozvoje řemeslné výroby, zpracování produktů z místních surovin, aktivity na podporu cestovního ruchu
- Podpora společných volnočasových aktivit napříč MAS (dětské tábory, sezení se seniory, přehlídky folklóru, apod.)

Kvalita života a sídel

Aktivity:

- Obnova veřejných prostranství a ploch s veřejnou zelení včetně mobiliáře
- Výstavba bytů s využitím dotací ze státního programu podpory bydlení a dalších vhodných fondů, podpora sociálního bydlení
- Opravy místních komunikací v obcích včetně doplnění potřebné infrastruktury pro chodce (chodníky, přechody pro chodce, retardéry, autobusové zastávky)
- Podpora zapojení sociálně znevýhodněných skupin obyvatel do života v obcích
- Vytváření zvýhodněných podmínek pro začínající živnostníky (nabídka prostor s nízkým nájemným), podpora stávajících živnostníků (rekonstrukce provozoven, vybavení)

Rozvoj kultury, obnova tradic a zachování starých řemesel

Aktivity

- Podpora kulturních a společenských akcí navazujících na místní tradice a zvyky (lidové slavnosti, poutě, jarmarky, apod.)
- Stavební obnova kulturních zařízení a dalších kulturních objektů, včetně pořízení technického vybavení
- Podpora budování výstavních expozic s tematikou tradiční řemeslné výroby i samostatných řemeslných center
- Obnova kulturních památek místního významu

Ochrana přírody a krajiny

Aktivity

- Podpora tradičních způsobů výroby s důrazem na využití místních zdrojů
- Ochrana a podpora ohrožených biotopů a biotopů významných z hlediska zachování biodiverzity
- Podpora a motivace v oblasti třídění odpadů
- Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní
- Výstavba a modernizace čistíren odpadních vod
- Odstraňování příčin nadměrného zatížení povrchových vod živinami (eutrofizace vod)

- Výstavba a rekonstrukce sběrných dvorů
- Podpora preventivních protipovodňových opatření
- Zajištění povodňové ochrany intravilánu obcí
- Snížení emisí z lokálního vytápění domácností
- Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitními koncentracemi znečišťujících látek
- Odstranění nepovolených skládek a rekultivace starých skládek
- Předcházení vzniku odpadů
- Inventarizace a odstranění ekologických zátěží
- Posílení biodiverzity
  - péče o cenná stanoviště a jejich obnova a tvorba,
  - budování a údržba návštěvnické infrastruktury v ZCHÚ a území soustavy NATURA 2000
- Posílení přirozených funkcí krajiny
  - vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur.
  - revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnova ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů,
  - zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů zařízených LHP mimo ZCHÚ a území soustavy Natura 2000,
  - realizace přírodě blízkých opatření vyplývajících z komplexních studií cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu a adaptaci na změnu klimatu.
- Zlepšení kvality prostředí v sídlech
  - revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně
- Obnova starých sadů, alejí a cest s ovocnými stromy typickými pro moravský venkov
- Snížení energetické náročnosti veřejných budov a zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie
- Informační prevence v oblasti třídění odpadů, využití odpadů, využití obnovitelných zdrojů pro domácnosti, zateplení domů a bytů, úspora energií apod.

6.5 PRIORITY OSA 4 - ROZVOJ MÍSTNÍHO PARTNERSTVÍ

Místní partnerství

Aktivity:

- Společná setkání zástupců veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru na území MAS
- Spolupráce při přípravě a realizaci projektů
- Vzdělávací a informační akce o možnostech financování potřeb obcí a neziskových organizací z veřejných i soukromých zdrojů, přenos dobré praxe

Spolupráce za hranicemi MAS

Aktivita:

- Spolupráce MAS Hřiběcí hory se sousedními MAS, vzájemná propagace na webu, na facebooku
- Spolupráce se zahraničními partnery při realizaci společných projektových záměrů
- Přeshraniční spolupráce – vzájemné odkazy se zahraničními partnery na kulturní a sportovní vyžití atd.
- Mezinárodní spolupráce – přenos dobré praxe a inovativních rozvojových strategií venkova, vzdělávací návštěvy starostů v zahraničí, atd.